

Helsingin

SUOMALAINEN KLUBI

Klubilehti 3/2009

Helsingin Suomalainen Klubi on kulttuuriklubi

ILMOITUSSOPIMUS HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI- LEHTEN**MEDIATIETOJA**

Painos 3200. Ilmestyy neljästi vuodessa ja postitetaan jäsenistölle sekä muille Klubeille Suomessa.

Sivumäärä 100-120 Lehden koko on A5, (148x210 mm).

Marginaalit: ylämarg. 15 mm, ulkoreunan marg. 20 mm, sivun selkämarg. 10 mm ja alareuna 10 mm. Mikäli ilmoitus menee marginaaleihin, laidasta laitaa, leikkuuvarat minimissään 2 mm.

Värikkisyys 4-väri tai mustavalkoinen

Ilmoituksen varaaja _____

Ilmoituskoko _____

Laskutusosoite ja viite _____

Allekirjoitus _____

Helsingin Suomalainen Klubi ry, Klubilehti
Kansakoulukuja 3, 00100 Helsinki

Leif Eklöf, päätoimittaja
050-57 62 538

Lehden mallikappale nähtävänä osoitteessa www.klubi.fi oikeassa yläkulmassa

Ilmestymisaikataulu

- 4/2009 aineistopäivä 2.12.2009
Ilmestymispäivä 21.12
- 1/2010 aineistopäivä 26.2.2010
Ilmestymispäivä 16.3
- 2/2010 aineistopäivä 28.4.2010
Ilmestymispäivä 18.5
- 3/2010 aineistopäivä 22.9.2010
Ilmestymispäivä 12.10
- 4/2010 aineistopäivä 2.12.2010
Ilmestymispäivä 21.12

Ilmoitushinnat

Kokosivu	1000 e
1/2 sivua	500 e
1/4 sivua	300 e
1/5 sivua	250 e

Sisältö 3/2009

Puheenjohtajalta Johannes Koroma	4
Toiminnanjohtajalta Jyrki Berner	6
Klubin syyskokous Elias Irola	9
Päätoimittajalta Leif Eklöf	10
Kantapöydässä Pöytäläinen	12
Kirjaston kuulumisia Ilmari Ojala	14
Kirjastoon tulleita uutuuksia Hans Fredriksson	15
Klubi ei ole publi Pekka Ritvos	16
www.ylppo.fi Jyrki Berner	19
Warum bist du so fern Johannes Koroma	22
Innosuomi Martti Enäjärvi	24
Hoop-heijaa Yrjö Larmola	30
Ässä-rykmentti talvisodassa Erkki Nordberg	32
Arktikaa ja digikuvia Kalevi Suortti	46
Risteily Kotkaan Matti Ahjopalo	52
Kevätvierailu Viinistuun Rainer Wulff	54
Mikko Pohtola-lehdistöpalkinto	56
Loppuvuoden 2009 ohjelma	57
Konserttitanssiaiset Timo Kivi-Koskinen	61
Viimeiset haikut Pekka Ritvos	62
Retki Panssariprikaatiin Leif Eklöf	64
Neljännesvuosisata Metropolin laineilla Elias Irola	66
Yöttymän yön viäntö Pellervo Erkilä	70
Tennistä Veli-Matti Leppänen	72
Sakoluku ja uutispuuro Kauko Lehti	74
Tervetuloa Miia Makkonen Kauko Lehti	78
39. Pohjolan malja Jusa Laurila	79
Klubilaiset metsästyskauteen Hannu Vaahtio	81
Rapuja, rapuja, rapuja .Elias Irola	82
MC Klubi ajelulla Teppo Oranne	89
Viron 90-vuotisesta itsenäisyydestä ei luovuttu Yrjö Iarmola	90
Pahuuden käsiala Weiijo Pitkänen	96
Vierailu Tampereen Suomalaiselle Klubille Jari Karpakka	101
Sotiemme hämävät puolet Antti Henttonen	104
Golfmestaruuskilpailu Jari Karpakka	108
Heittokalastuskilpailu Leif Eklöf	109
Johtokunta ja toimikunnat	113

Helsingin Suomalainen Klubi -lehti

Julkaisija: Helsingin Suomalainen Klubi ry (www.klubi.fi)

Kansakoulukuja 3, 00100 Helsinki

puh. + 358 9 586 8830 fax + 358 9 5868 8370

Ilmestyy jäsenlehtenä neljä kertaa vuodessa

Päätoimittaja: Leif Eklöf

Graafikko: Yrjö Klippi

Kuvat: Klubimestarit, ellei toisin ole mainittu

Toimitusneuvosto: vakinaiset kirjoittajat

Forssan Kirjapaino, Forssa 2009

www.klubi.fi

Klubitilat kaipaavat kohentamista

Puheenjohtajalta

Johannes Koroma

Klubimme tiloista, niiden kunnosta ja tehokkaasta käytöstä on käyty keskustelua viime keväästä lähtien. Pohdinta sai alkunsa ravintoloitsijan vaihdoksesta ja tupakointikiellon siirtymäajan päättymisestä viime kesänä. Voimassaolevan lain mukaan ravintola- tai muukaan henkilökunta ei saa joutua mihinkään tekemisiin tupakoinnin kanssa, - ei ainakaan työaikana ja työpaikalla.

■ ■ Erityisen huolestuneita Klubin "ilmapiiristä" ovat olleet sikarinpolttajat, joille ei ole voitu osoittaa tarkoitukseen sopivaa tilaa ehdottoman tupakointikiellon tultua voimaan. Tupakoitsijathan on Suomessa yleisesti ajettu kadulle, mutta sikarinpolttajille katu on ymmärrettävästi väärä ympäristö.

Tämän lisäksi sekä upea kuoromme ja loistava orkesterimme ovat kainosti toivoneet itselleen hieman kelvollisempia harjoittelutiloja, tai ainakin ilmastoinnin parantamista nykyisissä tiloissa.

Ravintolamme keittiössä tehtiin kesän aikana saneeraus, uusittiin loppuun käytettyjä koneita sekä Klubin että uusin ravintolanpitäjien rahoilla. Kylmätilat uusittiin terveystarkastajien edellyttämälle tasolle ja paikkoja siistittiin tavallista perusteellisemmin. Tämä oli välttämätön investointia tulevaisuuteen. Ravintolan toimivuus ja sen menestys on tärkeä osa Klubimme toimintaa ja toiminnan rahoitusta.

Tupakoitseville jäsenillemme on tarkoitus kunnostaa parveke, joka tosin suljettiin väliaikaisesti vaarallisuutensa vuoksi. Minulle on ilmoitettu, että tupakkalaki vaatii, ettei tupakointi saa olla "mukavaa" ja siksi parveketta ei voida kokonaan kattaa ja lasittaa tähän tarkoitukseen. Ilmavirtojen tulee kuulemma terveystarkastajan mielestä kulkea enemmän tai vähemmän vapaasti tällaisessa

tupakkatilassa. Lupaa ainakin osittaiseen kattamiseen haetaan viranomaisilta.

Jotkin Klubitilat tarvitsevat lisäksi normaalia ehostusta, aika kuluttaa niitä. Aika ajoin Klubitilat ovat osoittautuneet riittämättömiksi eri harrastusryhmille ja samanaikaiselle ravintolatoiminnalle. Tähänkin ongelmaa etsitään ratkaisua, osittain sellaisia on hyvällä tahdolla löydettykin jo. Ravintolatoiminta on keskeistä klubimme kannalta, mutta yhtä tärkeää on myös Klubitoiminta. Siksi olisi kovin toivottavaa, että varsinkin lounasaikoina voitaisiin riittävän laajasti palvella aterioivia asiakkaita, joista enemmistö on klubimme jäseniä tai heidän vieraitaan.

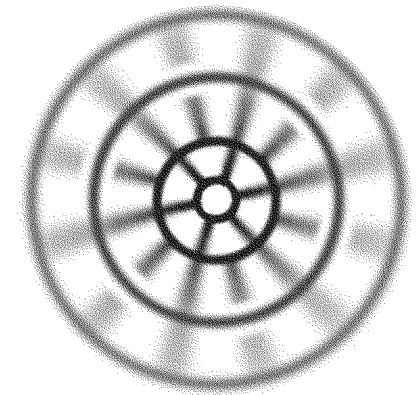
Yhtenä ratkaisuna tilojen kehittämiseen tutkitaan kellarin käytön tehostamista. Se edellyttää kuitenkin isohkoa saneerausta ja investointia sekä ilmanvaihtoon että sisustamiseen. Omistamamme kiinteistö vaatii sekin vuosittaista huoltoa ja korjaamista, joista suurin on ennen tai myöhemmin edessä oleva ilmastoinnin peruskorjaus.

Näitä toiminnallisesti tärkeitä hankkeita selvittämään ja valmistelemaan johtokunta on nimittänyt Jere Lahden johdolla työryhmän, jonka tehtävä on tämän syksyn aikana arvioida, missä järjestyksessä toimeen ryhdytään, miten eri hankkeet ajoitetaan ja rahoitetaan. On selvää, ettei nykyisessä taloudellisessa tilanteessa voi käynnistää samanaikaisesti

suuria hankkeita, joten tärkeysjärjestys on huolella mietittävä. Vaikka raha onkin juuri nyt halpaa, työ ei kuitenkaan aina ole halpaa ja velanotto pitää huolella mietittää tulevien vuosien maksukykyyn.

Klubin jäsenmäärä ja tapahtumien runsaus edellyttävät kuitenkin myös toimintapuitteiden kehittämistä, ja siihen johtokunta myös valmistautuu.

Johannes Koroma

Hyvät Klubiveljet

Jyrki Berner

Sisäruokintakausi on ollut käynnissä jo pari kuukautta. Jatkoajan saaneista kesäilmoista huolimatta klubiveljet ovat entiseen tahtiin suunnanneet kulkunsa Klubin tilaisuuksiin. Klubin kaikkien aikojen yleisöennätys rikottiin Sofi Oksasen ja Imbi Pajun vieraillessa kirjaillassa. Ilta oli myös uusien ravintoloitsijoiden varsinainen "tulikaste", josta he selvisivät saamani palautteen perusteella kokonaisuutena katsoen hyvin. Järjestelyt toimivat suuren osallistujajoukon huomioon ottaen hyvin. Ilmoittautumisten läpimenossa oli tosin muutama harmittava tietokatkos, mutta asiat hoidettiin paikan päällä Klubille tunnusomaisella joustavuudella. Ilmoittautumisten pohjana olevaa hovimestarisovellusta on saatujen kokemusten perusteella täydennetty inhimillisten virheiden eliminoimiseksi.

■ ■ Klubi on siirtynyt Riitan ajasta Miian ja Petrin aikaan. Muutoksen aiheuttama kitka on Klubin johdon ja ravintolatoimintoista vastaavien toimielinten näkökulmasta ollut odotettua pienempi. Osaltaan kitkaa on varmasti pienentänyt Klubin keittiöön tekemät korvausinvestoinnit ja osaltaan tutun henkilökuntamme panos uusien yrittäjien alkutaipaleella. Ravintolajaoston panosta mitenkään väheksymättä näkisin kuitenkin, että suurin ansio varsin vähäisin moittein al-

kaneelle taipaleelle Klubin ravintolan vetäjinä kuuluu vetäjille itselleen. He ovat ymmärtäneet vaativan jäsenkuntamme toiveita. He ovat tulleet Riitan ohjeen mukaan "nöyrinä, muttei nöyristellen".

He ovat halunneet tutustua Klubimme joka nurkkaan siivoamalla kesän aikana itse henkilökohtaisesti - toki sukulaistensa ja ystäviensä auttaessa – kaikki kolme kerrosta katosta lattiaan ja vielä kellarissa olevat tilansakin. He ovat lukeneet suorastaan ahmimalla kaiken heidän Klubista ja sen historiasta kertovan materiaalin. Siitä, että he sitoutuivat Klubiin oikeastaan jo ennen lopullista valintaansa kertoo se, että he olivat ai-noat tehtävää hakeneet, jotka olivat yhteydessä Riittaan jo hakuvaiheessa. He yksinkertaisesti halusivat Klubin ravintoloitsijoiksi Klubia ja sen jäsenten työtä kunnioittaen.

Klubin perinteiseen ruokatarjontaan he ovat - minun saaman palautteen mukaan - tuoneet valtaosaa kantapöydässä ja kabineteissa ruokailleita jäseniä miellyttäneen raikkaan uuden tuulahduksen. Mikään radikaali suunnan muutos näin isolle laivalle ei tietysti olisi ollut järkevää tai mahdollistakaan. Kiville olisi karhdettu. Tähän asti koettu muutos on siis ollut oikean suuntainen ja oikein mitoitettu.

Moitteitakin on toki tullut puolin ja toisin. Klubin brandytuotteen läskisoosin maku ei kuulemma aluksi ollut entisensä.

Kun asiasta reklamoiitiin, syykin selvisi. Uusia keittiökoneita ei kannata käyttää kaikkeen ruoanvalmistukseen. Toimivaa ei siis kannata korjata. Tietoni mukaan läskisoosin valmistuksessa on palattu perinteiseen valmistusmenetelmään. Toivottavasti läskisoosi taas maistuu entiseltään. Itselläni ei tätä kirjoitettaessa ole vielä asiasta kokemusta, mutta se korjautuneen tulevan maanantain kortti-illassa.

Yksi korviini kantautunut valituksen aihe on ollut ns. klubihuoneen "kanta-asiakasetujen" pieneneminen. Tällainen etu ei ole ollut laajasti jäsenistön tiedossa ja tuli minullekin ja lähes kaikille talous- ja hallintotoimikunnan jäsenille yllätyksenä. Nyt ravintolajaosto selvittää mistä on ollut kyse ja millaisia etuja jatkossa Klubi kaikille jäsenilleen voi neuvotella.

Ehkä suurin yksittäinen harmituksen aihe on ollut uuden kassa- ja laskutusjärjestelmän käyttöönotossa olleet hankaluudet. Uskon, että kunhan tarjoilijoidemme käyttökokemus järjestelmästä karttuu, niin sen hyvät puolet voittavat alkukankeuden aiheuttaneen harmin.

Moitteita olemme saaneet myös me, hyvät klubiveljet. Olen tästä aiheesta kirjoittanut aikaisemminkin palstallani. Toivottavasti tämä kirjoitus jää viimeiseksi tästä aiheesta.

Ravintoloitsijan ja sekä keittiö- että tarjoiluhenkilökunnan, mutta myös toisten klubiveljien arvostamiseen kuluu nyt

Toiminnanjohtajalta

kun meitä on jo lähes 2900 jäsentä se, että etenkin tilaisuusiin ilmoittaudutaan. Me kaikki emme yksinkertaisesti mahdu tiloihimme. Erityisesti on turha odottaa haluamaamme palvelun ja ruoan tasoa jos etenkin ruokailuihin ilmoittautuminen laiminlyödään.

Myös ajoissa tehty ilmoittautumisen peruminen on tärkeää. Se tarjoaa jonossa oleville klubiveljille mahdollisuuden paikata myöhäisen ”herännäisyyden”. Minun on vaikea kuvitella nykyisin millään alalla mitään tilausta, josta ei seuraisi sopimussakkoa, jos 1/3 tilauksesta jätetään hoitamatta. Näin tapahtui rapuillassa 75:stä ilmoittautuneesta paikalle tuli 50. Onneksi 7 ei-ilmoittautunutta paikkasi vähän tilannetta. Uuden ravintoloitsijan kannalta, joka oli laskenut hinnan Klubin ohjelmatoimikunnan toivomuksesta minimiin, tämä ”klubikultuurin” puoli oli shokki.

En myöskään voi ymmärtää, että klubiveli suureen ääneen voimasanoja käyttäen koko lounasvierasjoukon läsnä ollessa katsoo oikeudekseen moittia ruokaa. Hyviin tapoihin kuuluvia keinoja tilanteen, jossa ei ole tyytyväinen ruokaan, hoitamiseksi luulisi Klubin jäseneksi päässeellä olevan. Jos ei ole, täytyy tarkastaa jäsenhakulomakkeen sisältöä.

Maailma muuttuu Eskoseni, kirjoitti aikanaan jo Aleksis Kivi. Toivon, että myös meidän kaikkien käyttäytyminen

muuttuu maailman muutoksen mukana hyvään ja toiset huomioon ottavaan suuntaan. Antakaamme siis Klubiin todella sitoutuneille nuorille yrittäjillemme aikaa ja tukekaamme heitä kokemuksellamme yrittäjäuransa ollessa vielä kuitenkin nuori. Yrittäjyyteen kuuluu myös virheiden tekeminen, he ottavat niistä varmasti opiksi, niinhän meistä jokainen on tehnyt.

Lopuksi toivon, että kaikki klubiveljet voisivat tässä lehdessä olevan Klubin säätiön hallituksen vetoamuksen mukaan tukea Klubin suurhanketta yhden pitkäaikaisimman jäsenemme ja kunniajäsenemme Arvo Ylpön elämäntyöstä kertovan multimediahankkeen rahoittamiseksi. Hanke kyettiin aloittamaan Kulttuurirahaston tuen turvin ja sitä voidaan – kiitos Wihuri-rahaston- jatkaa keskeytyksettä suunnitelman mukaan. Mutta paljon rahaa on vielä kerättävä ennen kuin hanke on valmis.

Toivotan kaikille jäsenille hyvää sisäruokintakautta 2009-2010!

Klubiterveisin

Jyrki Berner

Klubin syyskokous 19.11.2009

Klubin syyskokous on ensi sijassa vaalikokous. Tuleva syyskokous pidetään ensimmäistä kertaa viime kevätkokouksessa hyväksytyjen sääntömuutosten mukaisesti. Patentti- ja rekisterihallitus on nyttemmin hyväksynyt sääntömuutoksen. Sääntöuudistus tarkoittaa syyskokouksen osalta kolmea olennaista muutosta aikaisempaan.

■ ■ Syyskokouksessa vahvistetaan toimintasuunnitelma seuraavaksi toimintavuodeksi. Klubin jäsenille on tullut sääntöihin perustuva mahdollisuus vaikuttaa Klubin seuraavan vuoden toimintaan. Klubin johtokunta, toimikunnat ja toimihenkilöt ovat luonnollisesti tähänkin asti ottaneet jäsenkunnan jäsenyyteen liittyvät odotukset huomioon. Keskustelu ja päättäminen toimintasuunnitelmasta ovat merkittävä uusi mahdollisuus jäsenten omien ideoiden eteenpäin viemiseen.

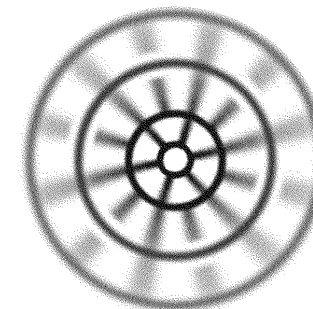
Klubin erovuorossa olevan puheenjohtajan tilalle valitaan puheenjohtaja kolmen kalenterivuoden kaudeksi. Puheenjohtajan toimikausi pitenee siis yhdestä kolmeen vuoteen, mikä vastaa johtokunnan jäsenen toimikautta. Vaikka puheenjohtajat ovat yleensä toimineet tehtävässään koko johtokuntakautensa, kolme tai kuusi vuotta, heidän puheenjohtajuudestaan on ollut päätettävä aina vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajille

avautuu nyt mahdollisuus aidosti pitkäjänteiseen suunnitteluun Klubin johtamisessa.

Kolmas muutos koskee sekin puheenjohtajan valintaa. Tähän asti puheenjohtaja on valittu johtokunnan jäsenistä, joko johtokuntaan aikaisemmin kuuluneista tai samassa kokouksessa siihen valituista. Tulevasta syyskokouksesta alkaen puheenjohtaja valitaan ensin ja vasta sen jälkeen johtokunnan muut jäsenet erovuoroisten tilalle.

Johtokunnan jäsenistä syyskokouksessa ovat erovuorossa Jari Karpakka, Pekka Rapila ja Klubin varapuheenjohtajana toimiva Pertti Virkkunen. Heistä uudelleenalintakelpoisia ovat Karpakka ja Rapila. Virkkunen tulee toimineeksi johtokunnassa yhtäjaksoisesti kuusi vuotta eikä sen johdosta erovuoroisena ole nyt uudelleen valittavissa.

Elias Iirola

Historiaa Klubilla

Leif Eklöf

Tämä numero tarjoaa rautaisannoksen Suomen ja Viron historiasta viime vuosisadalla. Laajan ohjelmatarjontamme helminä ovat tilaisuudet, joista olemme saaneet paljon monille uuttakin tietoa. Tämän vuoden loppupuolella muistellaan monilla foorumeilla 1930-luvun loppu dramaattisia tapahtumia, jotka veivät Suomenkin hyvin epätasaiseen kamppailuun Neuvostoliiton kanssa

■ ■ Syyskuussa saimme osallistua historian iltaan, jossa käsiteltiin sotiemme hämäreitä puolia. Paneelissa oli mukana eturivin asiantuntijoita, joille tehtiin tavalliseen tapaan runsaasti kysymyksiä

Tässä numerossa kerrotaan pääartikkelina legendaarisesta helsinkiläisestä Ässä-rykmentistä. Tämä artikkeli kertoo "stadilaisten" lähdöstä sotaan ja joukon kohtaloista.

Sofi Oksanen veti syyskuun alussa salin täpötäyteen. Imbi Pajun kanssa hän valotti kirjojensa taustaa. Tilaisuudessa saatiin myös rautaisannos Viron historiaa.

Viron suurlähettiläs avasi Viron vapaussodan näyttelyn. Tämä kuvanäyttely sijoitettiin juhlasalimme takaseinälle. Viron ja Suomen kohtalot ovat nivoutuneet monilla tavoilla yhteen.

Marraskuun viimeisenä päivänä vietämme klubitilaisuudessa Talvisodan

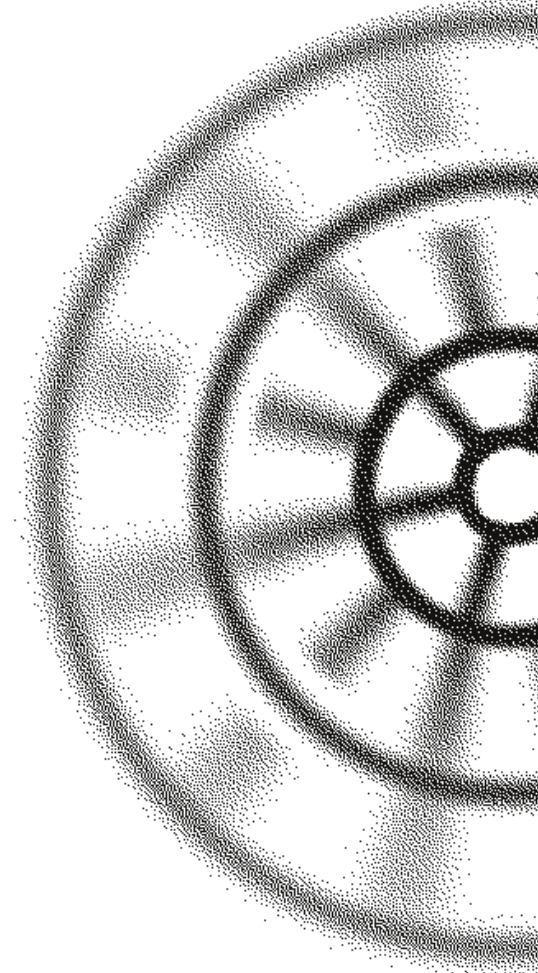
alkua Helsingin ja helsinkiläisten näkökulmasta. Tähän tilaisuuteen kannattaa ilmoittautua ajoissa.

Loppuvuonna on normaaliin tapaan paljon tilaisuuksia. Kannattaa katsoa lehden keskellä oleva ohjelma ja ilmoittautua ajoissa. Tuleva syyskokous on syksyn tärkeimpiä tapahtumia. Kokouksessa noudatetaan nyt ensimmäistä kertaa Klubin uusia sääntöjä. Klubille valitaan puheenjohtaja jäsenistön joukosta kolmeksi vuodeksi. Johtokunnan nykyisistä jäsenistä on erovuorossa kolme jäsentä. Katso tarkemmin lehtemme erillistä kirjoitusta tulevasta syyskokouksesta.

Klubilehden toimitusperiaatteista on etenkin uusille lukijoillemme syytä kertoa eräs keskeisimmistä. Kun lukijoistamme vain pieni osa osallistuu, voisi myös sanoa kerrallaan mahtuu osallistumaan moniin Klubimme tapahtumiin, tämä lehti pyrkii kertomaan olennaisimman siitä, minkälaista ohjelmaa meillä on ollut. Sen vuoksi lehti käsittää varsin runsaasti tapahtumaselostuksia ja myös valokuvia tilaisuuksista. Toivoisin, että myös jotkut vähemmän kuulijoita keränneet tapahtumat saisivat vastaisuudessa uusia aktiivisia klubilaisia tulemaan mukaan.

Leif Eklöf

Päätoimittaja

Lankkujen suojelua

KANTAPÖYTÄ

■ ■ - SE ON SYKSYN alkua, kun söimme eilen jo uutispuuroa.

- Pikemminkin kesän loppua, pitelee tähän yhä noita lämpimiä.

- Maukas puuro oli ylivuotista ruista. Uusi sato on tiettävästi hyvä, mutta se ei tänäkään vuonna ehtinyt avajaisiimme. Piti syödä vanhaa.

- Emme me syöjätäkään olleet ihan uusia.

- KÄVITTEKÖ Madonnan konsertissa?

- En. Hän fuskaa jo nimellään. Ei oikea madonna näyttele pylyyään.

- Tienasi täällä silti tai sen ansiosta Euroopan kiertueensa runsaimmat rahat. Lama oli unohtunut yleisöltä.

- Ei meiltä, jotka kuuntelimme Lauttasaaren rannassa ilmaiseksi.

- ARCTIC SEA on Madonnaakin mystisempi tapaus. Laiva korjattiin Kaliningradissa, haki puutavaralastin Pietarsaaresta, piti viedä se Algeriaan, mutta katosi Itämerellä ja löytyi Kap Verdestä.

- Kaapattu lasti kulki kauas.

- Venäjällä taitaa olla puupula, kun panivat sotalaivat hakemaan ja suojelemaan suomalaisia lankkuja noin kaukaa.

- Ilmoittavat suojelevansa sotalaivoillaan Suomenlahden kaasuputkekin.

- Muut Itämeren maat pelkäävät noita suojelejoita, paitsi Suomi, joka urhoillisesti hyssyttelee. Itämeren pitäisi suojella toisella tavalla.

- Köyhän pitää olla nöyrä, sanoi Alavuden piika, kun niiasi sonnille.

- Pääministeri Putin säikähti, kun yksityisyrittelijät rupesivat kilpailemaan aseiden viennissä valtion kanssa.

- Mikäli olivat yksityisrittäjiä. Jospa Israelin tiedustelupalvelu paljasti Venäjän juonen ohjusten viennissä Iraniin? Olivat venäläisiä virkaveljiään taitavampia.

- Vielä tuosta putkesta... Jos Venjä vielä joskus hyökkää Suomeen, Suomen hallitus varmaan teettää ennen liikekannallepanoa selvityksen hyökäyksen ympäristöhaitoista.

- Ei sen tarvitse enää hyökätä, se ostaa Suomen tontti tontilta ja nurkka nurkalta kaasuputken tuomilla rahoilla.

- JOKO olette lukeneet Jari Tervon Koljatin?

- Minä olen. Se on paikoin mainettaan parempi, paikoin pahempi.

- Minulle riittää se, mitä olen lehdistä lukenut.

- Kunnialliset kustantajatkin ovat alkaneet kilpailla keltaisen lehdistön kanssa ja media antaa kirjalle ilmaista mainosta. Pankkitili kasvaa kohisten.

- Ei siihen pysty tyhmä mies.

- Hän on aikamme alkemisti: muuttaa kakkaa kullaksi.

- VANHAT ROUVATKIN ovat intoutuneet julkaisemaan paljastelukirjoja, Lenitakin. Helsingin korkeat herrat

odottavat hänen elämäkertaansa jännittyneinä.

- Onkohan kirjan nimenä Yhteishyvä?

- ENNUSTAVAT laman pohjan jo taittuneen hitaaksi nousuksi.

- Maailmanpankin pääjohtaja on toista mieltä. Hänen mukaansa se alkoi suurena finanssikriisinä, jatkui suurena talouskriisinä ja on nyt muuttumassa suureksi työttömyyskriisiksi. Se on vaarassa muuttua suureksi inhimilliseksi ja sosiaaliseksi kriisiksi, jolla on valtavia poliittisia vaikutuksia.

- Sanovat sitä pommiksi, jonka ei pitänyt koskaan räjähtää, mutta räjähti.

- Kun sinä olet pankkimies, kerro, kuka tuon pommin rakensi.

- Syitä on monia, eikä kaikkia ole vielä edes tutkittu. Yksi on tämä:

Pitkänä nousukautena tulvi Yhdysvaltoihin maailmalta valtavasti rahaa, jota suurpankit joutuivat erilaisin keinoin tyrkyttämään lainaajille ilman takuita. Ne keksivät, että rahaa voi sijoittaa alhaisella korolla vähävaraisten ihmisten asuntoihin. Kun nämä eivät pystyneet hoitamaan lainojaan, asunnot joutuivat arvonsa menettäneinä pankeille ilman niiden myyntimahdollisuuksia. Isotkin pankit ajautuivat konkurssiin. Tuli suuria ruumiita.

- Valtiovarainministeri Katainen ilmoitti tuolloin, että Suomi pääsee katastrofista kuin koira veräjältä.

- Se oli toiveajattelua. Onneksi Euroopan Keskuspankki ja EU:n jäsenvaltiot saivat viime hetkellä rakennetuksi

sateenvarjon, joka pelasti Euroopan pankkijärjestelmän romahdukselta. Nykyinen ja entinen valtiovarainministeri, Katainen ja Liikanen, viimeksi mainittu Suomen Pankin pääjohtajana, olivat mukana pelastustyössä.

- Reippaita poikia! Tulevaisuuden presidenttiainesta.

- ONKO 1930-luvun ja 1990-luvun lamoista opittu mitään?

- Ovat jotkut. Ovat ottaneet käyttöön kvartaalitalouden, optiot, kultaiset kädenpuristukset ja hyvät eläkesopimukset.

- Valtio velkaantuu, kansa köyhtyy ja ahneimmat johtajat livahtavat veräjältä.

- Oven ja kamanan välissä johtajatkin ovat, kun vienti ei vedä, varastot täyttyvät ja osakkaat vaativat tuottoa sijoituksilleen. Ei siinä kaivattu asevelihenkkikään rahaksi muutu.

- Jos sitä kaikilla onkaan.

- ARMEIJASSA on löydetty keino sikainfluenssan tunnistamiseen.

- Mikähän tuo?

- Lääkäri kertoi varusmiehille, että siinä ei ole nuhaa, joten se ei ala kärsästä.

Pöytälainen

Kirjaston kuulumisia

Vuodet 2007 - 2009 ovat kansallisen historiamme tärkeitä muistovuosia, jotka näkyvät selvästi myös uusimman kirjallisuutemme nimikkeistössä. Alkaneena syksynä on kirjastomekin uutuuspöydälle ilmaantunut kiinnostavan tuntuisia historiateoksia, jotka pystyvät palvelemaan sekä luku- että katselukirjoina. Voimme muutamiiin palata palstoillamme esitelymielessä. Samasta aihepiiristä on tilattuihin lehtiin lisätty Vapaussoturi, joka nykyisen ohjelmansa mukaisesti käsittelee koko itsenäisyyden ajan historiaa ja maanpuolustustyötä.

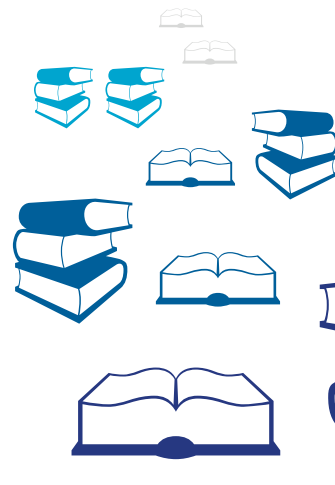
■ ■ Viime kevään aikana kirjaston jäsennyksessä toteutettiin pieni muutos, joka uskoaksemme helpottaa erityisesti luokan 9, historia, käyttämistä. Siinä olivat henkilöhistoriaa käsittelevät teokset järjestettiin aakkosiin siten, että järjestyksen määrää kohteen, ei tekijän, nimi. Siten esimerkiksi sellainen Gustaf Mannerheimia käsittelevä tutkimus- tai muistelmakirjallisuus, jonka otsikossa hänen nimensä esiintyy, on hyllyssä lähellä hänen Muistelmiaan. Uuden käytännön mukaisesti myös Väinö Tannerin erinimiset muistelmateokset ja hänestä kirjoitetut tutkimukset ovat hyllyssä rinnakkain. Pari vuotta sitten oli harmina sekin, että kirjan nimen mukaan sijoitetut Tannerin muistelmateokset olivat aivan hajallaan.

Toinenkin ihan pieni muutos on tar-

koitettu lisäämään kirjastomme palvelukelpoisuutta ja viihtyisyyttä. Olemme havainneet, että kaskukirjamme ovat haluttuja selattavia. Onkin niin, että moni meistä kirjastoon vain lyhyeksi ajaksi piipahtaessaan etsii käsiinsä sanomalehden sijasta kaskukirjan, jota silmäilee vaikkapa drinkin verran. Nyt kaikenkarvaiset kaskustomme, myös henkilönimien sidotut, järjestetään lokakuussa omalle hyllylleen lähelle ikkunaa.

Lopuksi tältä paikalta pieni toivomus. Kun otat hyllystä kirjan, palauttanet sen hyllyyn samaan rakkoon. Ja jos paikka ei enää muistu mieleen, jättänet sen ystävällisesti uutuuspöydälle, kiitos.

Ilmari Ojala

Kirjastoon tulleita uutuuksia

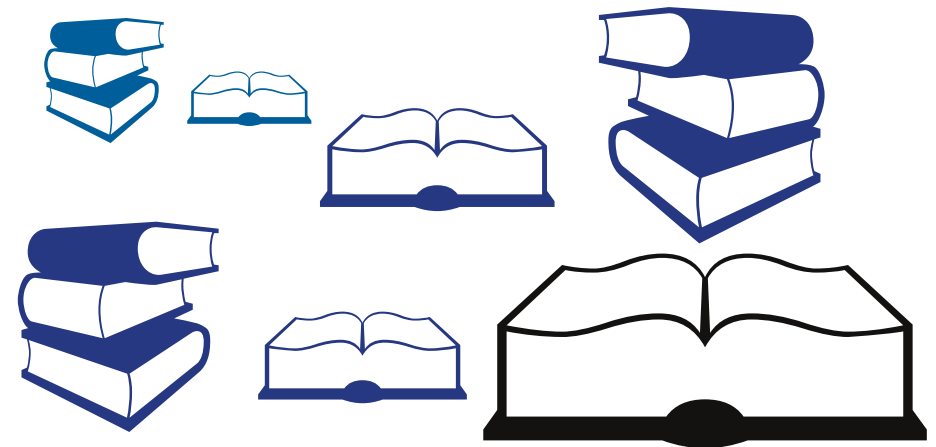
■ ■ Klubimme kirjaston tietopuolinenkin valikoima karttuu tasaiseen tahtiin. Kesällä ui pyydykseen (lue Kampintorin antikvaarinen kirjakauppa) todella mahtava ja painava (tarkalleen 7.6 kg – kalamiehillähän on tapana aina punnita saaliinsa) tietopaketti, nimittäin neliosainen Kalamiehen tietokirja. Kirjasarja on WSOY:n kustantamana ilmestynyt jo vuosina 1989 – 1991, mutta ikaikainen kalatietämys ja – kokemus eivät vanhene 20 vuodessa. Kirjat käsittelevät kaiken oleellisen kalastukseen ja kaloihin liittyvän alkaen Ahvenesta ja päättyen Äyskäriin.

Sarjan kolme ensimmäistä osaa muodostuvat kalastukseen liittyvistä, asian-

tuntevasti ja perusteellisesti kirjoitetuista pääartikkeleista. Neljäs osa on aakkosellinen hakuteos, jossa on noin 3000 hakusanaa ja koko sarjan käsittävä hakemisto. Esimerkiksi ravuista ja ravustuksesta on mielenkiintoista tarinaa herkullisine kuvineen peräti 41 sivua. Vaikka olen yhdessä vaimoni kanssa mökillä harrastanut pienimuotoista verkkokalastusta kymmeniä vuosia, hämmästyin kirjassa kuvatun verkkokalastuksenkin monipuolisuutta. Aina oppii.

Kirjat löytyvät tuttuun tapaan Klubimme kirjaston uutuuspöydältä. Käykää veljet tutustumassa!

Hans Fredriksson

No niin klubiveljet. Punoittavatko korvat tämän jutun jälkeen?

Heikki Tavela: KLUBI ei ole PUBI

Pääkonsuli Heikki Tavela on johtanut Klubin ravintolajaostoa tämän vuoden kevätlvestä lähtien. Muut jäsenet ovat Ari Larnemaa ja Petri Hämäläinen.

■ Yksi jaoston aikaa vievä työmaa on ollut keittiön remontti kesätaun aikana ja sitä ennen. Tavela on myös erittäin tyytyväinen siitä, että klubille saatiin uudet kylmätilat.

- Aikaisemmin kylmätilat ja pakkaakaapit olivat siellä sun täällä kellareissa. Nyt saatiin uusi pakkashuone ja kylmähuone alakertaan.

Keittiössä oli myös monta loppuun-ikäettyä konetta ja laitetta. Ne on korvattu uusilla.

Kesän aikana Tavela huomasi, miten aktiivisesti ravintoloitsijat Miia Makkonen ja Petri Karhu ovat paneutuneet uuteen haasteeseensa.

- Heidän asenteensa miellyttää minua kovasti, hän toteaa. - He hoitivat henkilökohtaisesti myös keittiön ja yleisten tilojen perusteellisen siivouksen.

Joskus karuistakin lausunnoista tutuksi tullut pääkonsuli on alkanut kutsua heitä Äiti- ja Isä-Karhuksi. Tavela on tutustuttanut heitä myös klubin käyttäytymissääntöihin. Niitä sääntöjä olisi joskus syytä kerrata myös jäsenkunnalle, joka - herra paratkoon - ei sekään aina ole täydellinen.

Tavela huomauttaa, että klubilla ei

aina noudatetakaan itse sovittuja pukeutumis- ja käyttäytymiskoodeja.

- Olin esimerkiksi viime keväänä syömassä kantapöydässä. Saliin alkoi valua noin 15 ihmisen joukkio, joista valtaosa oli pukeutunut farkkuihin. Solmioita ei näkynyt. Isäntänä oli klubilainen.

- Olen nähnyt niin portaisa, hississä, eteisessä kuin kabineteissa asiattomasti pukeutunutta porukkaa. Mielestäni pukeutumiskoodia pitäisi noudattaa, jos ja kun meillä kerran on ainutlaatuinen herrasmiesklubi. Tai sitten on syytä luopua koodista.

- Klubi ei ole publi, näin sanotaan usein.

- Ravintolan henkilökunta väittää, että he aina kertovat asiasta, kun tilaus tehdään. Katson kuitenkin, että tämä on primäärisesti klubiveljien velvollisuus. Isännän asia on kertoa se vieraille. Klubimestareiden harteille sitä ei voi panna. Se kuuluu ravintoloitsijalle vasta sitten, kun kyseessä on ulkopuolinen tilaisuus.

Klubilaisia on paljon, kabinetteja vain kahdeksan. Tavela hämmästelee huoletona suhtautumista kabinettivarauksiin.

- Kabinetit on varattava etukäteen, se on selviö. Aika usein ison salin pöydätkin varataan erilaisiin tilaisuuksiin. Selviö kait sekini..

- Mutta meille sattuu toisinaan varauksia, joita ei perutakaan, kun tilanne muuttuu. Klubiveljet katsovat, ettei se

KLUBI EI OLE PUBI

nyt niin tärkeää ole...

- Siitä on haittaa ravintoloitsijalle ja niille klubiveljille joille joudutaan myymään ei oota muiden välinpitämättömmän käyttäytymisen takia. Hätätila on hätätila, mutta nyt en puhu force majorista. Senkin pystyy aina joku perumaan viime tingassa, jos ymmärrystä on.

- Samanlainen tilanne valitettavasti vallitsee helsinkiläisissä ravintoloissa yleensäkin, mutta luulisi että klubiveljet hoitaisivat asian omassa ravintolassaan sivistyneesti. Puuttuvatko meiltä hyvät tavat?

Esimerkiksi Ranskassa, Yhdysvalloissa tai Englannissa paremman luokan kapakat pyytävät tilausten yhteydessä luotokortin numeron ja asiakkaan puhelin-tiedot. Tavela sanoo, että hän itse vielä aina soittaa kaksi päivää etukäteen, että on sitten tulossa.

- Tätä useat ravintolat myös vaativat. Samoin tarkan henkilömäärän vahvistamista ja mahdollisten allergioiden yms. ilmoittamista etukäteen.

- Eikä olisi hullumpaa, jos isännät oppisivat tilaamaan kabinetteihin ruuan etukäteen, ja ehkä myös niin että kaikki söisivät samaa. Se on Suomessa melko tuntematon tapa, mutta kyllä isäntä voi asian päättää. Hänen täytyy tietysti etukäteen ottaa selvää, onko joukossa ruoka-allergeikkoja, vegaaneja tms.

-Ajatelkaa nyt, kun kabinetissa on

6-7 henkeä, ruokalista kiertää ja hyvässä lykyssä kaikki tilaavat erilaisen lämpimän ruuan. Siinä keittiö joutuu koville. Ei kukaan kotonaankaan tarjoa vieraille 3-4 erilaista lämintä ruokaa.

Helpottaa isännänkin oloa ja laske-taan hänelle kohteliaisuudeksi, kun hän näkee kyseisen vaivan.

Kabinetit ovat tarkoitettu pääasiassa ruokailua varten. Tavela painottaa että jos kabinetin varaa lounas- tai päivällisaikaan, niin sen pitäisi edellyttää ruokailua eikä vain pullollista olutta tai kahvikuppia.

- Perustelua asia tuskin kaipaa.

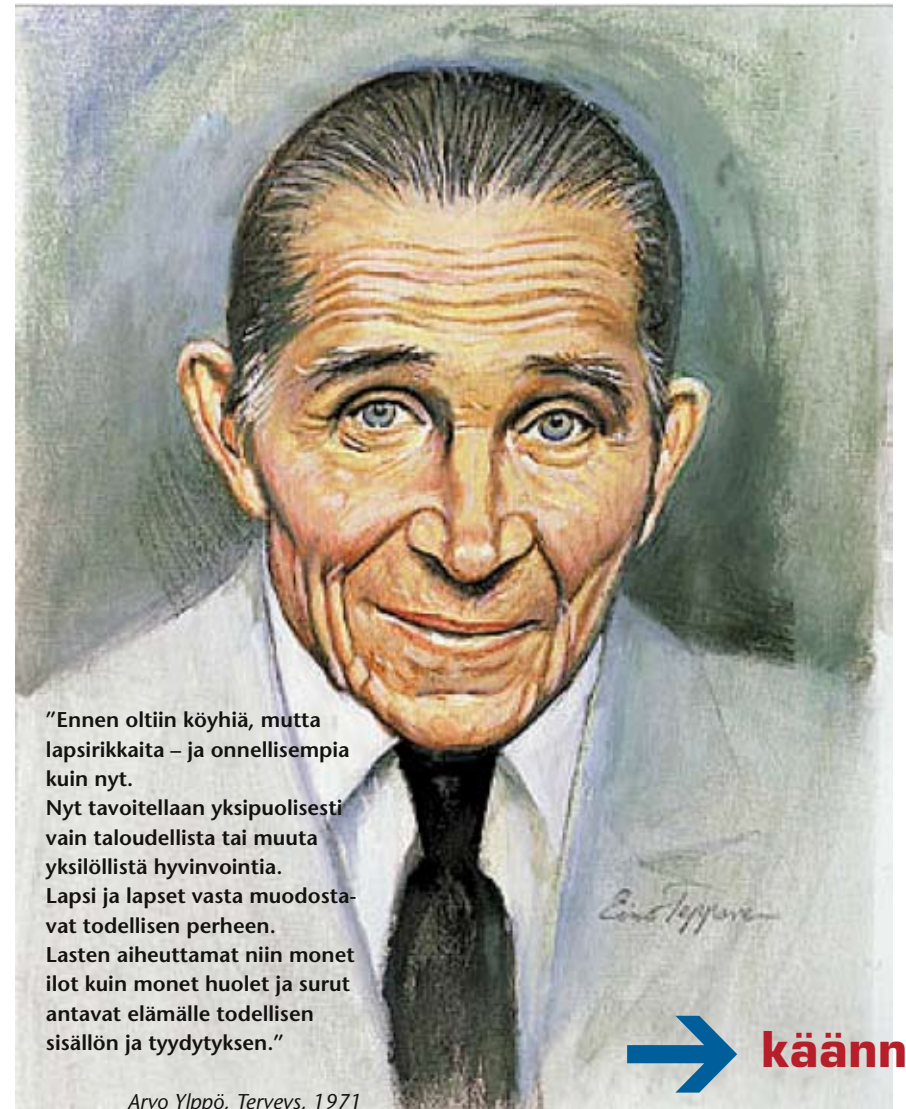
Haastattelijan korvat alkavat kohta punoittaa.

Pääkonsuli Tavela, oletteko niuho tai liian pikkutarkka pilkunviilaaja?

Heikki Tavela melkein irvistää. - Mitä helkkarin niuhotusta se on, jos pyrkii tilaaman ruuat etukäteen? Kaikki ovat siihen tyytyväisiä. Etukäteen tilattu ruokakin valmistetaan toisella tavalla. Ja meillä on paljon ruokia, joita ei ole päivisin kabinetin listoilla, mutta joita voi etukäteen tilata. Mainitsen esimerkiksi vain ravut, läskisoosin ja silakan. Ravintola hankkii raaka-aineet kunhan tietää ajoissa tarpeet.

PEKKA RITVOS

www.ylppo.fi

“Ennen oltiin köyhiä, mutta lapsirikkaita – ja onnellisempia kuin nyt. Nyt tavoitellaan yksipuolisesti vain taloudellista tai muuta yksilöllistä hyvinvointia. Lapsi ja lapset vasta muodostavat todellisen perheen. Lasten aiheuttamat niin monet ilot kuin monet huolet ja surut antavat elämälle todellisen sisällön ja tyydytyksen.”

Arvo Ylppö, Terveys, 1971

 käännä

SUOMEN LAPSEN PITKÄ MARSSI KOHTI TERVETTÄ AIKUISUUTTA

INTERNET MULTIMEDIA OPPIMISYMPÄRISTÖ

■ ■ Klubimme päätti vuoden 2007 syksyllä täydentää Suomen Kansan Sähköistä Muistia (SKSM) yhden pitkäaikaisimman jäsenemme, arkkiaatri Arvo Ylpön, elämäntyötä kuvaavalla esityksellä. Ylppö-sivusto toteutetaan Ylpön suvun suostumuksella. Hanke kestää 2-3 vuotta ja se rahoitetaan yksityishenkilöiltä ja hankkeeseen osallistuvilta yhteisöiltä saavain lahjoituksin.

Arvo Ylpöille läheiset teemat ovat edelleen ajankohtaisia!

Lasten ja perheiden terveys sekä hyvinvointi eivät ole koskaan itsestäänselvyys - niiden eteen täytyy tehdä työtä jatkuvasti. Jotta osaisimme pitää hyvinvoinnistamme huolta, nuorten, aikuisten ja päättäjien tärkeää tietää, miten suomalaisten terveys ja hyvinvointi on syntynyt. Historiansa tuntevat, sivistyneet ja hyvinvoivat suomalaiset ovat maamme kehittymisen edellytys.

Klubin säätiön hallituksen vetoamus!

Työ käynnistyi tämän vuoden alussa Suomen Kulttuurirahaston apurahan turvin ja Wihuri-rahaston tuen turvin työtä on mahdollista jatkaa tämän vuoden loppuun.

Vaikka hanke tullaan Mannerheim- ja Sibelius-sivustojen tapaan rahoittamaan pääosin ulkopuolisen rahoituksen turvin, tarvitaan myös Klubin omaa panosta osoittaaksemme hankkeen vetäjänä oman sitoutumisemme siihen. Jäsenkyselyyn vastanneista jäsenistämme 85 % oli sitä mieltä, että Klubin yleishyödyllisiä hankkeita tulee viedä eteenpäin vähintään nykytasolla - monet halusivat jopa lisätä tätä toimintaamme. Klubin säätiön hallitus on päättänyt kääntyä puoleen varojen keräämiseksi hankkeen ensimmäisen osan - Ylppö elämäkerran - tuottamiseksi. I-osan hinnaksi on arvioitu 250.000 euroa.

Hyvät klubiveljet! Klubin säätiö vetoaa teihin: edistäkäämme yhteistä Ylppö-suurhankettamme lahjoituksillamme! Lahjoitukset voi osoittaa Helsingin Suomalaisen Klubin Säätiöön perustetun Arvo Ylppö-rahaston kautta. Tili: Nordea 174530-46013, Tiedoksi kenttään: "Ylppö-rahasto".

Säätiön hallitus ja Klubin johtokunta suunnittelevat tukijoiden - heidän niin halutessaan - julkaisemista sivustolla sekä kirjaamista Klubille asetettavaan kunniatauluun myöhemmin päätettävien sääntöjen ja lahjoitussummien mukaan.

Säätiölle tehtävät lahjoitukset eivät vielä ole yrityksille ja yhteisöille TVL 57§:n mukaisia verovähennyskelpoisia lahjoituksia. Prosessi säätiön saamiseksi verohallinnon ao. listalle on käynnissä.

Lahjoituksista ja niihin liittyvistä toiveis-

ta voi tiedustella säätiön asiamieheltä Jyrki Berneriltä toiminnanjohtaja@klubi.fi.

www.ylppo.fi

- esittelee legendaarisen kunnia-jäsenemme ja hänen elämäntyönsä.

Ylpön kansanvalistajan roolia halutaan kunnioittaa tuottamalla terveyden ja opetusalan ammattilaisten kanssa yhteistyössä laaja, monipuolinen ja ehdottoman nykyaikainen oppimisympäristö peruskoulusta aina korkeakoulutasolle asti.

Sivusto kertoo Suomen lasten terveyden historian ja tarjoaa portin elävään nykytietoon Ylpöille tärkeistä aiheista. Se myös kokoaa usein vaikeasti löydettävän luotettavan terveystiedon yhteen osoitteeseen.

Hanke koostuu kahdesta osasta:

I-OSA: Arvo Ylpön elämäkerta. Klubi tuottaa tämän osan sisällön. Kerromme tarinan siitä, miten kepposia tekevästä Akaan pojasta tuli koko kansan rakastama lastenlääkäri, tärkeä yhteiskunnallinen vaikuttaja, talouselämän toimija ja kansainvälisesti tunnetuimpia tiedemiehiämme. Osa käsittää huippuasiantuntijoiden tekstien lisäksi filmejä, kuvia ja ennen julkaisematonta materiaalia arkistojen kätkeistä.

II-OSA: Terveystiedon oppimisympäristö. Mielenkiintoinen, ajankuvan piirtävä esitys Suomen hyvinvoinnin historiasta

lasten ja perheiden näkökulmasta. Osassa kuvataan kansalaistoiminnasta alkaen kuinka neuvolaverkosto ja kouluterveydenhuolto syntyivät.

Klubi tarjoaa yhteistyökumppaneilleen alustan luotettavan terveystiedon lähteeksi ja oppimisympäristöksi. Laaja, nykyaikainen, havainnollinen ja helppotajuinen viimeisintä terveystietoa sisältävä kokonaisuus on suunnattu erityisesti nuorille.

HUIPPUASiantuntemus TAKAA LAADUN

Hankkeen suojelija on arkkiaatri Risto Pelkonen ja neuvottelukunnassa ovat mm. klubiveljet Risto Ihamuotila, Martti Enäjärvi, Matti Packalen ja Päiviö Tommila. Kirjoittajat arkkiaatri Risto Pelkonen ja kansleri Kari Raivion johdolla edustavat alan huippua. Klubiveljistä kirjoittajina ovat mm. Anto ja Juhani Leikola, Juhani Juntunen, Keijo K. Kulha.

Yhteistyötahoista osallistumisensa ovat varmistaneet mm. YLE, MLL, OPH, Duodecim opettajajärjestöjä ja alan asiantuntijoita. Terveysviranomaisten (THL) ja muiden alan järjestöjen (mm., Lääkäriliitto) kanssa käydään yhteistyöneuvotteluja.

WWW.YLPPO.FI
KOKOAA TERVEYSTIEDON KAIKKIEN
KÄYTTÖÖN

Jyrki Berner

“Warum bist du so fern”

Jokainen nainen haluaisi kuulla suuren kuoron laulavan itselleen tuon laulun. Riitta Malmbergille se laulettiin, mutta hän ei olekaan ”jokainen” nainen. Laulun sävel on koskettava ja sanat osuvia. Riitta on siirtymässä etämmälle Suomalaisen Klubin piiristä, mutta tuskin koskaan unohtaa näitä yhteisiä vuosikymmeniä klubissa.

■ ■ Riitasta ei alun perin pitänyt tulla ravintoloitsijaa, se ei ollut ala, jonne hän halusi opiskelijaksi. Hän oli ajatellut elämänurakseen sairaanhoitajan ammatia. Nuoruus ja epäkypsyys estivät kuitenkin tämän ammatin valinnan ja me klubilla tiedämme, kuin väärä tuo arvio oli. Onneksemme Riitan ammatinvalinta ei lopulta kuitenkaan johtanut kovin erilaiseen elämänuraan, sairaiden hoitajasta tulikin sielujen hoitaja sanan laajimmassa ja myönteisimmässä merkityksessä. Eikä vain sielujen hoitaja, vaan todellinen klubimme sielu. sydän ja henki.

Etsiessäni oikeita ilmaisuja Riitan työlle löysin hänen omat sanansa klubilehdestä. Ne kuvaavat osuvasti ja oivallisesti 27 vuoden mittaista teh-

tävää ja ansaitsevat tulla toistetuksi:

”Klubin henki” syntyy ryhmätyöstä, johon osallistuvat kaikki – salin tarjoilijat, keittiöhenkilökunta, klubimestarit, asiak-

”Klubin henki” syntyy ryhmätyöstä, johon osallistuvat kaikki – Suomalainen sivistys on ollut klubimme perusmauste niin ruuassa kuin ruuan ympärillä.”

kaat ja koko suomalainen yhteiskunta. Näistä syntyy klubin perusarvot, klubihenki, joka on merkinnyt jatkuvuutta ja sitoutumista suomalaisen yhteiskunnan perusarvoihin, kokemuksen ja iän arvostamista, hyviä tapoja ja toistemme kunnioittamista, sukupolvien välistä vuorovaikutusta, elämän aktiivisuuden, kohtaamisten ja keskustelun ylläpitämistä, iloa, kiitollisuutta ja ihmisten huomiomista osana suomalaista

KLUBIN JÄSENLUETTELO ILMESTYY HELMIKUUSSA 2010

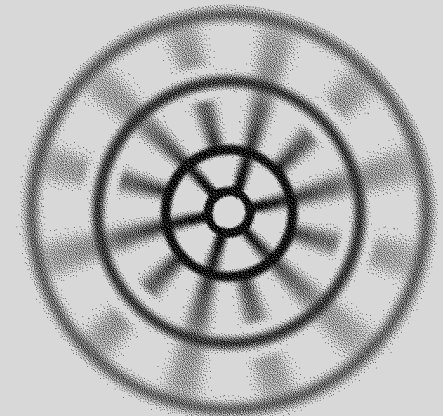
Päivitä mahdollisimman pian (tarvittaessa) oma kuvasi ja sähköpostiosoitteesi osoitteessa:

<http://www.klubi.biz/kortti/>

Käyttäjätunnus on jäsenkorttisi etupuolella oleva jäsennumero ja salasana (pin) on kortin takana oleva numerosarja. Osoitetta ja titteliä ei voi vielä muuttaa näiden sivujen kautta.

Lähetä nämä muutokset sähköpostilla osoitteeseen

sihteeri@klubi.fi

sivistystä. Suomalainen sivistys on ollut klubimme perusmauste niin ruuassa kuin ruuan ympärillä.”

Tämän paremmin ei asiaa voi ilmaista ja samalla tämä on hienoin ja arvokkain testamentti niin meille kaikille klubin jäsenille kuin Riitan seuraajillekin.

Me kaikki arvostamme Riitaa hänen persoonansa ja työnsä perusteella. Siksi aina ei ehkä tule mieleen, että hän ansaitsee kaiken tämän lisäksi arvostuksemme myös yrittäjänä. Riitan kyky hoitaa ravintolaa tuloksellisesti on taannut klubin gastronomisen tason, mutta samalla hänen yrittäjätyönsä, ravintolan menestyksellinen hoitamisen tuloksena klubi on saanut merkittävän vuokratulon jäsenoiminnan rahoittamiseen.

Yhteistyö on sujunut aina hyvin, molempien osapuolien keskinäisen arvostuksen merkeissä. Suomalainen Klubi menettää Riitassa osan sielustaan ja hengestään, mutta toivon että veri vetää tänne klubille ensi kesän jälkeenkin, nauttimaan siitä hengestä, joka 27-vuotisen työn tuloksena on täällä syntynyt.

Johannes Koroma

suomalaisen innovaation

INNOSUOMI

Luovuuden, osaamisen ja hyvin hoidetun innovaatiopolitiikan keskeinen merkitys laaja-alaiselle hyvinvoinnille näyttää kristallisoituneen Suomessa. Tätä ajattelua vauhdittaa nykyinen taloudellinen taantuma. Edellisen laman aikana syntyi ajatus, että meidän on pyrittävä kaikkiin tavoin tässä maassa ennalta ehkäisemään tai lieventämään lamatilanteita niin paljon kuin voimme. On luotava uutta ja vahvistettava talouspohjaa.

■ ■ Suomalaisen patentin 150-vuotisjuhlavuotta vietettiin 1992 varsin näyttävästi valtakunnallisesti seitsemäntoista eri projektin voimin. Näissä tilaisuuksissa syntyi erityisesti nuorten innovaattorien piirissä tahto, että näitä toimintoja innovatiivisuuden ja luovuuden edistämiseksi ei voida jättää vain yhteen vuoteen, vaan niitä on kehitettävä edelleen. Olin puhumassa Suomen ja Euroopan innovaatiopolitiikasta presidentti Martti Ahtisaaren maakuntavierailutapahtumassa Riihimäellä. Viikkoa myöhemmin presidentin kansliasta otettiin yhteyttä ja todettiin, että tasavallan presidentti haluaa lähteä tukemaan näitä ideoita. Tulisi luoda tasavallan presidentin palkinto ja kilpailu parhaista keksinnöistä ja innovaatioista. Presidentti Ahtisaari vahvisti kilpailun säännöt ja nimitti allekirjoittaneen INNOSUOMEN johtoryhmän ja palkintoraadin puheenjohtajaksi.

Innosuomihankkeen perustajat tasavallan presidentti Martti Ahtisaari ja patenti- ja rekisterihallituksen pääjohtaja Martti Enäjärvi luovuttamassa vuoden 1998 Innosuomipalkintoa Rauma Materials Technology Oy:n toimitusjohtaja Mikko Kumpulalle. Takana Keksintösäätiön toiminnanjohtaja Kari Sipilä.

INNOSUOMESSA ovat mukana merkittävät tahot niin avoimelta kuin julkiseltakin sektorilta.

INNOSUOMI-kilpailuja on järjestetty 16 vuoden ajan sekä alueellisesti kautta koko maan että valtakunnallisena kilpailuna. Osallistujia on ollut tuhatmäärin. Palkintoraati on käsitellyt 3133 kilpailuehdotusta ja työssä on vuosittain mukana yli 200 asiantuntijaa. Valtakunnallisen tasavallan presidentin palkinnon on saanut 76 ja kunniamaininnan 21 yritystä, yhteisöä tai yksityishenkilöä. Alueellisesti palkittuja ja kunniamaininnan saaneita on 593. Hanke on saanut pelkästään myönteisen vastaanoton niin kentällä kuin mediassa.

INNOSUOMEN kantavana teemana on ollut Ideasta tuotteeksi ja markkinoille. Vuosittain on nostettu esille eri aihealueita. Sellaisia ovat olleet mm. Suomalaiset innovaatiot Euroopan markkinoille, Innovaatioilla kestävään kehitykseen, Luovuus ja pk-yritykset, Osaaminen ja oivallukset palvelutuotteiksi, Innovaatiot ja ikä, Ilmasto ja energia sekä Materiaali- ja energiatehokkuus.

INNOSUOMEN oheistuotteena syntyivät myös erittäin suuren suosion saanut Innoint-keksintökilpailu varusmiehille yhdessä puolustusvoimien kanssa sekä peruskoululaisten Innokoulu. Innokoulu järjestetään ideointipahtumana eri puolilla Suomea ala-asteilla ja ammatti-

oppilaitoksissa. Myös tämä projekti on saanut myönteisen vastaanoton ja sitä toteutetaan yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Innostuneita uusia keksijöitä ja luovia ihmisiä hyvine ideoineen tulee varmasti lisää näiden projektien seurauksena.

INNOSUOMI samoin kuin Innoint ja Innokoulu ovat herättäneet laajaa kiinnostusta myös eri puolilla maailmaa. Olemme pyynnöstä toimittaneet niiden formaatteja eri maanosiin käytettäväksi mallina.

INNOSUOMI-ajattelua tarvitaan myös jatkossa. Meillä tulisi Suomeen luoda selkeä luovuuden, keksinnöllisyyden ja innovatiivisuuden koulutusohjelma, joka kattaisi koko maan koulutusjärjestelmän. Luonnollisesti sen tulee olla erisisältöistä ja eritasoista riippuen oppilaitoksesta ja kohderyhmistä, joille näin avataan mahdollisuus uuteen luovaan ajatteluun.

Suomi ja Eurooppa ovat luonnonvaroiltaan köyhää aluetta verrattuna esimerkiksi Yhdysvaltoihin tai naapurimaahamme Venäjään. Siksi meidän kaikinpuolinen hyvinvointimme on tulevaisuudessakin rakennettava pitkälti luovuuden, keksinnöllisyyden, osaamisen ja innovaatioiden varaan. Se on hyvä taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin perusta ja tae.

Maailman henkisen omaisuuden järjestön WIPOn kattokupoliin onkin kirjoi-

Vuoden 2006 Innokouluvoittajat pötreissä presidentinlinnassa tasavallan presidentti Tarja Halosen, pääjohtaja Kirsi Lindroosin ja toiminnanjohtaja Juha Jutilan kanssa. (Kuva: Heikki Savolainen/ABC-studiot)

tettu vapaasti mukaillen seuraava ajatus: "Ihmisen luovuus on kaiken taiteen ja kaikkien keksintöjen lähde. Sen tuotteet ovat ihmisarvoisen elämän tae. Valtioiden velvollisuus on suojata niitä." Tämä ei kuitenkaan riitä. Niitä tulee myös

edistää sekä julkisen vallan että avoimen sektorin toimestaärkevin ohjelmin ja konkreettisten toimenpiteiden avulla.

Martti Enäjärvi

Tasavallan presidentti Tarja Halonen ja puolustusvoimien nykyinen komentaja Ari Puhe-lainen jakoivat vuoden 2008 Innoint-palkinnon. (Kuva: Heikki Savolainen/ABC-studiot)

INNOSUOMI taustahot

**Elinkeinoelämän keskusliitto
EK
Keksintösäätiö
Keskuskauppakamari
Patentti- ja rekisterihallitus
Sitra
Suomen Uusyrityskeskukset
Suomen Yrittäjät
Tekes
TE-keskukset
Työ- ja elinkeinoministeriö
WWF
Ympäristöministeriö**

Lisäksi maakuntaliitot, työministeriö, Ahvenanmaan teknologiakeskus, oppilaitoksia ja muita innovaatiotoimintaa tukevia organisaatioita

Mitä hyötyä palkinnosta on ?

Vuoden 2009 seuranta valtakunnallisten ja maakunnallisten voittajien keskuudessa kertoo, että 84,1 % ilmoittaa saaneensa mainetta ja kunniaa, 68,9 % arvioi innovaatioidensa tuoneen lisää tunnettuutta markkinoilla, 22,7 % sanoo saaneensa uusia asiakkaita, 20,5 % lisännyt tilauskantaansa, 13,6 % on voinut lisätä työpaikkoja ja 9,1 % on saanut lisää tarjouspyyntöjä.

Lukuja

3133 INNOSUOMI kilpailuehdotusta v. 1994 – 2008 Alueellisesti mukana n. 200 asiantuntijaa Valtakunnallisen tasavallan presidentin palkinnon on saanut 76 ja kunniamaininnan 21 yritystä, yhteisöä tai henkilöä
Alueellisesti palkittu 408 yritystä, yhteisöä tai henkilöä ja 185 on saanut kunniamaininnan
Innokoulu palkittuja on 47 ja 8 kunniamainintaa
Innoint palkittuja on 32 ja 23 kunniamainintaa

Saavutukset ja vaikuttavuus 15 vuoden ajalta

- Välittömät:
 - Vahvasti alueellinen toiminta ympäri Suomen
 - Tasavallan presidentin mukana olo tuki koko toiminnan ajan
 - Taustatohina keskeiset innovaatiotoimijat
 - 15 vuoden aikana käsitelty 3133 kilpailuehdotusta
 - Alueellisesti koko Suomessa mukana n. 200 asiantuntijaa
 - Alueellisia tapahtumia ja Innoklinikoita
 - Alueellisesti palkittu 408 yritystä, yhteisöä tai henkilöä ja 185 on saanut kunniamaininnan
 - Valtakunnallisen tasavallan presidentin palkinnon on saanut 76 ja kunniamainin-

nan 21 yritystä, yhteisöä tai henkilöä
-Sininen Pallo ympäristökilpailussa palkittiin 9 ja myönnettiin 14 kunniamainintaa
-Näkyvyys varsinkin alueellisessa mediassa on ollut hyvä, vuosittain lähes 200 mediaosumaa valtakunnan tasolla, jopa TV:ssä
-Varusmiesten INNOINT keksintökilpailu mukaan toimintaan 1999 ja se organisoitu uudelleen 2008. Nykyään se on osa puolustusvoimien aloitetoimintaa
-Innoint palkittuja on 32 ja 23 kunniamainintaa
-Alueellisesti palkittu 408 yritystä, yhteisöä tai henkilöä ja 185 on saanut kunniamaininnan
-Koululaisten INNOKOULU ideointitahtuma mukaan toimintaan 2000 ja konsepti luo positiivista nostetta kouluille
-Innokoulu palkittuja on 47 ja 8 kunniamainintaa
-Esimerkkejä INNOSUOMI menestystarinoista: ST1 Biofuels Oy 2008, Codenomicon Oy 2007, Footbalance System Oy 2005, Silecs Oy 2005, Firsbeat Technologies Oy 2004, FogScreen Inc. 2003, POM Technology Oy Ab 2003, Forman Trade Oy/Exact Tools Oy 2001, BioTie Therapies Oy 1997, SSH Communications Security Oy 1996, Marioff Hi-Fog Oy 1995, Finnzymes Oy 1994

- Välilliset:
 - Vaikutettu ihmisten asenteisiin positii-visesti
 - Parannettu yhteistoimintaa yritysten, keksijöiden, eri viranomaisten ja rahoittajien välillä
 - Kannustettu yrittäjyyteen, keksinnöllisyyteen ja innovatiivisuuteen
 - Palkitut ovat hyödyntäneet julkisuuttaan markkinoinnissa, erityisesti vientimarkkinoilla tasavallan päämiehen tunnustus innovatiivisesta yrittämisestä on ollut erinomainen vientiapu
 - Palkituille tehdyn kyselyn perusteella 2003 ja 2009 kaikki palkitut ovat hyödyntäneet saamastaan huomiosta

Martti Enäjärvi

Hoop-heijaa!

Vuosisadan takainen Helsinki oli pieni. Ylioppilaskin joutui kosketuksiin merkkihenkilöiden kanssa, ainakin jos itse oli yhteiskunnallisesti aktiivinen.

■ ■ Isäni professori Erkki Larmola, Klubin pitkäaikainen jäsen, oli nuorena edellisvuoden ylioppilaana (hän siis kirjoitti, vuonna 1918 ei kirjoitettu) kesällä 1918 töissä senaatin kassassa. Niin senaattorit kuin muutkin valtion korkeimmat virkamiehet kävivät palkkapäivinä luukulla. "Luin setelit kouraan ja saajat kuittasivat", isä kertoi. Ilmestyi tuttu hahmo ja esittäytyi mutkattomasti: - Ståhlberg.

Isä ei voinut ahtaassa loukossaan nousta seisaalleen, sanoi vain: - Kyllä minun velvollisuuteni on tuntea professori Ståhlberg. - Niinkö? Ihanko totta? Onko teillä sellainen velvollisuus?

Yliopiston juhlasalissa on isänmaallinen juhla, isä seisoo marsalkkana oven pielessä sinivalkoinen airutnauha olalla. Juhani Aho kapuaa ajurista ja nousee hengästyneenä portaat, avaa raskaan oven. Salista kaikuu tilaisuuden alkusoitto, Andante festivo. Aho jää marsalkan viereen odottamaan. Hengitys tasaan-

tuu. Kun alkusoitto on päättynyt, Aho kysyy kohteliaasti marsalkalta: - Jokohan sinne voi mennä, kun tuo Porilaisten marssi on loppunut?

Isä kertoi tätä puolustukseksi oletetulle epämusikaalisuudelleen. Ei osannut Ahokaan.

Vanhassa ylioppilastalossa on isänmaallinen juhla päätymässä, isä ja Pitkä Timu huolehtivat airuina vuokra-ajurien saapumisesta järjestyksessä. Portaita laskeutuvat valtioneuvos ja valtioneuvoksetar Danielson-Kalmari, hentorakenteisia ja jo hauraita. Näkyvät selviytyvän portaista, airuilla on kiirettä vossikoiden kanssa. Vossikkaan kiipeäminen kuitenkin näyttää muodostavan kunnivierteille ylivoimaisen esteen.

Airuet katsovat toisiaan silmiin. Lyseon voimistelukoulutuksen saaneet. Sanomattomasta sopimuksesta muodostetaan kultatuoli, ja - hoop-heijaa! - valtioneuvos lentää vaunuihin. Hoop-heijaa! valtioneuvoksetar perässä. Jono voi jatkua.

Halusin tallettaa jutut, koska olen viimeinen, joka ne tuntee.

Yrjö Larmola

Ässä-rykmentti talvisodassa

Kun stadilaiset Talvigriguun lähti

Helsingin Kaupunki kuului vuonna 1939 puolustusvoimien rauhan ajan aluejaon mukaan Uudenmaan Sotilasläänin. Sen alaisina oli kaksi sotilaspiiriä, joista Helsingin Sotilaspiiriin kuului pääkaupungin lisäksi 29 eteläisen Uudenmaan rannikkoalueen kaupunkia ja kuntaa.

Kun stadilaiset Talvigriiguun lähti

■ ■ Liikekannallepanossa tapahtuvasta joukkojen perustamisesta vastasi puolestaan Helsingin Suojeluskuntapiiri omine alayksiköineen. Reserviläisten palvelukseen kutsumisesta huolehti poliisi, joka toimitti heille liikekannallepanomääräykset yleensä kotiin.

Uudenmaan Sotilasläänin muodosti reserveistään sodan ajan 4. Divisioonan [4. D]. Helsingin Sotilaspiiriin perusti siihen kaksi rykmenttiä. Toinen oli suomenkielinen Jalkaväkirykmentti 11, JR 11, 'Ässä-rykmentti', jonka kaksi pataljoonaa koostuivat helsinkiläisistä. Toinen oli ruotsinkielinen Jalkaväkirykmentti 10, JR 10, jonka yksi pataljoona oli helsinkiläisiä miehiä.

Sotilaspiiri perusti Suojelukuntapiiriin kanssa myös runsaasti muita joukkoja, muun muassa:

-4. D kenttätäydennyspataljoonan, KT-P 4, joka oli ruotsinkielinen, -4. D kevytosaston, Kev.Os. 4, jonka sotilaat olivat Suomen Valkoisen Kaartin varusmiehiä, -4. D kenttätäkistörykmentin toisen, kevyen patteriston, II/KTR 4, 'Stadin Peeston', -4. D kenttätäkistörykmentin kaksi haupitsipatteristoa, jotka olivat ruotsinkielisiä, sekä -muita joukkoja, muun muassa ilmatorjuntajoukkoja, pioneerijoukkoja, kuljetusmuodostelmia ja rannikkojoukkoja.

Puolustusministeriö antoi 09.09.1939 määräyksen, jonka mukaan syyskuussa

kotiutettavat varusmiehet jäivätkin jatkamaan palvelustaan. Liikekannallepanokäsäy annettiin torstaina 12.10.1939, jolloin Helsingin poliisilaitos lähti jakamaan reserviläisille käskykortteja. Helsingin Suojeluskuntapiiri alkoi perustaa joukkoja perjantaina 13.10.1939.

Ässä-rykmentti

Yksikään suomalaisen jalkaväkirykmentin kirjavahvuus Talvisodan alkaessa ei liene ollut kirjavahvuutensa mukaisessa täydessä kokoonpanossa mutta silti varsin lähellä sitä.

Jalkaväkirykmentin kirjavahvuus olisi siten ollut 2 955 miestä, pataljoonan 845, jalkaväkikomppanian 191 ja kranaatinheitinkomppanian 83 miestä. Pataljoonaan kuului kolme kiväärikomppaniaa ja konekiväärikomppania.

Ensimmäisen pataljoonan komppaniat olivat numeroiltaan 1.-3., sekä 1. Konekiväärikomppania, toisen pataljoonan 4.-6. ja 2. Konekiväärikomppania sekä kolmannen pataljoonan 7.-9 ja 3. Konekiväärikomppania.

Jalkaväkirykmentin taisteluosien taisteluvahvuus olisi siten ollut noin 1 920 miestä, pataljoonan noin 600, komppanian noin 150, pataljoonan konekiväärikomppanian noin 140, kranaatinheitinkomppanian noin 75 ja rykmentin esikuntakomppanian pioneerijoukkueen

Kun stadilaiset Talvigriguun lähti

45 miestä.

Taisteluvahvuus olisi siten ollut 64.97 prosenttia rykmentin oletetusta kirjavahvuudesta. Suhde oli ainakin nykyisiin ulkomaisiin kokoonpanoihin verrattuna erinomainen. Toisaalta myös esikuntakomppanioiden, kuormaston ja 'töpinän' miehet joutuivat osallistumaan vastaiskuihin.

Rykmentti perustettiin usealla perustamispaikalla, jotka kaikki sijaitsivat Viironiemeä Sörnäisiin yhdistävän Pitkän sillan pohjoispuolella. Rykmentin esikunta, E/JR 11, perustettiin Porthaninkadun Ruotsinkielisellä Kansakoululla osoitteessa Porthaninkatu 8. Talon paikalla on nykyisin lasten leikkipuisto.

Rykmentin I Pataljoona, I/JR 11, toisen pataljoonan esikunta, E/II/JR 11, toisen pataljoonan 4. ja 5. komppania 4. ja 5./II/JR 11, perustettiin Kallion Kansakoululla osoitteessa Neljäs Linja 11-15.

Rykmentin toisen pataljoonan 6. Komppania, 6./II/JR 11 ja 2. Konekiväärikomppania perustettiin Helsingin Työväenopiston talossa osoitteessa Helsinginkatu 26. Rykmentin Kranaatinheitinkomppania sekä Kolonnat, hevosvetoiset kuljetusmuodostelmat, perustettiin kansakoululla, jonka osoite oli Kirstinkatu 16.

Paikalla ollut puutalo on nykyisin purettu ja osoite muutettu. Perustamispaikan nykyinen osoite on Kirstinkuja 2/

Sturenkatu 6. Siinä toimii nyt Åshöjdens Grundskola.

Rykmentin kolmas pataljoona, III/JR 11, jonka miehistö oli Porvoon ja Loviisan reserviläisistä, perustettiin Vallilan Ruotsinkielisellä Kansakoululla osoitteessa Nilsiäkatu 3. Komeassa punatiilitalossa toimii nykyisin Helsingin Yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia.

Reserviläisille jaettiin perustamispaikoilla aseet sekä muut varusteet, mutta ei ilmeisesti patruunoita. Kyseessä on vasta YH, toisin sanoen Ylimääräiset Harjoitukset, jonka tarkoituksena oli täydentää Karjalankannaksen linnoittamista.

Eräässäkin kiväärikomppaniassa patruunoita jaettiin miehille vasta lauantaina 22.10.1939, viikon kuluttua perustamisesta. Samainen komppania tarkkuutti niillä kivääriänsä 13.11.1939, jolloin oli jo kulunut kolme viikkoa patruunoiden jakamisesta.

Kenen joukoissa seisovivat?

Ässä-rykmentin I ja II Pataljoonan henkilöstö asui pääasiassa Pitkän sillan pohjoispuolella: Sörnäisissä, Kalliossa, Alppiharjussa, Vallilassa ja Hermannissa. Osa miehistöstä asui myös Punavuoressa. Kunnallisvaalien äänestyskäyttäytyminen poikkesi näissä kaupunginosissa merkittävästi koko Helsingin äänestyskäyttäytymisestä SDP:n hyväksi.

On kuitenkin otettava huomioon se,

Kun stadilaiset Talvigriguun lähti

että poliittiseen toimintaan osallistuminen oli 1920- ja 1930 -luvulla Pitkän sillan pohjoispuolellakin varsin laimeaa. Kolmasosa ja välillä jopa puolet äänioikeutetuista ei käynyt edes äänestämässä. Nekin, jotka kävivät, antoivat silti pääosin tukensa vasemmistolle. "Ne kun ajoivat työväen asiaa".

Noin 3 000 miehen vahvuiseen rykmenttiin oli sijoitettu runkomiehitykseksi yli 200 suojeluskuntalaista, joka oli noin 6.67 prosenttia rykmentin koko vahvuudesta. Rykmenttiin oli lisäksi sijoitettu tavanomaista runsaammin aktiiviupseereita. Tämä kuitenkin selittyy pääkaupungissa palvelleen aktiiviupseeriston runsaslukuisuudella.

Rykmenttiin sijoitettujen suojeluskuntalaisten määrä oli sen sijaan Helsingin Suojeluskuntapiirin varsinaisten jäsenten määrästä, noin 4 000 miehestä, 4.8 prosenttia. Suojeluskuntapiirin harvakuista reserviläisistä, noin 1 200 miehestä, se oli kuitenkin merkittävä, 16.66 prosenttia.

Tässä laskelmassa on lisäksi otettava huomioon eräs asia. Suojeluskuntiin kuului Helsingin asukkaista prosentuaalisesti huomattavasti vähäisempi määrä asujaimiston asukuntoisista miehistä kuin Suomen minkään muun seutukunnan väestöstä.

Tässä yhteydessä on asiallista huomata myös yksi lingvistinen asia. Kun

Ässä-rykmenttiä synnytettiin perustamispaikoilla, sen miehet kiroilivat enemmän kuin itkivät tai jokeltelivat.

Naispuolisten henkilöiden v:llä alkava paikkakin kyllä tunnettiin, mutta sanaa ei käytetty arkikielessä. Ne ajat, jolloin siitä tuli nuorison puhettavassa pilkkua osoittava välimerkkisana, olivat vasta Ässä-rykmenttiläisten lastenlasten ja heidän teiniensä ihan ikioma juttu.

Eräs tekijä, joka näytti yhdistävän Ässä-rykmenttiläisiä oli ollut ja oli edelleen urheilu. Useammat kuin monet olivat poikasina, teini-ikäisinä ja nuorukaisina harrastaneet erilaisia urheilulajeja, yleensä Työväen Urheiluliiton, TUL:n seuroissa. Jalkapallo oli kesän suosikkilaji ja talven jääpallo, jota pyöritettiin Brahen kentällä [Brahis].

Pikajuoksijoita, hyppääjiä, ja heittäjiä kuhisi eri komppanioissa. Jalkapallon, jääpallon ja pesäpallon sarjapelaajia oli monen joukkueen verran. Ässä-rykmentistä olisi itse asiassa saanut kokoon maa-joukkueen lajiin kuin lajiin. Jopa ennen joulua rykmentin komentajaksi tullut everstiluutnantti Kustaa Inkala oli hänkin hypännyt nuorempana korkeutta.

Harjun Ruumishuoneelta Kuolemajärvelle

Ässä-rykmentin yksiköiden sotavalmiustarkastukset pidettiin Hämeentien varrella olevalla Haapaniemen kentällä

Kun stadilaiset Talvigriguun lähti

osoitteessa Haapaniemenkatu 2. Kentän virallinen nimi on nykyisin Väinö Tannerin Kenttä. Sieltä marssittiin rykmentin komentajan katselmukseen.

Se pidettiin Satamaradan varrella Valtilassa liki Harjun Ruumishuonetta, jonka kohdalla rykmentti kuormattiin pataljoonittain juniin. Ässä-rykmentti kolkutteli sieltä sitten Johanneksen asemalla, joka sijaitsee Koiviston radan varrella noin 20 kilometriä Viipurin eteläpuolella. Sieltä rykmentti marssi jalan yli 20 kilometrin päähän ryhmitysalueelleen.

Koko 4. D:n oli alun alkaen pitänyt ryhmittä puolustamaan Summan Lohkoa. Loppupeleissä se kuitenkin käskettiin puolustukseen Summan eteläpuolelle Kuolemajärven pitäjän alueelle, josta divisioonan vastuualue ulottui etelään aina Suomenlahden rannikolle saakka.

Kun Talvisota sitten alkoi, Ässä-rykmentti puolusti aluetta, joka ulottui pääpiirtein Hatjalahdenjärven pohjoispäästä Kuolemajärvelle. Aluetta voi hahmottaa kuvan 2 kartasta. JR 11 pohjoispuolella taisteli osin Helsingissä perustettu JR 10 ja eteläpuolella Järvenpäässä perustettu JR 12.

Neljännän Divisioonan tilanne säilyi kiivaiden taistelujen aikana suunnilleen sellaisenaan aina helmikuun 1940 puoliväliin saakka. Tuolloin 4. D Lohkon pohjoispuolella sijainnut Summa murtui Puna-armeijan suurhyökkäyksen voimasta 15.02.1940. Asemansa järkkymättä

pitänyt divisioona jouduttiin silloin vetämään niin kutsuttuun Väliasemaan.

JR 11 joutui nyt marssimaan puolustukseen noin 10 kilometriä Viipurista koilliseen sijaitsevalle Ylä-Sommeelle sekä vähän yli 10 kilometriä kaupungista etelään sijaitseviin Uuraansaaren ja Hanukkalanasaareen sekä Piispansaareen.

Viipurinlahti

Ässä-rykmentin taistelut Viipurinlahdella alkoivat 29.02.1940. Ne jatkuivat sen jälkeen sen saaristossa sekä rannoilla aina 13.03.1940 saakka, jolloin Moskovan pakkorauha saatiin lopulta puhkeamaan.

Rykmentti taisteli näissä peräti talvissa, umpijäisissä ja hyytävän kylmissä olosuhteissa jokaisesta kuopasta ja rantakivistä. Komppaniat joutuivat täyttämään taistelutehtävänsä suurimmaksi osaksi erillisinä osastoina, eikä miehillä ollut käsitystä, mitä ympärillä tapahtui.

Rykmentin miehet eivät siitä huolimatta luopuneet yhdestäkään saaresta, niemen notkosta saati saarelmasta ilman käskyä. Kun käsky sitten annettiin, vetäytyminen tapahtui yleensä öiseen aikaan jään yli hiihtäen. Kilpahiilto suoritettiin välillä liki rinta rinnan hyökkäävän Puna-armeijan etuosastojen kanssa.

Viimeiset taistot käytiin Viipurinlahden pohjoisrannalla. Puna-armeija yritti siellä päästä todellisella apinan raivolla

Kun stadilaiset Talvigriiguun lähti

Viipuria puolustaneiden joukkojen se-
lunaan. Rintama notkui 4. D oikealla,
Haminan puoleisella sivustalla. 4. D ja
sen JR 11 pitivät kuitenkin asemansa rin-
taman Viipurin puoleisessa osassa joko
rantaviivalla tai aivan sen tuntumassa.

Taistelujen vaatima vero oli raskas.
Ässä-rykmentin tappiot kohosivat aivan
merkittäviksi juuri maaliskuun kolmetois-
ta taistelupäivän aikana, jolloin se tais-
teli Viipurinlahden saarilla ja pohjoisella
rannikolla. Yli puolet, 56.59 prosenttia
rykmentin taistelijoiden haavoittumisista
tapahtui ja liki kolmannes, 29.72 pro-
senttia heidän sankarikuolemista koettiin
Viipurinlahden saarilla sekä sen pohjoi-
sella rantaviivalla.

JR 11 todellinen kokonaisvahvuus oli
13.03.1940 kaiken kaikkiaan enää 37 up-
seeria, 214 aliupseeria ja 603 miestä, yh-
teensä 854 miestä, vain 28.90 prosenttia
alkuperäisestä noin 2 955 miehen sodan
alun todennäköisestä kirjavahvuudesta.
Tappiot olivat siten olleet kaatuneina,
haavoittuneina ja kadonneina 71.10 pro-
senttia alkuperäisestä kirjavahvuudesta.

JR 11 taisteluvahvuus olisi tällöin ollut
enää ainoastaan noin 400 miestä. Se oli
vain 13.53 prosenttia rykmentin olete-
tusta kirjavahvuudesta, mutta sentään
20.83 prosenttia rykmentin koko taiste-
lurahvuudesta.

Epilogi

Ässä-rykmentti perustettiin perjantain ja
tiistain 13.-17.10.1939 välisenä aikana.
Silloin oli Punakapinalla alkaneen Vapa-
ussodan, Sisällissodan tai Kansalaisso-
dan, kuinka vain, päättymisestä kulunut
21 vuotta ja viisi [5] kuukautta.

Vuosien 1917 ja 1918 tapahtumat
olivat koskeneet ja koskettivat vielä mo-
nia helsinkiläisiä. Tästä sekä Ässä-rykmen-
tin rekrytointialueen työväenluokkaisesta
luonteesta saattoi kummuta epäilyksiä
myös kootun joukko-osaston luotetta-
vuudesta.

Maakuntien miehet taas epäilivät,
etteivät pääkaupungin pojat pysty tap-
pelemaan. Viimeksi mainittu luulo oli
alueen poikien sekä nuorison urheilulli-
sen menon ja meiningin huomioon ot-
taen tietysti täysin perusteeton.

Että se siitä Pitkäsillan pohjoispuo-
lella asuneiden kaupunkilaisnuorukaisten
muka valan velvoittamasta bolshevismis-
ta ja pullamössöisyydestä.

Erkki Nordberg

*Teksti perustuu aineistoon, jonka perus-
teella eversti, FM Erkki Nordberg, FL Olli
Harinen ja VTM Göran Lindgren kirjoit-
tavat kirjaa Talvisodan Ässä-rykmentistä
sekä sen perinnöstä Suomalaiselle yhteis-
kunnalle.*

Arktikaa ja DIGIkuuvia

Birdiet ovat tuttuja klubiveli Asko Arkkolalle. Veli Raimo Halinojalle taasen lintuperspektiivi ei ole vieras tarkastelukulma. Tällä kertaa veljet eivät kuitenkaan olleet sen enempää golfkentällä kuin pienkoneen ohjaamossakaan. He olivat itäisellä Suomenlahdella, Haminan Rakinkotkassa, seuraamassa arktisten lintujen muuttoa. Mukana oli myös veli Jukka Wuolijoki, jonka huikkeitä luontokuvia oli vuosi sitten nähtävänä myös Klubin valokuvanäyttelyssä.

■ ■ Armoitettuina ja innostavina oppainamme olivat jälleen ”pääorni”, veli Lasse J. Laine sekä luonnon kuvaamisen ja suojelun asiantuntijamme, veli Pertti Salolainen.

Retken aikana havaintovihkoon tuli merkintä yhteensä 67 eri lintulajista. Vuosi sitten päästiin tasan kuuteenkymmeneen. Tämän vuoden listan tähtinä olivat kaksi merikihua sekä merikotka. Kaunis harmaahaikarakin nähtiin Rakinkotkan lintutornista. Se kuuluu alueen vakiokalustoon ja pesii lähisaarella.

Staijausta: joukkomme kokoontuneena Rakinkotkan kalliolle kiikarit ja putket kohti etelää

veljet Jukka Wuolijoki, Asko Arkkola ja Raimo Halinoja yömuuttoa seuraamassa

Jotakin arktikan luonteesta kertoo se, että sunnuntaipäivän aikana laskettiin runsaat 21 100 hanhea, joista tunnistettiin valkoposkihanhiksi runsaat 7 600 yksilöä. Muuttavia alleja ja mustalintuja havaittiin sunnuntaina yhteensä 15 000 yksilön verran. Lisäksi rekisteröitiin 5 000 paikallista kaukana idän suunnalla. Lauantaina muuttomäärä oli huomattavasti alhaisempi ja jäi muutaman tuhannen tasolle. Siksi voikin hyvin sanoa, että

arktika alkoi tänä vuonna sunnuntaina 17. toukokuuta. Retkemme ajoitus osui siis nappiin.

Hanhilajeista liikkeellä olivat valkoposkihanhien lisäksi merihanhet, metsähanhet sekä kanadanhanhet.

Osa muuttajista liikkuu öisin. Yömuuttajien seuraaminen, joka siis on enemmänkin kuuntelemista, on osa arktika-kokemusta. Tälläkin kertaa kävimme Rakinkotkan eteläisillä kallioilla kuunte-

lemassa allien ja mustalintujen yöllistä muuttolaulua, kun ne etenivät kohti Venäjän tundra-alueita. On muuten tämäkin ihan huikea kokemus.

Kiikarien ja kaukoputkien ohella viikonloppun aikana kovassa käytössä olivat myös kamerat. Luonto on loistava ja monipuolinen kuvauskohde. Itäinen Suomenlahti

Nynne ne tulee: valkoposkihanhia muuttomatalla

Arktikaa

tarjoaa karua saaristomaisemaa ja monimuotoista luontoa. Jo pelkästään itse Rakinkotkan saaresta löytyy tervaleppälehtoa, kosteikkoja, korkeita kalliotyöryitä, aarnimetsää, niittyjä, rantaruovikkoa sekä kaunista hiekkarantaa. Isot siirtolohkareet ovat kuin patsaita. Saarelta on pari sataa vuotta sitten viety myös punaista graniittia Pietariin, mistä on edelleenkin nähtävissä merkkejä. Isoja peruskalliosta lohkottuja kivipaaseja on jäänyt saarelle muistoksi näiltä ajoilta.

Kevään raikkaat värit hehkuivat kauniissa toukokuuisessa auringonpaisteessa. Monta taideteosta piirtyikin osanottajien digikameroiden kennoille ja siirtyi kenolta muistikortille.

On tunnustettava, että emme me nyt koko aikaa kallioilla lintuja tiirailleet. Kävimme kalliiosavusaunassa. Jotkut kävivät jopa uimassa noin 10-asteisessa merivedessä. Sankariteoksi tempua luonnehtisin.

Ravintopuolesta ei Rakinkotkassa ole tarvinnut huolestua koskaan. Meren antimet ovat ruokalistan herkkuosastoa. On sitten kyse itse pyydetystä merilohesta, ahvenfileistä tai silakasta eli hailista, niin kuin Kymenlaaksossa kalaa kutsutaan.

Saaristolaisillallinen on asia sinänsä. Siihen ryhdytään valmistautumaan jo

saunassa. Sitä höystetään sopivalla lie-miruoalla ja siihen kuuluvat olennaisina osina hanurimusiikki ja merimieslaulut. Klubiveljiä ei tähän illalliskaavaan tarvitse väkisin maanitella. Pisteenä iin päällä oli jälleen kerran se hetki, kun Salolais-Pertti tempaisi huuliharpun taskustaan ja ryhtyi ammattimaisella otteella ja luontoih-misen herkkyydellä virittelemään ikimuis-toisia säveliä.

Kotimatulle lähettiin sunnuntaina ilta-päivän tunteina. Tällä runsaan 8 kilometrin merimatulla nähtiin se merikotkakin, joten hilkulle meni.

Yleinen mielipide osanottajien keskuudessa oli, että arktikan ajankohta tulee merkitä ensi vuodenkin tapahtu-makalenteriin. Näin varmasti myös tehdään.

Kalevi Suortti

Tenniksen kaksinpeli mestaruuskisat

Tenniksen kaksinpelimestaruudet ratkaistiin parhaaseen sisäpelialueeseen maaliskuun lopulla. Suhteessa klubin tennisharrastajien määrään kaksinpelimestaruuskisoihin ilmoittautui vain 11 pelaajaa, joista kolme joutui sairastumisten vuoksi jäämään pois.

■ ■ Nuoremman ikäluokan mestariksi pelasi Kalle Huikko voittaen loppuottelussa Mika Holmströmin 6-2,6-3. Seniorisarjan voitti myös hiljattain klubin jäseneksi liittynyt Martti Niskanen. Martti voitti tiukassa yli kaksituntisessa loppuottelussa 7-6,6-4 Erkki Kuparin, joka pelasi ikäluokassa 56-69 kun sarjaan yli 70 v ei aikataulusyistä löytynyt vastustajaa.

Tennisterveisin Jussi Neste

Kuvassa sarjan seniorisarjan voittaja Martti Niskanen kiertopalkinto kädessään ja toiseksi tullut Erkki Kupari

Kuvassa Kalle Huikko, joka voitti alle 56 ikäluokan kaksinpelimestaruuden

Risteily Kotkaan

Keväisenä toukokuun päivänä, auringon suosimina, kokoontui 32 hengen ryhmä klubilaisia seuralaisineen Eteläsatamaan. Siellä meitä odotti m/s "Kristina Brahe", jo yli kuuskymppinen, mutta vielä vetreä merenkävijä.

■ ■ Vähän ennen puoltapäivää suuntasimme keulan itään kohti Kotkaa. Matka kauniin saariston läpi sisävyölää myöten sujui luonnollisesti mainiosti laivayhtiön tarjoamaa samppanjaa maistellessa. Merilounaaseenkin oltiin yleensä verraten tyytyväisiä.

Ja sitten vain kilisteltiin tuulisella yläkannella, tähyiltäessä merellisiä näkymiä kuten Suursaarta ja pariakin Kaunissaarta.

Kello viisi kiinnittyi aluksemme kaijaan Merikeskus Vellamon viereen. Häikäisevän mielenkiintoinen rakennus, kilpailutyönimelään "Hyöky" on professori Ilmari Lahdelman suunnittelema. Paikka oli ja on ehdottomasti visiitin väärti, ja joillekin tunnin vierailuaika ei ymmärrettävästi mitenkään riittänyt. Meistä toiset taas ehti kyllä hyvin myös piipahtaa sataman legendaarisessa ravintola "Kairossa", menneisyyden toisessa muistokohteessa.

Kotimatka hoitui bussilla sitten vikkellästi, ja mm. allekirjoittanut löysi itsensä vielä reilusti ennen puolta yötä jazzin huomasta tutusta Töölön "Storyvillestä".

Katso netistä ennakkotiedot jokiristeilyistä ja matkailuillasta (avec)

Matti Ahjopalo

Viron harrastuspiirin kevätvierailu Viinistuun

Kurssin perinteinen kevätretki touku-kuussa suuntautui tällä kertaa Viinistuun. Kohde sijaitsee n. 60 km Tallinnasta itään. Matkalla bussimme poikesi mielenkiintoiseen, suorastaan jännittävään liköörivalmistamoon. Esittelijän vakuutusten mukaan likööri kuuluu maailman valioihin! Ehkäpä hiukan epäilevien katseidemme johdosta saimme aimo maistiaiset. Jos joku vielä epäili, niin toisetkin. Epäilijä joku vielä, kolmannenkin? Löytyihän niitä kruunuja sitten tuliaisiin.

■ ■ Viinistun entinen satojen vuosien vanha kalastajakylä sijaitsee karun kauniilla paikalla Suomenlahden rannalla. Itsenäisyyden myötä on kehitetty satamaa. Se on kuitenkin edelleen kesken-eräinen. Satamassa on vierailut enenevässä määrin myös suomalaisia venekuntia. Vanhoina hyvinä aikoina Viinistu oli melkoinen pirtun salakaupan keskus.

Tämän päivän Viinistu – Jaan Manitskin tarina

Meillä oli ilo käydä ennen lähtöämme puhelin- ja sähköpostivaihtoa Jaan Manitskin kanssa. Emme tainet täysin ymmärtää, millaisen henkilön tulisimme tapaamaan!

Hän oli tuskin syntynyt, kun hänen perheensä pakeni 1943 lähestyvää puna-armeijaa Viinistusta Suomen kautta Ruotsiin. Hän teki huikean omaisuuden

ABBA- imperiumissa Tukholmassa. Hän pani ABBAn musiikillaan tienaanansa rahat poikimaan. Hän palasi sankarina parikymmentä vuotta sitten takaisin Viroon, Viinistuun. Manitski on saanut siellä ihmeitä aikaan! Hän on rakennuttanut vanhan kolhoosin tiloihin virolaista taidetta kautta aikojen esittävän taidemuseon, teatterin, konserttisalin, kokoustilat, ravintolan ja hotellin. Taidekokoelma on suorastaan mykistytävä. Konserttisalis- esitettävät oopperat ovat herättäneet mielenkiintoa myös Suomessa.

Hänen talousprojektinsa eivät pääty tähän. Kruunuja palaa monessa kaikkialla Virossa.

Mukana politiikassa

Jaan Manitski tuns Lennart Meren. Kun Meri nimitettiin vapaan Viron ensimmäiseksi presidentiksi, nimitettiin Manitski ulkoministeriksi vuonna 1992. Vuoden lopulla hän siirtyi juuri perustetun Viron yksityistämisyviraston johtajaksi. Jaan Manitskilla oli edessään valtava urakka. Työrupeama kesti noin 4 vuotta. Hän on saanut paljon kiitosta tekemästään työstä.

Iltamyöhään kestäneissä keskusteluissamme saimme kuulla yllä mainitun lisäksi hänen mielenkiintoisia näkemyksiään mm. tuloverotuksesta, Venäjän suhteista ja EU:sta. Keskustelut avasivat meille monta epäselvää asiaa Viron talous- ja

Retki päättyi PALMSEN kartanon tutustumiseen

ulkopolitiikan saralta.

Ilman Jaan Manitskiakin Viinistu on tutustumisen arvoinen paikka!

Takaisin Tallinnaan kartanoitten kautta

Paluumatkalla meillä oli mahdollisuus tutustua Palmsen kartanoon.. Yksityisessä omistuksessa olevat kartanot toimivat business-pohjalta mm. kongressikeskuksina ja juhlatiloina. Vielä tänään ne eivät varmaankaan ole mitään kultakaivoksia, mutta nykyiset isännät uskovat lujasti

tulevaisuuteen. Suomalaisetkin ovat löytämässä pikku hiljaa Viron kartanot - 'lukuksen'.

Kartanoiden historia on saksalaisten kartanoherrojen historiaa. Kulta-aika oli 1700- ja 1800-luvuilla. Kartanokausi loppui Viron itsenäistymiseen ja ensimmäisen maailmansodan loppumiseen.

Yhteinen päivällinen laivalla ja toteamus: Matka oli monta kertaa hintansa väärtti.

Rainer Wulff

Mikko Pohtola –lehdistöpalkinto Talouselämä-lehden päätoimittaja Pekka Seppäselle

Helsingin Suomalainen Klubi perusti kunniapuheenjohtajansa, lehdistöneuvos Mikko Pohtolan Klubille esittämän viimeisen toivomuksen mukaisen Mikko Pohtola – lehdistöpalkinnon. Sääntöjen mukaan palkinto annetaan sellaiselle toimittajalle tai mielipidevaikuttajalle, joka on käyttänyt työssään suomen kieltä esimerkillisen hyvin ja luovasti. Palkinnon suuruus on 5.000 euroa.

■ ■ Palkintolautakunta on myöntänyt ensimmäisen Mikko Pohtola – palkinnon Talouselämä-lehden päätoimittaja Pekka Seppäselle. Palkinto jaettiin 29.9. 2009 Helsingin Suomalaisella Klubilla.

Palkintolautakunnan muodostivat Klubin puheenjohtaja Johannes Koroma puheenjohtajana ja jäsenenä prof. Tu-

mo Tuomi, opetusneuvos Antti Henttonen, FM Virpi Hämeen-Anttila, apulaisrehtori Mervi Murto, FL Jyrki Vesikansa ja prof. Jarmo Virmavirta sekä sihteerinä Klubin viestintätoimikunnan puheenjohtaja Pekka Rapila.

Määräaikaan 31.5.2009 mennessä palkintolautakunta sai kymmenen ehdotusta merkittävän journalistiuran tehneistä henkilöistä, joista kaikki täyttivät palkinnon sääntöjen ja palkintolautakunnan tälle ensimmäiselle palkinnolle asettamat erittäin korkeat kriteerit. Helsingin Suomalaisen Klubin ja palkintolautakunnan kannalta oli ilahduttavaa, että ehdokkaina oli journalisteja valtakunnan päämedioiden lisäksi myös pienemmistä lehdistä.

Helsingin Suomalaisen Klubin syksyn 2009 ohjelma

Hyvä Klubin jäsen, tässä on Klubin syyskauden ohjelma. Tapahtumiin ilmoittautuminen sujuu parhaiten Klubin sisäisten sivujen kautta osoitteeseen ravintolamyynti@klubi.fi tai puhelimitse lounasajan ulkopuolella (09) 586 88344. Käyttäjätunnus on jäsenkortin jäsennumero ja salasana kortin takana oleva numerosarja. Ilmoittautuminen on erityisen tärkeää niille, jotka aikavat ruokailla, sillä näin varmistetaan ravintolan joustava palvelu. Samasta syystä jäseniä pyydetään ilmoittamaan ruokailun peruuntumisesta. Viime hetken ohjelmanmuutoksista kerrotaan Klubin kotisivuilla, niillä olevissa ja sähköpostilla lähetettävissä viikkokirjeissä sekä Klubin sähköisellä ilmoitustaululla.

LOKAKUU

15.10. (to) 19.00. Oktoberfest - sadonkorjuujuhla suomalaiseen makuun. Klubin gastronomisen kerhon järjestämä tapahtuma oluen ystäville rennon ruokailun, laulun ja oktoberfest-henkisen musiikin kera. Aniko Lehtinen Sinebrychoffilta kertoo oluista ja niiden yhdistämisestä ruokaan. Tilaisuuden ruokailun

hinta sisältäen maistiaisoluet 39 euroa. Edellytetään ilmoittautumista. Isäntänä Jorma Hämäläinen.

16.10. (pe) 17.00. Näyttelyvierailu (avec) Vierailu Pablo Picasson tuotannon vaiheita esittelevään näyttelyyn Ateneumissa. Isäntänä Antti Lassila. Tilaisuus on täynnä.

20.10. (ti) 19.00. Matkailun ilta (avec). Keskustelua vuoden 2010 matkailuideoista. Isäntänä Matti Ahjopalo. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

21.10. (ke) klo 16.00 (avec) Klubilla Satu Itkonen Ateneumista, joka on suunnitellut näyttelyssä käytettävän uuden opastusmuodon ja kouluttanut Ateneumin oppaat, esittelee sekä Picasson että näyttelyssä esillä olevat teokset johdantoluennon osallistavien tehtävien avulla. Johdantoluennon jälkeen siirrytään Ateneumiin tutustumaan näyttelyyn. Iltatilaisuus Klubilla peruutettu. Sitovat ilmoittautumiset näyttelyyn vain sähköpostilla klubimestari@klubi.fi

22.10. (to) 19.00. Klubi-ilta. Turvallisesti kotona. Uusi ajattelutapa ja tekniikka turvaavat kotona selviytymisen ja vähentävät laitoshoidon tarvetta. Alustajina varatoimitusjohtaja Kari-Pekka Mäkilohiluoma (Suomen Kuntaliitto), toimialapäällikkö Mareena Löfgren (Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö Jykes) ja kehitysjohtaja Ossi Kuittinen (Sitra).

Isäntänä Pekka Piispanen. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

27.10. (ti) Toroskruuvi

28.10. (ke) 16.00. Biljardin mestruuskilpailut, 1. osa: tasoituksin kaisa, snooker ja kara.

29.10. (to) 19.00. Oikeuspolitiikan ilta. Valt.tri., dosentti Ilkka Seppinen kertoo Toivo Tarjanteen, Olavi Hongan, Kai Kortteen ja muiden oikeuskanslereiden roolista suomalaisessa yhteiskunnassa. Isäntänä Jukka Pasanen. Ruokabuffet 17.30-19.00.

30.10. (pe) 19.00. Klubin orkesterin konserttitanssiaiset. Teemana Georg Malmstenin musiikki. Solisteina Anni Parkkila ja Henrik Lamberg. Kapellimestarina Paul Jaavamo. Smokki tai tumma puku. Isäntänä Timo Kivi-Koskinen. Edellytetään ilmoittautumista 25.10 mennessä. katso lähemmät tiedot tässä lehdessä olevasta ilmoituksesta.

MARRASKUU

2.11. (ma) 19.00. Kirjailta (avec). VTT Jukka Tarkka esittelee kirjansa Hirmuinen asia. Sotasyällisyys ja historian taito. Isäntänä Veikko Sonninen. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

5.11. (to) 19.00. Lääketieteen ilta. Psykiatrian dosentti Kimmo Kuoppasalmi kertoo stressisairauksista. Isäntänä Juhani Juntunen. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

10.11. (ti) 11.30. Ministerilounas. Vieraana hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi. Isäntänä Olli Alho. Suositellaan ilmoittautumista.

11.11. (ke) 16.00. Biljardin mestaruuskilpailut. 2.osa: tasoituksin parisnooker ja keila.

12.11. (to) 19.00. Talouspolitiikan ilta. Isäntänä Pekka Ritvos. Ruokabuffet 17.30-19.00. Suositellaan ilmoittautumista.

13-15.11. (pe-la) Yhteistoimintaklubien senioreiden kaisabiljardin SM-kisat Tampereella.

15.11. (su) 11.30. Tenniksen nelinpeli-mestaruuskilpailut Talin Tenniskeskuksessa. Ilmoittautuminen 23.11. mennessä jussi.neste@talintenniskeskus.fi

16.11. (ma) 16.00. Biljardin kuukausikilpailu.

16.11. (ma) 19.00. Champion of Liberty-yhdistys järjestää esitelmätalouden Klubilla. Valt.tri. Jukka Tarkka: Mannerheim ja sotasyällisysoikeudenkäynti. Professori Eero Tarasti: Mannerheimin non-verbaalinen johtaminen ja viestintä. Ruokabuffet 17.30-19.00. Ruokailijoilta edellytetään ilmoittautumista. Klubin jäsenet ovat tervetulleita tilaisuuteen.

19.11. (to) 18.00. Klubin syyskokous. Ilta jatkuu ohjelmallisena klubi-iltana. Illan vieraana on amiraali Juhani Kaskeala, joka kertoo komentajakaudestaan.

24.11. (ti) 19.00. Viini-ilta (avec). Illan teeman on viinin ja juuston ihana liitto, alustajana Juha Metsovaara. Isäntänä Pekka Ritvos. Edellytetään ilmoittautumista.

26.11. (to) 19.00. Ulkopolitiikan ilta. Presidentti Ahtisaaren esitys siirtyy keväälle. Illan vieraana Jaakko Iloniemi käsittelee ajankohtaisia ulkopolitiikan teemoja. Iltapala 17.30-19.00. Isäntänä Antti Lassila. Iltapalalle osallistujilta vaaditaan ilmoittautuminen

30.11. (ma) 19.00. Talvisodan syttymisen 70-vuotispäivä. Illan aiheena Helsinki

Talvisodassa. Isäntänä Leif Eklöf. Ruokabuffet 17.30-19.00. Edellytetään ilmoittautumista.

Tumma puku ja suuret kunniamerkit.

JOULUKUU

6.12. (su) 19.00. Itsenäisyyspäivän juhla (avec). Edellytetään ilmoittautumista 2.12 mennessä.

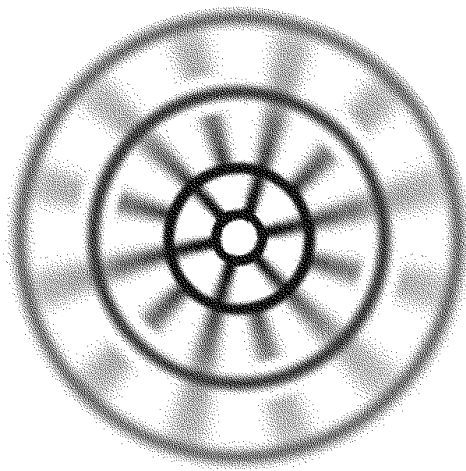
7.12. (ma) 16.00. Biljardin kuukausikilpailu

11.12. (pe) Jänisjahti Lohjalla. Ilmoittautumiset 4.12. mennessä

14.12. (ma) 16.00. Biljardin kinkkukärri

17.12. (to) 19.00. Klubin joulujuhla (avec). Edellytetään ilmoittautumista 14.12 mennessä.

18.12. (pe) Klubin kuoron joulukonsertti.

KLUBIN PUHALLINORKESTERIN KONSERTTITANSSIAISET

KLUBILLA PERJANTAINA LOKAKUUN 30 PÄIVÄNÄ 2009
GEORG MALMSTÉNIN MUSIIKIN MERKEISSÄ

LAULUSOLISTIT

TANGOPRINSESSA ANNI PARKKILA
JA HENRIK LAMBERG

KAPELLIMESTARI PAUL JAAVAMO

JUONTAJA MAARIT NIINILUOTO

OHJELMA

Kello 19.00	Sisääntulo ja kupliva "alkufunfaari"
Kello 19.15	Konsertti Georg Malméstenin musiikin merkeissä
Kello 20.15	Konsertti-illallinen (täyteläinen metsäsienikeitto ja talon leipä, Lammassärää Klubin tapaan, Kahvi, kaato talon viiniä)
Noin 21.30	Tanssi alkaa

ILLALLISKORTTI (50 euroa), toimii samalla pöytävarauksena ja sitovana ilmoittautumisena, on lunastettavissa 1.10. alkaen Klubin ravintolasta tai maksamalla 50 euroa / hlö A'la Carhu Oy:n pankkitilille 802407-10092128 (viite: 30106 ja viestikenttään maksajan nimi, puhelinnumero ja osallistujamäärä). Illalliskortit on maksettava 25.10. mennessä.

ASU: miehet smokki tai tumma puku, naiset iltapuku

Klubiveljet (avec) tulkaa nauttimaan iloisesta musiikista, hyvästä ruoasta ja juomasta sekä tanssin hurmasta kunnan musiikin tahdissa. Ilmoita ravintolaan ruoka-allergiat.

HUOM!

Tilaa on rajoitetusti ja mukaan mahtuu illalliskortin lunastamisjärjestyksessä.

VIIMEISET HAIKUT

Euroopassa ehdittiin polttaa tupakkaa ja sikareita yli 500 vuotta, kunnes Suomalaisen klubin aficionadot vetivät viimeiset haikeat sauhut klubin tiloissa toukokuun lopulla.

■ ■ Turha enää kerrata, että kaikki johtui uudesta tupakkalaista. Joku ehti jo syyttää Adolf Hitleriä ja hänen kaltaisiaan kiiluväsymäisiä tupakan vihamiehiä siitä, että perinteinen herrasmiesklubi joutui lopulta alistumaan tällaiseen nöyryytykseen.

Johtokunan jäsenen Jari Karpakan masinoimaan tapahtumaan saapui 21 oivaa miestä, jotka halusivat kokea historiallisen tilaisuuden tunnelman. Ilmapiiiri oli kaukana hautajaisista, kun klubiveljet vetivät povitaskuistaan esille ruskeat tyylikkäävät pötkyleet hienojen juomien seuraksi.

Wienistä saapunut Jussi Vartiainen nautti dominikaanista "Leon Jimenes n.3" -sikaariaan suurella mielihyvällä. Se ehti olla tallessa hänen humidorissaan 15 vuotta muutamien lajitoveriensa kanssa.

Jussi sanoo, että hyvä sikari on luomutuote, jonka "hiilijälki" on minimaalinen esimerkiksi savukkeisiin verrattuna.

- Arvoisat leiditkin pitävät hienosta sikarin tuoksusta. Sillä on kuulemma sama vaikutus kuin jos polttaisi 200 euron seteleitä...

Pitkäsen Heikkikin otti tilaisuudesta

kaiken irti. Helsinki-salissa paloi legendaarinen Partagas Lusitanias. Noin kahdeksan vuotta humidorisssa levännyt kappale toimi loistavasti. - Sikarilounge kuuluisi ehdottomasti klubin henkeen. Sen puuttuminen on suorastaan surullista.

Sikariguru Olli Alho oli sytyttänyt Sancho Panza Belicoson. Tuolla oli Cohibaa, tuolla Montecristo nro 5. Habanat tuntuivat olevan suosiossa. Kunnon sikaria tupruteltiin hyvinkin yhden tunnin verran.

Ilonpidon keskelläkin joku esitti luontevan kysymyksen siitä, mitä nyt tehtäisiin. Käsiäänestyksessä kaikki olivat sitä mieltä, että Klubin olemus ja arvovalta vaativat oman sikarihuoneen. Kaikkia ei vakuuttanut selitys, että esimerkiksi kellaritiloihin ei saisi kuin kalliilla kunnon ilmastoinnin. Päätettiin, että klubille on perustettava sikarijaos harrastustoimikunnan yhteyteen. Perustava kokous pidettiin 16. syyskuuta. Jaostolle valittiin nelihenkinen johtoryhmä, jonka jäseniksi tulivat Olli Alho, Heikki Pitkänen, Teemu Torvelainen ja Juhani Vartiainen, ryhmä valitsee myöhemmin keskuudestaan puheenjohtajan. - Toivon ettei sikariloungen puute aja jäsenistöä evakkoon jatamaan harrastustaan muualle, Heikki Pitkänen sanoo. - Toivon, että johtokunnasta löytyy ymmärrystä sikarinharrastajien ja satunnaisempienkin nautiskelijoiden hätähuudolle.

Ettei käy kuten elokuun rapuillassa. Kunniapuheenjohtaja Martti Enäjärvinen nähtiin sikarilla Klubin gentlemannien kanssa tihkusateessa, kadulla. Vieressä oli rahvasta röökillä.

Sic transit gloria mundi, vaikka miehillä tuntui muuten olevan hauskaa.

Pekka Ritvos

Tätä savun määrää ei enää koskaan nähdä Helsinki-salissa.

29.5.2009

Klubin maanpuolustuskerhon retki Panssariprikaatiin

Nelisenkymmentä maanpuolustusharrastajaa lähti toukokuun lopussa tutustumisretkelle Panssariprikaatiin Parolaan.

■ ■ Meille esiteltiin asiantuntevasti prikaatin toimintaa ja kalustoa. Pääosassa oli tietysti uusiin Leopard- kalusto. Söimme lounaan varuskunnan ruokalassa ja siirryimme pienen matkan upeaan Panssarimuseoon. Täältä siirryimme Hämeenlinnaan tykistömuseoon. Retken iltaosuudessa Kerhoravintola Seiskassa Hämeenlinnassa everstiluutnantti Erkki Käkelä esitelmöi panssarikenraali Ruben Laguksesta. Tiiviin ohjelman jälkeen suuntasimme jälleen Helsinkiin. Olimme jälleen saaneet hyvän tietopaketin eräästä perinnerikkaasta aselajista.

Leif Eklöf

Kuvat: Elias Iirola

NELJÄNNESVUOSISATA METROPOLIN LAINEILLA

Timo Nieminen on kirjoittanut erinomaisen historiikin Helsingin Suomalaisen Klubin veneretkistä vuosilta 1985 – 2009 eli koko siltä ajalta, mitä veneretkiä on Klubilta tehty. Jokainen retki on käsitelty niin retken kohteen, reitin, venekuntien, osanottajamäärien kuin sää- ja merikorttitietojenkin tarkkuudella. Kirjassa on runsaasti tietoa mm. alueen historiasta, kulttuurista, sotaväen asioista jne. Keväällä 2009 julkaistu kirja käsittääkin veneretkien tähänastisen koko historian. Veneretkien alullepanijana ja vuosina 1985 – 2002 ”armadan amiraalina” toimineen Eino (Eikka) Papinniemen osuus retkien historiasa on myös saanut kirjassa arvoisensa kuvauksen. Isolla joukolla liikuttaessa myös sattuu ja tapahtuu, mutta tapahtumien kuvaus on myös näiltä osin aina korrektein hyväntahtoista.

■ ■ Timo tiivistää hyvin yhteiset kokemuksemme lausumalla kirjassaan miten ”kesäistä merenpintaa hyväilevän auriongonpaisteisen tuulenvireen tuntu ja meren vahva tuoksu olivat monille veneretkeilijöille nautittava kokemus sekä useille osallistujille myös uusi elämys”. Juuri tällaisina me muistamme monet alkukesän aurinkoiset retkemme. Jokainen niistä palautuu tapahtumien ja puitteiden huolellisen kuvauksen perusteella helposti mukana olleen lukijan mieleen.

On helppo uskoa Timon esipuheessaan lausumaa, että kirjan aikaansaaminen on ollut haastavaa, mutta samalla mielenkiintoista ja miellyttävää uurasusta. Kirja on hyvä osoitus siitä, mitä aiheestaan kiinnostunut ja osaava klubilainen saa aikaan, kunhan on valmis käyttämään myös aikaansa. - Kirjan valokuvat ovat veneretkillä mukana olleiden klubilaisten kokoelmista. Sen ulkoasun suunnittelu on Yrjö Klipin taattua työtä.

Klubin kevätkauden 2009 päättänyt veneretki suuntautui kesäkuun viidentenä Vasikkasaareen. Sitä ennen laivastomme kaarsi kuitenkin katsastamassa Vuosaaren telakka-alueen, josta kuulumme Kaj Sarpanevan asiantuntevan selostuksen. Muutamet vetisiä polkuja ja sateen liukastamia kallioita pelkäämättömät retkeläiset tutkivat perille päästyä Vasikkasaaren laitteistoja, joilla on testattu jäänmurtajien tehoja kiinnittämällä murtaja vaijereilla saaren rantaan. Saaresta löytyi myös ulkoilmateatteri ja valtava öljysäiliö tai mitä siitä vielä oli jäljellä. Vasikkasaarella on myös kesäasutusta ja kuulumme asukasyhdistyksen edustajan mielenkiintoisen esityksen saaren asutushistoriasta. Timo Kivi-Koskisen johtama Klubin puhallinorkesteri viihdytti retkeläisiä jo

matkaan valmistauduttaessa Kauppahallin rannassa ja perillä Vasikkasaaren laiturialueella.

Venelaiturilla tarjotun retkilounaan ohella retken päätapahtumia oli alussa mainitun Timo Niemisen kirjan juhlallinen julkistaminen. Seremoniassa olivat mukana kunniapuheenjohtaja Martti Enäjärvi, varapuheenjohtaja Pertti Virkunen, Kaj Sarpaneva sekä tietysti itse Timo Nieminen, joka hauskaasti ja vaatimattomasti totesi, että talojen rakentaminen, mistä tiedämme hänellä olevan enemmänkin kokemusta, oli sentään helppoa kirjan tekemiseen verrattuna.

Kaj Sarpaneva kertoo Vuosaaren telakasta

Tämäkin veneretki päättyi aikanaan pienempien keskusteluryhmien kokouksiin lähialueen ravintoloissa.

Jokainen retkelle osallistunut sai retken oheistuotteena mukaansa kappaaleen kirjaa. Klubin kustantamaa kirjaa on saatavana klubimestareilta veljeshintaan, mitä hankintaa tosiaan kannattaa suosittelua.

Teksti ja valokuvat Elias Iirola

Etujoukkoa Vasikkasaarella; (yllä) Yrjö Larmola, Nikolai Ylirotu, Timo Suokas, Jukka Pekkala, Leif Nordin, Leif Eklöf ja Pertti Kärkkäinen

Annet saapuu Vasikkasaareen

Veneretkeläiset kuulemassa esitystä saaren asutushistoriasta

Veneretkikirjan julkistaminen (alla). Kuvassa Martti Enäjärvi, Kaj Sarpaneva, Timo Nieminen ja Pertti Virkkunen

”YÖTTÖMÄN YÖN VIÄNTÖ” KUOPIOSSA

Kuopion Klubin Skruuvaajat järjesti 6 – 7.6. Kallaveden rannalla noin vuorokauden kestävä skruuvikilpailun. Tapahtuma on heille jo perinteinen, mutta tällä kerralla juhlavampi, koska mukaan oli kutsuttu myös pelaajia Mikkeliin Klubilta ja Helsingin Suomalaiselta Klubilta.

■ ■ Kaikkiaan pelaajia oli 16 henkeä, joista omalta Klubiltamme viisi veljeä:

Seppo Holopainen, Juhani Isomeri, Tapio Lahkela, Yrjö – Veli Seppälä ja alikirjoittanut.

Matkat Kuopioon tehtiin junalla pöydällä varustetussa erityisosastossa, jolloin aika kului mukavasti turnauksen harjoitellen.

Vastaanotto Kuopiossa oli mahtava: laivalla uudet puutarhakaupunginosat kiertäen Vaajasaloon, Alahovin viinitilalle, missä pelaaminen ynnä oheisohjelma (2 x ruokailu, viininmaistelu ja saunominen) tapahtui.

Yllättävän hyviä viinejä saadaan aikaan kotimaisista marjoista!

Suurkiitokset Risto ja Taina Hallmanille, joiden tiloissa saimme olla.

Risto on innokas skruuvaaja, mutta järjestelyjen takia hänen peliaikansa jäi valitettavan vähäiseksi.

Kuopion Klubin puheenjohtaja Sepo Karvinen kävi tervehtimässä meitä ja kertoi vahvasti kannattavansa klubien

välistä harrastusyhteistyötä, josta Yöttömän Yön Viäntö on hyvä esimerkki.

Peli Alahovissa lopetettiin seuraavan päivän puolella, laivakuljetus hotelli Puijonsarveen, muutaman tunnin torkahdus, aamiainen ja pelit jatkuivat hotellin kabinetissa alkuiltapäivään, lounas ja junalla klo 16 takaisin Helsinkiin samoissa harrastuksissa kuin tullessa.

Kyllä tuli todellinen rautaisannos skruuvia!

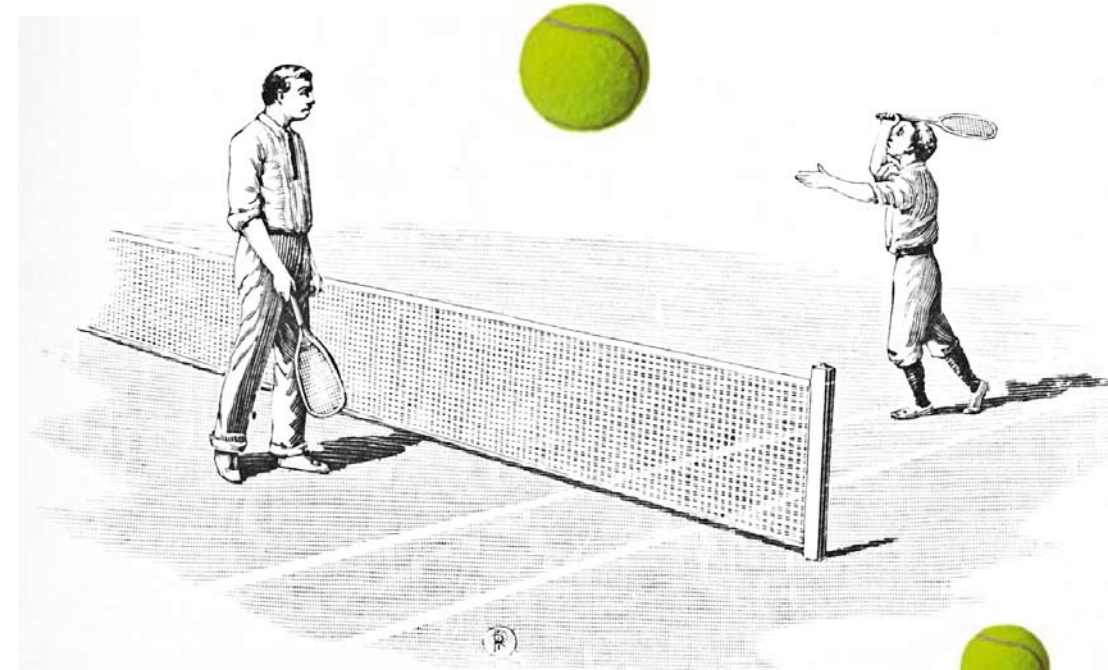
Tuloksissa pitkään näytti siltä, että voitto menee Mikkeliin, mutta Juhani Isomeri onnistui parissa viimeisessä jaossa kääntämään sen edukseen, upeaa!

Muuten tuloksissa ei osaltamme ollut erityistä hurraamista, puolivälän tienoille sijoituimme.

Päätarkoitus oli kuitenkin leppoisaa yhdessäolo samanhenkisen porukan kanssa, jo innokkaasti odottaa ensi vuotta ja uutta viäntöä.

Pellervo Erkkilä

Tennistä kulttuurimaisemassa

Klubin noin kymmenhenkisen tennisturikaartin tämänvuotinen kesäretki suuntautui Fiskarsin historialliseen ruukkimaisemaan 9. - 10. kesäkuuta. Meteorologit olivat povanneet sadetta, mutta niin vain kävi, että pelit vietiin lähes ihannekelissä - harmaa taivas, tyyntä, ei auringon häikäisyä (häikäiseviä lobbeja kuitenkin), pari jyrähdystä kaukaiselta taivaalta, muutama jyrähdys siltä naapurikentältä.

Tennistä

■ ■ Jussi Neste jatkaa takuuvarmaa työtään näiden perinneretkien organisoinnissa. Kokoontumisajon päätteeksi tapasimme ravintola Kuparipajassa tiistaina maukkaan buffet-lounaan merkeissä. Aterioituamme kokoonnuimme ravintolan eteen myllypadon töyräälle kuuntelemaan, mitä paikallisen tenniskerhon kunniapuheenjohtaja Urpo Tarmilla oli meille kerrottavaa. Hän on pitkän linjan kansainvälinen fiskarsilainen myös ammatillisen aktiiviuransa ajoilta. Urpon leppoisan ja lukuisten anekdoottien sävyttämän keskustelun kuluessa kiersimme historiallisen kylän ydintä. Saimme myös kuulla, että Fiskarsin metsistä löytyy kymmeniä eri puulajeja, joista parhaat, harvinaislaatuiset yksilöt päätyvät vaativiin rakennus- tai sisustuskohteisiin

sekä taiteilijoiden käyttöön. Laatuapuun sahall se oli helppo uskoa. Ei myöskään ole vaikea satunnaisen kulkijan ymmärtää, miksi Ruukki on palkittu 2007 Royal Award of Sustainable Tourism -palkinnolla. Nykyään ruukin alue on monen kansainvälisen taiteilijan ja teollisen muotoilijan 'Mekka'. Urpo tiesi myös kertoa, että Fiskarsissa on pelattu tennistä jo 1880-luvulla, joten saimme peleillämme kunnian jatkaa paikkakunnan värikästä tennispelua perinnettä.

Kierroksen jälkeen ilmoittauduimme rehellisissä yöpymisaikeissa hotelli-ravintolaan Fiskars Wärdshus. Pikainen tamineiden vaihto ja kentille! Joita kenttiä ainakin eräs autokunta etsi lähes kissoin, koirin. Lopulta olivat Round Robin -porukkamme valloittaneet kaksi massakent-

tää. Jussin juonet aloituspäivälle sisälsivät alkusarjan, minkä perään ylempi ja alempi välisarja, ylempään häviäjä ja alemman voittaja vaihtoivat säännön mukaan paikka seuraavan päivän loppusarjoihin.

Illallinen a'la Wärdshus. Puheenparta piisasi, eikä sitä meille niin kuuluisaa parranpärinää tainnut kukaan kaivella edes kiusaksi kätköistään. Viihtyisä huone, hiljainen miljöö, hyvä uni, maukas aamiainen ja kentille! Simo Näkki voitti kesämestaruuden ylivoimaiseen tapaan - varmuus, voima ja pelisilmä. Lohdutukseksi myös alemman sarjan ykkönen palkittiin samoin eväin (Fiskarsin puutarhatuotteita), mistä hän on kiitollinen.

Paluumatkalla poikkesimme Mustiossa lounaalle. Ulkoterassilla oli raikas tunnelma, ja taisipa aurinkokin viimein näyttäytyä. Mustion linna on oikeastaan 'vain' kartano. Nykyisin linnan maita viljellään suotuisan ilmaston ja maaperän avittamana sekä tutkimusta hyötykäyttöön.

Kiitokset Jussille järjestelyistä, ja tietenkin itsellemme loistavasta matkaseurasta ja rehdistä pelistä! Kirjoittaja on lisäksi häpeissään ja pahoillaan siitä, että on (taas) onnistunut hävittämään reissun kuluessa otetut valokuvat jonnekin digitaalivaruuteen tai -Manalaan.

Veli-Matti Leppänen

Suomalaisen Klubin nelinpelimestaruuskisat

Klubin tenniksen nelinpelimestaruuskisat 2009 järjestetään sunnuntaina 15. marraskuuta Talin Tenniskeskuksessa kello 11.30 alkaen. Sarjat ovat alle 60 vuotta ja yli 60 vuotta. Kisa pelataan nelinpeleinä ns. Round Robin -systemillä.

Osallistumismaksu on 15 euroa, joka maksetaan klubin tilille 147030-254808 (lisätietoja kohtaan merkinnällä "tennis"). Ilmoittautumiset 8.11.2009 mennessä sähköpostilla: jussi.neste@talintenniskeskus.fi tai puhelimitse 050 588 3250.

*Tennisterveisin
Jussi Neste*

SAKOLUKU JA UUTISPUURO

MTK:n vilja-asiamies Max Schulman herätti 10.8. meidät asfaltin talleajat kiinnostavalla tavalla toteamaan jälleen kerran, että viljan tuotanto, oli pa kyseessä ruokavilja tai rehuvilja, on yksi maapallomme tärkeimmistä tuotannon lajeista aikana jolloin ilmasto osoittaa pelättyjä lämpenemisen merkkejä, väkiluku osoittaa kasvavaa suuntausta ja talouselämä epävakaa kehitystä.

■ Vuodet eivät viljan tuotannossa ole useinkaan samankaltaisia. Viime vuonna, kuten muistamme, tuli poikkeuksellisen suuri viljasato maassamme. Suuri sato ei sinänsä ole ainoa kriteeri johon voimme tuijottaa. Viljan laatu sakolukuineen on ratkaisevan tärkeä osatekijä, oli pa sato kuinka runsas hyvänsä. Säättyypit ja viljan lajikkeet ovat vahvasti vaikuttavia tekijöitä.

Tänä vuonna ovat säät olleet viljan tuotannolle melko myönteiset. Joissakin paikoin päästiin aloittamaan peltojen muokkaus jo huhtikuun puolen välin paikkeilla ja kuun viimeisillä viikoilla kylvämäänkin. Alkukesästä kuivat ja sadekaudet vaihtelivat ja aiheuttivat jonkin verran huolta jopa niin, että tuotannon mahdollinen vajuus alkoi jo hämmöttää viljan tuotannossamme. Nyt kuitenkin peltoja tarkastellessa vaikuttaa siltä, että tilanne on miltei normalisoitunut eikä paniikkiin liene mitään syytä. Lakoviljaa

ei myöskään ole havaittavissa. Joillakin paikkakunnilla saattaa jopa tulla ennätysellinen sato, niin laidasta laitaan voivat tuotantoarviot kasvukauden myötä heittää. Lehdistössä on esitetty arvioita että tuotanto yltää tänä vuonna jopa ennätyselliseen 4,3 mrd kiloon.

Tuotannon määrään vaikuttaa luonnollisesti lannoitus. Lannoitteiden hinnat olivat viime vuoden loppupuolella ennätysellisen korkeat. Sen johdosta on mahdollista, että monet tuottajat säästivät lannoitteiden käytössä ja siten tuo lehdistössä esiintynyt arvio ennätysellisestä tuotannon määrästä saattaa hieman horjahtaa. Lisäksi viime vuonna poistettiin viljantuotannosta maassamme noin 40.000 hehtaaria, joten silläkin on oma merkityksensä tuotannon määrään.

Jos katsomme rukiin tuotantoa, on todettavissa että viime syksynä kylvettiin noin 17.000 hehtaaria, siis vähemmän kuin normaalista. Siihen vaikuttivat syksyn runsaat sateet. Myöskin talvehtiminen epäonnistui jossain määrin ja kylvöä jouduttiin keväällä paikkailemaan. Tuotanto jäi näin ollen osittain tuontirukiin varaan. Ruista voitaisiin Suomessa tuottaa enemmänkin, mutta se on riskialtista paitsi laadun, myöskin elintarviketeollisuuden laatuvaatimusten suhteen. Jos sadosta joudutaan siirtämään osa rehu-teollisuuteen, ei tuokaan ala pysty käyttä-

mään hyödyksi kuin murto-osan tarjottavasta määrästä. Myöskin hintataso on viime vuosina ollut verrattain heikko. EU:n jäsenmaana voimme todeta, että EU:ssa on useita rukiin tuottajamaita kuten esimerkiksi Baltian maat, Saksa, Puola, Ruotsi ja myöskin itäisen Euroopan maat Venäjä mukaanluettuna.

Toinen merkittävä elintarvikevilja on vehnä. Vehnää viljellään maassamme yli 200.000 ha ja se riittää kattamaan kotimaisen tarpeen normaalina kasvuvuotena. Kasvukausi oli viimeksi vehnänkin osalta oikkui-levä ja sen valkuaisainepitoisuus jäi melko alhaiseksi vaikka sakoluku riittikin myllylaatuun. Laatu on vehnän osalta elintarvikeketeollisuutta silmälläpitäen sangen ratkaiseva tekijä ja siksi on jouduttu tuomaan muista maista kuten keski-Euroopasta erittäin korkeaa valkuaisainepitoista vehnää. Myllyt yhdistävät tuontivehnää ja kotimaista vehnää omaa tuotantoaan varten.

Tänä vuonna tulee vehnän tuotanto maassamme olemaan sekä määrän että laadun suhteen ilmeisesti hyvä. Laadusta tosin saadaan varmuutta vasta pintien

edistyessä. Toivotaan, että pelloissamme riittää typpi nostamaan valkuaisainepitoisuutta. Tästä voi kuitenkin tulla myöskin ongelma, koska viime vuonna monet viljelijöistä vähensivät lannoitteiden käyttöä kahdestakin syystä. Ensinnäkin viljan alhaisesta hinnasta ja toiseksi lannoitteiden korkeasta hinnasta johtuen kuten myös edellä rukiin osalta oli todettavissa.

Kuten tapana on ollut, suoritettiin tilaisuuden päätteeksi veikkaus rukiin sakoluvusta kuluvan vuoden osalta. Sakoluku on 140 ja parhaan veikkauksen teki klubiveljemme Sakari Ojantakanen täysosumalla 140. Onnittelumme!

Ensimmäisiä satoja ollaan jo tällä hetkellä pelloilla puimassa joten elokuun jälkipuoliskolla saadaan ensimmäiset laatu- ja näytteenäytteet sekä rukiin että vehnän laadusta.

Rehuviljan osalta näyttää siltä, että tänä vuonna saadaan satoa aivan riittävästi niin kauran kuin ohran osalta. Kunhan vain olisi niin maito- kuin lihakarjaakin tarpeeksi sitä syömässä.

Kotimaisen viljanviljelyn saattaminen balanssiin on vilja-asiamiehenkin osalta melkoinen haaste. Vuosi vuodelta meillä on ollut rehuviljoista jonkinasteinen ylijäämä. Hyvälaatuisen kauran osalta voidaan todeta että suurin vientikohde on meillä ollut Yhdysvallat.

Mitä ohraan tulee, on se tunnetusti

SAKOLUKU JA UUTISPUURO

panimoteollisuuden perusraaka-aine ja sellaisena sen menekki niin kotimaassa kuin viennissäkin on merkittävä. Suurin osa ohran viljelystä meillä on sopimusviljelyä ja katse ohrapeltoon antaa sen kuvan, että sadosta on tulossa runsas. Laadusta ei tietenkään voida vielä mitään sanoa ennenkuin ensimmäiset mallastukset on tehty. Pois ei ole suljettu sekään mahdollisuus, että osa ohrasta jää laadun takia rehuviljan puolelle.

Oluen kulutus sen emämaassa Saksassa on uutisten mukaan vähenemään päin. Katsottavaksi jää miten tuo kysymys tullaan Hofbräuhausissa Münchenissä ratkaisemaan! Venäjä on asiakkaanamme ollut merkittävä ohran vientimaa mutta vaikuttaa siltä että sielläkin on oluen kulutus vähenemään päin. Aika näyttää miten näistä oluen kulutuksen muutoksista tullaan eri maissa taas selville vesille.

Esityksen lopuksi klubiveljet esittivät monia kiinnostavia kysymyksiä kuten useammassakin maassa esiin tulleista viljelysmaan ostoista muista maista. On todettavissa, että maatalousmaa alkaa monissa maissa jo olla tehokkaassa käytössä ja lisää viljelymaata tarvitaan.

Kuten tapana on ollut, suoritettiin tilaisuuden päätteeksi veikkaus rukiin sakoluvusta kuluvan vuoden osalta. Sakoluku on 140 ja parhaan veikkauksen teki klubiveljemme Sakari Ojantakanen täys-

osumalla 140. Toisen sijan saavutti Pekka Palander arviolla 144 ja kolmannen sijan Matti Mannerkorpi luvulla 134. Onnittelumme!

Ja lopuksi: Mikä kumma on tuo sakoluku? Niille klubiveljille jotka eivät olleet ennätyskellisen suuren kuulijajoukon mukana tässä tilaisuudessa, sanottakoon että se on luku jolla mitataan viljan itämisastetta. Sillä on mm.leivonnassa merkitystä paiston aikana tapahtuvalle tarkelyksen liisteröitymiselle!

Kauko Lehti

Tervetuloa taloon uusi ravintoloitsijamme Miia Makkonen

27-vuotisen taipaleen Klubin ravintoloitsijana toimineen Riitta Malmbergin siirryttyä hyvin ansaitulle eläkkeelle, on ravintoloitsijan tehtävää hoitamaan astunut alan asiantuntija Miia Makkonen elämäkumppaninsa Petri Karhun kanssa. Saimme kuulla Mian tervehdyksen salin täydelle kuulijakunnalle 10.8. sakolukutoisikon ja ruispuurosta nauttimisen päätteeksi.

■ ■ Klubimme ravintolahenkilökunta työskentelee monimuotoisissa olosuhteissa. On pystyttävä ”venymään ja joustamaan”, olipa tilaisuus minkäläinen hyvänsä. Me Klubin jäsenet olemme ravintoloitsijan näkemyksen mukaan asiakaina paitsi vaativia, myös hyviä ja hänen työtänsä arvostavia asiakkaita.

Näin vaativaan tehtävään ei astuta Miia Makkosen näkemyksen mukaan kuin uuteen ulsteriin. Liki 11 kuukauden tutustumisen Klubimme ravintolaan, asiakkaiden toivomuksiin ja tottumuksiin on ollut uuteen tehtävään siirryttäessä tuiki tarpeellinen apuväline. On tärkeää, että meidän asiakkaiden viihtyvyyttä säilyy niin kantapöydässä kuin salissakin, vaikka työn pääasiallinen toteuttaja onkin vaihtunut.

Keittiössä, kaiken ytimessä, säilyy sama henkilökunta kuin tähänkin asti, joten ruoan valmistuksen laadussa ei tapahdu muutoksia. Entiset herkut sisältyvät myös

vastaisuudessa ruokalistaamme ja mikä lohduttavaa sekin kuulla, hintataso tulee pysymään entisellään.

Taputusten ja kiitosten jälkeen kutsuttiin koko salin täyttävä kuulijakunta kahville Pohjola-saliin. Salissa oli tarjolla uuden ravintoloitsijamme lahjana muutakin kuin kahvia ja kakkua. Miian ja Petrin työrupeama alkoi runsaissa merkeissä!

Kauko Lehti

Uudet voittajat joka sarjassa

39. Pohjolan malja

Golf on laji, jossa ei välttämättä tarvitse olla nuori ja notkea menestyäkseen.

The Openissa, maailman arvostuimmassa golfkilpailussa Tom Watson, joka täytti tänä vuonna 60 vuotta syyskuun neljäntenä, oli yhden putin päässä kisan voitosta.

■ ■ Tuo oli aasinsilta. Syyskuun neljäs on sama päivämäärä, jolloin 38 vuotta sitten Talissa kisattiin ensimmäisen kerran Pohjolan maljasta.

Tämänvuotisessa Pohjolan maljassa sama ”Ikämies”-ilmiö sai jatkoa. Vanha herra näytti nuorille miehille mallia. Ensimmäistä kertaa kisassa mukana ollut Antti Peltoniemi voitti Klubin golfmestaruuden ylivoimaisesti viiden lyönnin erolla toiseksi sijoittuneeseen Antti Uusitaloon. Peltoniemen Antti vei ”koko potin” voittamalla myös A-sarjan.

Veteraanisarjan voitti puolestaan Antti Uusitalo.

Masterissa pelatun B-sarjan voittaja oli Jukka Skyttä.

130 Klubin golfaria sai nauttia kunnan olosuhteista

Kentät sekä Talissa että Masterissa olivat erinomaisessa kunnossa. Talin kentällä järjestettävää

Ladies Finnish Masters -kilpailua varten griinit oli viritelty viimeisen päälle. Peltoniemen Antti kertoi, että hänen pelinsä alkoi surkeasti. Ensimmäinen lyön-

Kuvassa voittajat: vas. Antti Uusitalo, Antti Peltoniemi, Jukka Skyttä.

ti avaustiiltä suuntautui suoraan koivikkoon. Toisella väylälläkin avaus kiersi puiden sekaan. Mutta putti kulki. Voiton avaimina olivat hyvin luetut puttijalat liukkailla griineillä. Antti puttasi kisassa vain 24 kertaa!

Myös Masterissa kenttää on hoidettu pieteetillä ensi kesän SM-kisoja silmällä pitäen.

Tänä vuonna kisa suosii raikas syysää lämpötilan ollessa parikymmentä astetta. Pieni tuulenvire ja pilvipouta suosivat pelaajia. Iltilaisuudessa Pohjolan maljoja maistellessa näkyikin tyytyväisiä naamoja.

Golfkilpailutoimikunta kiittää golffareita ja sponsoreita, ja alkaa valmistella ensi vuoden golfkisa, joka on Pohjolan maljan 40-vuotisjuhlakilpailu.

Jusa Laurila

19.8. Golfmestaruus

Tulokset:

Klubin golfmestari:

Antti Peltoniemi 75 lyöntiä br.

A-sarja:

1. Antti Peltoniemi 38 pistettä

Lähinnä lippua Tali # 3: Olli Karppinen 3,60 m

Lähinnä lippua Tali # 13 Martti Pettersson 7,58m

B-sarja:

1. Jukka Skyttä 36 p.

Pisin Drive Tali # 17 Teemu Laakso 255 m

Lähinnä lippua Master # 5 Ensio Mäntylä 4,50m

Veteraani-sarja:

1. Antti Uusitalo

Lähimmäs lippua Master # 14 Hannu Nurmi 7,70m

Pisin Drive Master # 11 Hannu Nurmi 250m

Tulosluettelo Klubin golfsivulla

Klubilaiset metsästyskauteen

Klubiveljet kokoontuivat Sipoon ampumaradalle 25.8.2009 suorittamaan lakisääteistä ampumakoetta. Kokeen suorittajia oli yhteensä 45 henkilöä, joista klubin ulkopuolisia oli 10.

■ Hirvikoetta suoritettiin 64 yritystä, joista hyväksyttiin 24 (hyväksymis-% oli 37,5%). Karhukoetta yritettiin 16 kertaa joista hyväksytyjä suorituksia saatiin 8 (hyväksymis-% 50). Ammuntatapahtu-

ma saatiin suorittaa upeassa loppukesän aurinkoisessa säässä. Tilaisuuden järjestelyistä vastasi Lasse Karjalainen Sipoon Riistanhoitoyhdistyksestä ja aamukahvitarjoiluista valtakunnan ykköslehti (HS) Lauri Kuosmasen toimesta, joille esitämme suuret kiitokset.

Kuva ja teksti Hannu Vaahtio

Kuva: Comma

Rapuja, rapuja, rapuja, rapuja ...

Klubin rapuiltaa vietettiin himmenevässä elokuun 26 päivän illassa tänä vuonna uuden ravintoloitsijamme Miia Makkosen emännöimänä. Puitteet olivat pääosin entiset. Ehkä kattauksessa oli aikaisempaan nähden jotakin uutta. Ainakin meillä oli savuahvenkeittoa, entiseen tapaan myös ryyppyjä ja kukin saimme lautasellisen rapuja.

■ ■ Kunniajäsenemme Pekka Ritvos piti puheen ravulle. Klubimme taiteilijajäsen Vesa Nuotio lauloi ja laulatti monia rapuviisuja ja opetti meille ravunsyöjille mm. Boccherinin menuettiin tehtyä Ostetaan-ko varttipullo-juomalaulua suomeksi ja ruotsiksi sekä viihdytti meitä lukuisilla muillakin humoristisilla lauluillaan. Ryypyt tulivat pöytiin ja sitten nuo odotetut herkut. Myöhemmin illalla taiteilija Juha Laitila jatkoi imitoimalla joitakin tunnettuja kansalaisiamme ja kohotti tunnelmaa esittämällä laulujaan monilla eri kielillä.

Illan juhlakalu oli siis Rapu ja sille Pekka kohdisti puheensa.

Pekka Ritvos kertoi puheessaan ravun historiasta. Ensin hän kuitenkin esitti rapuindeksin päivytyksen kuluvaan elokuun puolenvälin jälkeen. Royal Rest -ketjun rapujen myynti oli pienentynyt suurin piirtein saman verran kuin BKT oli laskeutunut viime vuodesta. Lähinnä jokirapuihin keskittyneessä Rivolissa myynti oli vähentynyt noin viidenneksen. Hotelli Tornissa yritykset olivat pitäneet melkoisesti rapu-illallisia. Nyt kysyntä oli tippunut puoleen. Kuluttajan kannalta huomioitavaa oli, että rapujen hinnat olivat samat kuin vuosi sitten. Rapusaaliista odotettiin hyvää. Arviot vaihtelivat vielä 6-10 miljoonan ravun välillä. Jokirapuja niistä

oli noin 1,5 miljoonaa ja loput ovat täpläliä. Trendi on viime vuosina ollut, että jokirapujen määrä on pysynyt samana, mutta täplärapujen saalis kasvaa vuosittain noin 10 prosenttia. Istutukset ovat onnistuneet.

Näin Pekka jatkoi:

Etymologisesti sana rapu tulee ruotsin sanasta krabba. Muinaisskandinaaveilla se oli krabbi, anglosakseilla crabba. Sanat ovat peräisin indoeurooppalaisen kanta-kielen sanasta grebh, -gerebh, ryömiä tarttuen koko ajan johonkin. Ne johtavat kreikan sanoihin grabho - joka tarkoittaa kirjoittamista - ja gramma, kirjaimet. Graafinen ja grafiikka ovat tällä tavalla sukua ravulle. Sen sijaan sana rapula ei varsinaisesti viittaa itse rapuun, vaikka se luontevaa olisikin. Rapula tulee ruotsin sanasta krapula, joka on otettu latinasta, jossa se on crapula. Varmaankin ylioppilaiden käyttöön ottama sana. Hehän jouduivat kirjoittamaan ja puhumaan latinaa aina 1800-luvun puoliväliin asti.

Suomessa on monta rapulajia. Jokirapu tuli tänne jääkauden jälkeen noin 10 000 vuotta sitten. Suurin saalistettu jokirapu on ollut 16,5 senttiä pitkä. Se saatiin Kemijärven Tenholasta vuonna 2001.

Kapeasaksirapua löytyy joistakin Itä-Suomen joista ja järvistä. Suurin kapeasaksirapu on pyydetty Kivijärveltä 2002. Se oli 13,7 senttiä pitkä. Kapeasaksirapua

Rapuja, rapuja, rapuja, rapuja ...

esiintyy Itä-Euroopassa, mutta se on yleinen myös Turkissa. Erityisesti ruotsalaiset innostuivat pakastettuihin turkkilaisiin rapuihin 1970-luvulla ja ne ovat juuri tuota kapeasaksirapua.

Täplärapu istutettiin Suomeen Amerikasta 1967. Ravintola Tornissa sitä päästiin syömään kaksi vuotta myöhemmin. Vuonna 2001 Pyhäjärven Säkylässä pyydystettiin 18,7 senttinen yksilö.

Ja sitten on vielä melko tuntematon villasaksirapu. Suurimmalla löydetyllä yksilöllä on ollut 8,5 senttiä leveä kilpi. Jalkojenväli oli 30 senttiä. Se löytyi

merrasta Saaristomereltä Paraisilla 2006. Pohjanmeren joissa niitä on joskus vilisemään asti, mutta joka vuosi jokin yksilö löydetään Suomestakin. Tänne ne tulevat mm. laivojen mukana. Saimaan kanavasta saatiin 20.8 tänä kesänä vieheellä ylös villasaksirapu, joka painoi 151 grammaa. Se elää makeassa vedessä, mutta lisääntyy vain suolaisessa. Itämeri on sille liian laimea lisääntymistä ajatellen.

Saksiravut ovat tietysti eri laji kuin varsinaiset ravut, mutta ne kuuluvat kymmenjalkaisten äyriäisten lahkoon, mihin ravutkin lasketaan.

Rapuja, rapuja, rapuja, rapuja ...

Kun arvioidaan näiden otusten ikää, niin Paleontology -lehti kertoo, että Kanadasta löytyi pari vuotta sitten molukkiravun jäänteet kerrostumasta, joka on 445 miljoonaa vuotta vanha. Mielenkiintoiseksi asian tekee se, että tämä Limulus Polyphenus ei juuri eroa nykyisistä jälkeläisistään. Evoluutio on unohtanut kyseisen otuksen.

Siis kuinka vanha meidän rapumme voisi olla? Rapujen esi-isät olivat meriäyriäisiä, nykyisten hummereiden kantaisiä. Ravut nousivat merivedestä ensin makeaveteisiin jokiin ja kotiutuivat makeanveden olosuhteisiin viimeistään trias-kaudella noin 300 - 200 miljoonaa vuotta sitten.

Merellisen ympäristön ja makeanveden välillä oli liikehdintää useampaan otteeseen. Mäihinnousuja on siis ollut enemmän kuin yksi evoluution aikana. Samalla rapujen eri heimot eriytyivät.

Meikäläisen jokiravun heimo Astadica on kuitenkin yhdestä kantalajista peräisin, vaikka siitä onkin kehittynyt pohjoiselle pallonpuoliskolle useampi rapulaji.

Meidän jokirapumme on asiantuntijan arvion mukaan ollut suurin piirtein nykyisen kaltainen ainakin kymmenen miljoonaa vuotta. Ensimmäiset homo sapiensit ilmaantuivat Itä-Afrikan hautavajoamaan 1,2 miljoonaa vuotta sitten. Jokiravun ilmestyessä maailmaan

kaukaiset esi-isämme vielä sukivat toisinaan savannin laidalla ja hyppelivät oksalta toiselle pienissä laumoissa. - Kunnioitakaamme historiaa rapuaterian äärellä!

Jos vedetään mutkia suoraksi, niin pohjoismaiset rapujuhlat syntyivät 1880-luvulla, jolloin Tukholman tukkukauppiat alkoivat menestystään korostaakseen

rakentaa suuria kesähuiloita Tukholman saaristoon. Tällöin saattoi tutussa seurassa nauttia myös rapuja kaikessa rauhassa sopivien virvokkeiden saattelemana. Ruotsin kuningas Oskar II oli varsinainen herkkusuu ja hänen aikanaan - 1800-luvun loppuvuosikymmeninä - rapuherkuttelu levisi lähes kaikkiin yhteiskunta-

kerroksiin, aina ylioppilaista aateliisiin.

Ruotsalainen erikoisuus oli ja on vieläkin kuusi rapua eli sexan, jotka riittävät rapulautaselle. Sexanin oppi juontaa 1700-luvulle Bellmannin aikoihin. Hovirunoilija lauloi ravun ylistystä useimmisakin viisuissa neitojen ja viinin ohella. Tuolloin oli tapana syödä ravut kuumina. Tilli mainitaan ensimmäisen kerran ruotsalaisen Johan Winbergin keittokirjassa jo 1761.

Suomalaiseen rapuintoon vaikutti myös Pietari, jossa rapuja syötiin mitä monimuotoisimmissa ruokalajeissa ranskalaisen gastronomisen esikuvan mukaisesti. Rahvaalle ne olivat pitkään lähinnä sian ruokaa, kun rapujen epäiltiin syövän mätäneviä ruumiita. Samaa kait sanotaan vieläkin, mutta nahkiaisista.

Pekka kertoi vielä seuraavan riemasuttavan kuvauksen tunnetun herkkusuun kuvanveistäjä Ville Vallgrenin muistelmista "Mat och dryck med roliga gubar".

Yksi Porvoon merkkihahmoista, entinen tsaarin upseeri Oskar Levin oli kutsunut Villen, Albert Edelfeltin ja kolme muuta porvoolaiherraa aamiaispäiväilliseksi. Verannan suuresta pöydästä puolet oli varattu voileipäpöydäksi, kuten tuolloin oli tapana aloittaa ateria. Toisella puolella odotti 600 ravun keko.

Pöydässä oli erilaisia maustettuja viinoja, silliä, savustettua hanhenrintaa

Rapuja, rapuja, rapuja, rapuja ...

ja savusilakkaa, paistettuja sieniä, tuoresuolaista lohta ja paistettuja munia, anjovisvuokaa, ankeriashyytelöä ja hummerivuokaa. Alkupalat upposivat hyvin nälkäisiin miehiin. Sitten pöytään tuotiin avattuna raikkaita portteri- ja olutpulloja. Ne sopivat hyvin rapujen kanssa. Kun kaikki 600 rapua oli syöty, Oskarin palvelija Walle haki keittiöstä vielä 400 rapua. - Enempää ei sitten ole, Oskar sanoi ihaillen vierailleen.

Pöytään kannettiin kalakeittoa kiinalaisessa posliinikulhossa. Siinä oli ahventa, simpua, ankeriasta, kiiskeä ja rapuja. Sitten keitetty kampela kapriskaikkieksa sekä kananpoikia, kermakastiketta ja mustaherukkahilloa. - Muuta ei ole, Oskar totesi. Aterian jälkeen Ville piti asianmukaisen puheen ystävyydelle ja kiitti isäntää kalasopasta. Sen jälkeen miehet antautuivat miettimään, minkälainen aamiainen olisi sopiva huomisaamuksi.

Puheensa päätökseksi Pekka kohotti lasinsa ja kohta saimmekin kuulla hänen toivomuksestaan Vesa Nuotion esittävän Johan Ludvig Runebergin snapsilaulun "Jo lähti pois pakenemaan - - - hyvästi varjoiheen", mikä Pekan mukaan oli ehkä Suomen kaunein rapulaulu.

Ilta jatkui vilkkaan seurustelun merkeissä yli puolen yön.

Elias Iiro

Rattoisasti rapuilla

Klubin rapujuhlat ovat hyvä esimerkki siitä, miten suhtaudumme tilaisuuksiin, joihin on ennakolta ilmoitettava. Paikalle saapui 60 henkeä. Samana päivänä perui ilmoittautumisen ainakin kuusi henkeä. Synä oli flunssa-aalto. Ilmoittamatta jäi pois vajaat kymmenen henkeä.

■ ■ Muutama saapui paikalle ilman että oli ennakoon ilmoittautunut.

Tuolloin keskiviikkona 26.8 jouduttiin muutamalle mattimyöhäiselle klubiveljelle myymään puolelta päivin ei oota, kun ravut oli tilattu tiettyä vierasmäärää varten.

Nyt niitä jäi kymmenittäin yli. Luulisi tulevan kalliiksi ravintolalle. Sorry myös niille, jotka olisivat halunneet tulleet paikalle, mutta eivät päässeet.

Pekka Ritvos

MC Klubi ajelulla

Klubilaiset kävivät kesäkuussa tutustumassa Turengin Suvirantaan. Paikalla oli noin tuhat moottoripyöräilijää. Nautimme pullakahvit aurinkoisessa säässä ja hyvässä seurassa.

■ ■ Elokuussa tutustuimme Parolan Moottoripyörämuseoon, jossa olikin katava valikoima niitä pyöriä, joilla harrastus on aloitettu. Menomatalla teimme lenkin Kormun Kartanoon täydentämään ryhmää.

Suvirannassa klubiveljet Oranne, Kettunen ja Varjola

Kotiin emme vielä malttaneet lähteä vaan poikkesimme vielä kesän viimeisillä makkaroilla Suvirannassa.

Pitäkäämme ensi kesänäkin renkaat alaspäin.

Teppo Oranne

VIRON 90-vuotisesta itsenäisyydestä ei koskaan itse luovuttu

Suurlähettiläs Merle Pajula

Itsenäisen Viron sinimustavalkea lippu kohotettiin Tallinnan Pitkän Hermannin salkoon ensi kerran 24.2. 1918. Vapaus jäi sillä kertaa lyhyeksi, päivän mittaiseksi. Elettiin maailmansodan loppuvaihetta, dramaattinen käänne Saksan tappioksi ja ympärysvaltain menestykseksi ei ollut vielä aavistettavissa, vallakumous repi Venäjää.

■ ■ Ensin valtasivat saksalaiset Tallinnan, Venäjän joutuessa keskittämään joukkojaan Pietarin suojaksi. Saksan siten romahdettua Neuvosto-Venäjä otti jälleen vallan. Voimasuhteet vaihtelivat, mutta itsenäisyyssajatuksesta ei luovuttu. Sotaa käytiin kahdella rintamalla. Itsenäisyys saatiin vahvistettua vasta Viron ja Venäjän Tarton-sopimuksella 2.2. 1920.

Suomen tie itsenäisyyteen oli toinen. Itsenäisyysjulistukselle saatiin kyllä useiden suurvaltojen - ensimmäisenä Venäjän - hyväksyminen vuodenvaihteessa 17 - 18, mutta edessä oli keskinäinen sota, jossa kietoutuivat toisiinsa venäläisten miehitysjoukkojen karkottaminen ja sosiaaliset kysymykset, niiden ratkaiseminen vallankumouksen tietä. Suomenkin itsenäisyys oli pitkään suhteellista, valkoisten voitosta huolimatta: rajankäynti, oikeusongelmat, väestökysymykset ja omaisuudenvaihdot saatiin miten kuten selvitettyiksi Venäjän kanssa samaisessa Tarton kaupungissa 14.10. 1920. Sak-

Prof Seppo Zetterberg esitelmöi

san häviö maailmansodassa ja Venäjän sisällissota avasivat oven niin itsenäiselle Suomelle, Baltian valtioille kuin Puolalle. Myös Ukraina ja Gruusia kokivat hetken suhteellista vapautta. Itävallan imperiumin romahtaminen vapautti joukon sen vasallimaita.

Mihin suuntaan?

Uusien itsenäisten valtioiden oli opetettava alusta alkaen uusi valtiollinen toimiala: ulkopolitiikka ja diplomatia. (Suomi värväsi ensimmäiset diplomaattinsa yliopistosta ja vientiteollisuudesta, miehiä, jotka osasivat kieliä ja tunsivat ulkomalaisia.)

Historia opettaa, että pienten on etsittävä liittolaisia. Suomessa keskusteltiin

1920-luvulla ja seuraavan vuosikymmenen alkupuoliskolla kahdesta tiestä: joko pohjoismaisesta puolustusliitosta tai ns. reunavaltiopolitiikasta. Reunavaltiopolitiikalla tarkoitettiin kahden ison kulttuuri- ja kielialueen väliin jäävien pikkuvaltioiden ketjuttamista: Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Puola, ehkäpä Ukraina ja Gruusiakin. Suomen ja Ruotsin suhteita hankasi se, että länsinaapuri oli aikonut käyttää entisen itämaansa ahdinkoa hyväkseen kaapatakseen Ahvenanmaan; eteläisemmillä valtioilla oli omat rajakiistansa. Suomi pani reunavaltiopolitiikalle pisteen vuonna 1935.

Mutta kun nyt asettaa päällekkäin historiallisen reunavaltiokartan ja EU:n laajentumista kuvaavan kartan, yhtäläisyydet ovat toden totta silmiin pistävät: Vuonna 2004 Euroopan unioniin liittyivät Viro, Latvia, Liettua, Puola, Tšekki, Slovakia, Unkari ja Slovenia.

Mitä tämä on osoittavanaan? Saksalaisen maailman ja isovenäläisen maailman väliin jää kuin jääkin nauha pieniä mutta kehittyneitä ja elinvoimaisia kansallisia kulttuureja.

Yhteistä ja erilaista

- Virolla ja Suomella on paljon yhteistä, vaikka historiamme ovatkin erilaiset, totesi Viron suurlähettiläs Merle Pajula vieraillessaan Klubissa 3.9. Tiedämme toisistamme liian vähän, sillä lähes puo-

Viron 90-vuotisesta itsenäisyydestä

len vuosisadan ajan meitä oli kielletty tietämästä. (Kun turismi Suomesta Vieroon aukesi, se ei antanut meistä veljeksallemme hyvää kuvaa. Tilanne on tasoittunut, toivottavasti.) Itsenäisyyden juhluvuodeksi 2008 ryhdyttiin Viron Laidoner-museon piirissä kehittelemään ideaa kiertonäyttelystä otsikolla "Viro tulee kylään". Suppea, täsmällinen, olenaiseen keskittyvä. Näyttely on kiertänyt ainakin kolmessatoista kohteessa ja nyt pystytetty Suomalaiseen Klubiin. Suurlähettiläs on kulkenut näyttelyn mukana, tavannut yleisössä paljon sotien veteraaneja ja saanut havaita, että tunneside on jäljellä.

Näyttely käsittää joukon tekstitettyjä kuvatauluja, jotka on koonnut Viron sotamuseo. Aiheita ovat vapaussodan alkuvaiheet, kalusto - panssarijunat, panssariajoneuvot, laivat, lentokoneet - sekä sotatapahtumien esiin nostamat sotilasjohtajat. Erikseen on noteerattu suomalaisten osuus, Pohjan Poikien rykmentti, komentajanaan virolainen, Suomessa sotakokemusta hankkinut Hans Kalm, ja erillinen vapaajoukko, komentajanaan ruotsalainen everstiluutnantti Martin Ekström. Mukana näyttelyssä on myös Pohjan poikien lipusta tehty replika, joka lahjoitetaan Viron sotamuseoon.

Pohjan poikien panoksesta Viron vapaussodassa olemme aina tienneet, vaikkei siitä ole juuri saanut ääneen puhua,

ja vastavuoroisesti virolaisten Suomenpoikain osuudesta meidän jatkosodassamme. Symbolinen merkityksensä on verellä, joka on vuodatettu vieraaseen maaperään, totesi suurlähettiläs Pajula. Hän muistutti, että vastikään on kaksi nuorta virolaista kaatunut kansainvälisessä tehtävässä. Eikö kansainvälisessä tehtävässä osoitettu velvollisuudentunto koidu myös Viron kunniaksi, eikö se kerro, että kyseessä on suvereeni maa, joka antaa oman panoksensa maailman yhteisen hallinnan yrittämisessä?

Itsenäistyminen ei ole itsestäänselvyys

Virolaisten nostaminen vapaaehtoisesti itsenäisyystaisteluun ei ollut helppoa, kertoi illan toinen puhuja, tuoreen Viron historian kirjoittanut professori Seppo Zetterberg, joka itse on mm. aiemmin johtanut Suomen Viron-instituuttia. Itsenäisyystahdosta ei liene ollut puutetta, menestymisen uskosta kyllä. Asevelvollisuus säätämällä saatiin lippujen alle 80 000 virolaista. Suomalaisia oli mukana 4 000, mutta sitä tuskin tiesimme, että myös tanskalaisia ja ruotsalaisia vapaaehtoisia oli yhteensä 400 - 500. Sodassa kaatui 3600 - 4000 taistelijaa, haavoittui 14 000, vangiksi joutui 667. Venäläisten ja saksalaisten puolelta vastaavia lukuja ei liene käytettävissä.

Valtatyhjjiöitä ei ole. Kun saksalaiset

Viron 90-vuotisesta itsenäisyydestä

Sotilasasiämies, evltn Peeter Läns

vetäytyivät, Neuvosto-Venäjä hyökkäsi. Vuoden 1918 lopulla Viro pyysi kansainvälistä apua, ensiksi Suomelta. Ratkaisu oli vaikea. Ympärysvallat suhtautuivat epäluuloisesti balttilaiseen ekspansioon, Suomella oli omia ongelmia riittämiin, muun muassa itsenäisyyden uskottavuuden luomisessa. Viroon pyydettiin rahaa, aseita, miehiä. "Veljiä on autettava", lausui valtionhoitaja Svinhufvud. Rahaa, kyllä, lainaksi ainakin, aseita, ainakin myydä voidaan, mutta valtion vakainaisia joukkoja ei. Vapaaehtoisten kokoamista ja lähettämistä ei haluttu estää. Värväys-

organisaation johtoon asettui tunnettu poliitikko, itsenäisyssenaattori O.W. Louhivuori. "Viron tuki on Suomenkin itsepuolustusta", lausui pääministeriksi tullut Lauri Ingman. Halukkaita oli loppulta enemmän kuin voitiin varustaa ja lähettää.

- Suomessa koettiin toinen Viro-boomi, sanoi Zetterberg. Ensimmäinen vahva veljeyden tunne koettiin Viron ensimmäisten laulujuhlien aikaan 1869. Laulujuhlia vietettiin Suomessakin, elettiin Kalevalan ja Kalevipoegin nostattaman itsetunnon aikaa.

Fyysinen apu ja symbolinen apu

Avun materiaallinen ja fyysinen määrä ovat eri asioita kuin avun symbolinen merkitys. Itse asiassa Viron vapaussodan käänne parempaan oli jo ohi, kun suomalaiset valmisteluvaiheeseen jälkeen sonnustautuivat rintamalle. Työnnettyään venäläiset Tallinnan laitamilta itärajan taakse talvella 1918 - 19 virolaiset - ja suomalaiset mukana - olivat keväällä jo Latviassa, Riian lähellä. Viron vapaussota oli todella vapaussota kaksinkertaisessa merkityksessä: puna-armeija lyötiin, Latviassa operoitiin juhannuksena 1919 saksalaisia vastaan, käytiin ns. Landeswehrsota, joka ajan sekavia oloja kuvattaessa on historiankirjoituksessa jäänyt vähemmälle huomiolle.

Ei ihme, että ympärysvallatkin huolestuivat äsken tuntemattomien alusmaiden ekspansiosta. Viroa kiellettiin marssimasta Riikaan. Virolaisille saksalaiset moisionparonit olivat tietysti vuosisataisia sortajia, pitkäaikaisempia kuin venäläiset.

Tarton rauha oli Virolle edullinen. Narvan tausta, Setumaa, lankesi Viron osaksi, Venäjä sitoutui 15 miljoonan kultaruplan sotakorvaukseen ja tunnusti Viron itsenäisyyden "ikuisiksi ajoiksi". [Solmittiinhan Pähkinäsaaren rauhakin 1313 ikuisiksi ajoiksi, "suutelimme ristiä". Risitinsuutelihoista ei nyttemminkään ole ol-

lut puutetta. Latojan huomautus.]

Zetterberg halusi tähdentää, että Virossa todella käytiin vapaussota, luotiin yhtenäinen rintama agraareista sosialisteihin, kun Suomessa sota jauhoi kansan kahtia. Toinen asia on, että itsenäisyyden ensi vuosikymmenet veivät taas kehitystä eri suuntiin.

Virolaiset voittivat sotansa itse. Pohjan Pojilta ei silti tunnustusta kielletty, heille luvattiin jopa maata. Virolaisten panos Suomen jatkosodassa on saanut tunnustusta ja vaatimatonta hyvitystä kovin myöhään. Niillä Suomenpojilla, jotka palasivat Viroon kriittisenä vuonna 1944, oli ratkaiseva vaikutus ylivoimaisten venäläisten pidättelemisessä - ne ratkaisevat viikot, jotka tuhannet virolaisen intelligentsijan jäsenet tarvitsivat ehtiäkseen pakoon Suomeen ja Ruotsiin - vaihtoehtona Siperia tai suohauta, venäläisten Katynissa toimeenpaneman puolalaisupseerien teurastuksen tapaan. Niiden suomalaistenkin kunnia, jotka merta ja tulta uhmaten kuljettivat virolaisia moottoriveneillä turvaan syksyllä 1944, on vielä julkista tunnustusta vailla. Koska nämä asiat kerrotaan oikein painotuksin Suomen koulukirjoissa?

Entä Venäjän?

Yrjö Larmola

Pahuuden käsiala

“Kiitän Viroa siitä, etteivät miehitykset ja niiden todellisuus onnistuneet lannistamaan maata eikä kansaa, eivät sittenkään, vaikka Viron historia on pitkä, surullinen tarina, tyhjä alue Euroopan historiassa, joka on kirjoitettava uudelleen niin, että se ei enää olisi neuvostonnarratiivin määrittämää.”

■ ■ Näin totesi kiitospuheessaan 4.12.2008 Vanhalla ylioppilastalolla kirjailija Sofi Oksanen, jonka kolmas romaani, Puhdistus, oli juuri voittanut Finlandia-palkinnon. Sama teos voitti myös Runeberg-palkinnon, joka jaettiin Johan Ludvig Runebergin syntymäpäivänä 5.2.2009. Näin Sofi Oksasen kirjasta tuli ensimmäinen teos, jolle myönnettiin nämä molemmat, arvostetut kirjallisuus-palkinnot.

Ei siis ollut ihme, että tämän syksyn ensimmäiseen kirjailtaan oli ennennäkemätön tungos. Maine oli kiirinyt myös Suomalaisen klubin jäsenkunnan keskuudessa. Niinpä klubitilat täytyivät 7.9.2009 ääriään myöten. Tilaisuus oli haasteellinen myös klubimme uudelle ravintoloitsijalle, joka oli ratkaissut tilaongelman pystyttämällä korokkeen Sibelius-nurkkaukseen ja rakentamalla pankki- ja Pohjola-kabinetteihin ylimääräistä katsomotilaa. Klubin uusi tietotekniikka-kin pääsi oikeuksiinsa, kun keskuskamera välitti äänen ja kuvan baariin ja Klubin

olohuoneeseen. Näin nekin, jotka eivät mahtuneet isoon saliin, pääsivät osalliseksi tapahtumasta.

Jyväskylässä 7.1.1977 suomalaisen sähkömiesisän ja virolaisen diplomi-insinööriäidin perheeseen syntynyt Sofi Oksanen nousi kirjallisuuden tähtitaivaalle jo esikoisromaanillaan Stalinin lehmät (2003), jossa hän kuvasi virolaisten elämää Suomessa. Kirja oli suuressa määrin omaelämäkerrallinen ja siinä oli jo nähtävissä hänen kertojanlahjansa ja kykynsä kutoa taidokkaasti historiallista väriverkkoa nykyajan ja menneisyyden välille. Loimilangat hän sai äidiltään ja niistä sukunsa piirissä suullisina tarinoina kulkeneista kertomuksista, joista oli ollut pakko vaieta.

Stalinin lehmistä näkyi myös Sofi Oksasen väkevä yhteiskunnallinen viesti. Sen hän puki Finlandia-palkinnon julkistamistilaisuudessa kiitokseksi kotimaalleen: “Kiitän Suomea tämän päivän sananvapaudesta ja toivon Suomen säilyvän maana, jossa sananvapautta, demokratiaa ja ihmisoikeuksia kunnioitetaan ja puolustetaan huolimatta siitä, että reaali politiikka on kyvytön tuomitsemaan ihmisoikeusrikkaita, entisiä ja nykyisiä.”

Puhdistus syntyi aluksi näytelmänä, joka pääsi helmikuussa 2007 Kansallisteatterin ohjelmistoon. Kolmen kauden aikana näytökset olivat loppuunmyytyjä.

Vasemmalta viulutaitelija Mervi Tsygankov, Veikko Sonninen, Imbi Paju ja Sofi Oksanen.
Kuva Elias Iirola

Esityksiä kuvattiin merkittäviksi teatterita-pauksiksi. Mutta vasta sitten, kun Puhdistus ilmestyi kirjana ja kun se käännettiin nopeasti myös virokseksi, julkisuus räjähti kuin ilotulitusraketti. Kirjasta on otettu jo 17 painosta ja siitä on tehty kustannus-sopimuksia ympäri maailmaa.

Missä on Puhdistuksen voima? Mikä teki siitä hetkessä rakastetun, vihatun? Miksi Virossa alettiin puhua "omasta sankaritarhasta" ja kuvata teosta "korkeakulttuuriksi, jonka voi nostaa suurten klassikkojen rinnalle"?

Vastauksia löytyy varmasti yhtä monta kuin lukijoita. Itse nostan esiin kolme tekijää: luontainen lahjakkuus, Viron historia ja omaperäinen ulkonäkö.

(1) Lahjakkuus. Kirjoittamista voi opiskella ja sitä voi harjoittaa läpi elämänsä. Mutta varsinaiseksi kirjoittajaksi synnyttään. Se on luonnonlahja. Kiinnitän kuitenkin huomiota siihen, että Sofi Oksanen pääsi omankin koulukaupunki-ni "tipulasta" ylioppilaaksi korkein arvosanoin. Neljä laudaturia ja kaksi eximiamia! "Suomen Ateenan" antama yleisivistys näkyy Puhdistuksen aikajanassa, joka ulottuu 1900-luvun alusta tähän päivään. Se näkyy myös tavassa kertoa Viron historiaa ja sen sisälle kietoutunutta naiseuden tragediata.

(2) Viron historia. "Edesmennyt sukulaiseni, kirjailija Gustas Pöldman, ei suostunut kirjoittamaan pienintäkään positiivista sanaa Leninistä ja puolueesta ja sai kokea, ettei hänen kirjoilleen löytynyt Neuvosto-Virosta paperia." Sofi Oksanen onnistuu kuvaamaan kahta ajanjaksoa, jolloin suurvallat kävivät taistelu valtatyhjiöstä Itämerenmaakunnissa. Saksalainen ritarikunta, suurvalta-Ruotsi, tsaarien Venäjä, Neuvosto-Venäjä, natsi-Saksa, Neuvostoliitto. Ja nyt uudestaan Venäjä ja EU/Nato. Stalinin lehmät ja Puhdistus sijoittuvat tällaiseen historian helminauhaan. Sen vuoksi niillä on yleisinhimillistä ja yleismaailmallistakin merkitystä.

(3) Omaperäinen ulkonäkö. Minun silmissäni Sofi Oksanen on gootti. Oli kuitenkin otettava Wikipedia avuk-

si: "Meikkaaminen on monilla gooteilla, niin miehillä kuin naisillakin, tärkeä osa identiteettiä. Yleisimmin kasvoilla on tumma silmämeikki, jonka väriä valkoinen puuteri korostaa. Huulipuna on usein tummanpunaista tai mustaa. Kulmakarvoja voidaan korostaa tummalla kulmakynällä tai sen korvikkeella." - En ollut koskaan aikaisemmin nähnyt goottia läheltä. Nyt näin ja saatoinkin muodostaa oman käsitykseni siitä, kuinka hyvin hakusanalla "gootti" löytämäni laaja ja mielenkiintoinen tiedosto vastasi todellisuutta ja mitä tekemistä sillä on Suomalaisen Klubin kirjaillon kanssa. Illan päätteeksi kirjoitin havaintoni "Gootti"-runoon Sipilä kabinetissa.

Kirjaillon kiinnitettiin myös huomiota Puhdistuksen rikkaaseen kieliasuun. Kuinka "jääkaapin äänekäs hurina häivytti navetan hiljaisuutta, joka tihkui keittiöön ruokakonttorin kautta" tai kuinka "verhojen välistä näkyvällä tiellä oli paksu ja viettelevä kieli" taikka kuinka "toivo rutisi hiertyen roskiksi silmämunien taakse."

Sen jälkeen, kun kirjailija Sofi Oksanen oli kirjoittanut nimensä lukuisiin Puhdistuksiin, minulle tarjoutui tilaisuus kysyä, mitä "puhdistus" varsinaisesti tarkoittaa. "Aliide oli läpsäissyt pelon nurkaan kuin huonojalkaisen kärpäsen. Hän käänsi kylkeään ja selkäänsä pelolle." Voisiko "puhdistus" tarkoittaa vapautumista

pelosta, ei sen lakaisemista maton alle, ei pintapölyjen pyyhkimistä vaan todellista peseytymistä?

Kirjaillon tuli esiin myös kysymys siitä, miksi jotkut ovat pitäneet Puhdistusta "ryssäfobistisena". Tähän Sofi Oksasella oli selvä vastaus: "Se on hyvin erikoista ja kuvastaa, että kirjaani on luettu huonosti. Suurin osa Puhdistuksen 'pahoista' on virolaisia. Olen saattanut sanoa, että puna-armeijan sisäänmarssin ja väestösiirtojen yhteydessä Viroon tuli paljon lukutaidottomuutta ja että ne ihmiset eivät osanneet käyttää haarukkaa ja veistä tai että venäläisten upseereiden rouvat käyttivät iltapukuinaan virolaisten yöpaitoja, mutta nehan ovat vain silminnäköiden muistoja."

Tästä on varmaankin kysymys myös seuraavassa sitaatissa Puhdistuksesta (s. 196): "Hans seurasi Aliidea keittiöön. Aliide työnsi hänelle tuolia ja kaatoi kuumaa kahvia kuppiin, mutta Hans ei istunut, vaan sanoi ensi sanoikseen: "Täällä haisee iivana."

Kirjaillon toisena esiintyjänä oli virolainen elokuvaohjaaja ja kirjailija Imbi Paju, joka on yhdessä Sofi Oksasen kanssa toimittanut artikkelikokoelman Kaiken takana oli pelko - Kuinka Viro menetti historiansa ja miten se saadaan takaisin. Siinä kuvataan Viron historiaa neuvostomiehityksen aikana. Se ilmestyi tänä vuonna. Sofi Oksanen on kirjoitta-

Pahuuden käsiala

Pahuuden käsiala

nut kirjaan seksuaalisille vähemmistöille omistetun osan. Imbi Paju on tehnyt myös käsikirjoituksen elokuvaan Torjutut muistot, jonka ensi-ilta on syksyn 2009 kuluessa

Sain Imbi Pajulta tämän artikkelin otsakkeen: "Pahuuden käsiala." Jäi vahva käsitys siitä, että molempien kirjailijoiden mielen syvyyksiin oli jäänyt tunne siitä, että Viron historiaa oli miehitysten aikana kirjoitettu pahuuden käsialalla. Se oli vähällä tukahduttaa kansallisen identiteetin, kielen ja kulttuurin ja luoda niiden sijalle koneiston, jota vieras, kylmä ja etäinen ihminen olisi käyttänyt.

Onneksi niin ei päässyt tapahtumaan.

Kirjailtaa johdatteli tuttuun tapaansa Veikko Sonninen. Traditioksi muodostuneen musiikkitervehdyksensä toivat viulutaiteilija Mervi Tsygankov ja pianotaiteilija Virva Garam.

Weijo Pitkänen

Gootti

Välkehti, välkehti, välkehti
ja hävisi kuin hämähäkki
kotiinsa

ja pimeys
astui verkkoon

Mutta

huulten kaari
kuin silta ikuisuuteen
kertoi, että
välähdys, välähdys, välähdys
oli sittenkin
vain pintaa

punaista
mennyttä
kadotettua

Kunnes

silmät sanoivat
että
gootilla oli
sydämen paikalla
suuri ihminen

Weijo Pitkänen
Kuva: Elias Irola

Tampereen Suomalaisen Klubin vieraana

Tampereen Suomalainen Klubi oli kutsunut Klubimme johtoa 8.9. vierailulle Tampereelle, jossa saimme nauttia paitsi valtiovierastasoisesta ohjelmasta myös erittäin miellyttävästä ja lämpimästä seurasta. Paikalla meitä oli 15 klubiveljeä puheenjohtajamme, pääkonsuli Johannes Koroman johdolla, ja isäntinämme puolestaan Tampereen Suomalaisen Klubin johto puheenjohtajansa, vuorineuvos Kari Neilimon johdolla.

■ ■ Tampereen Suomalainen Klubi on vuonna 1891 perustettu, noin 850 jäsenen aktiivinen klubi, jolla on oma tyylikäs huoneisto kokous-, ravintola- ja klu-

Osallistujat yhteiskuvassa Tampereen Suomalaisen Klubin juhlahuoneistossa

bitiloineen kaupungin ydinkeskustassa. Klubi järjestää jäsenilleen kokouksia ja esitelmätilaisuuksia, juhlia ja muita kulttuuritapahtumia, kulttuurimatkoja kotimaahan ja ulkomaille sekä muita harrastusmahdollisuuksia. Klubin piirissä toimii viisi harrastuskerhoa: Biljardikerho, Golfkerho, Keskiviikkokerho, Klubinaiset ja Ruutiukot.

Tampereen Suomalainen Klubi on jäsenenä valtakunnallisessa ns. yhteistointaklubi organisaatiossa (kts. www.yt-klubit.fi/) johon myös Helsingin Suoma-

Musiikkipöytäsoittajien Matti Talasmäen ja Henrik Lambergin spontaani yhteisesiintyminen.
Kuva: Elias Iirola

lainen Klubi ainoana pääkaupunkiseudun klubina kuuluu. Tampereelta YT-klubeissa on mukana lisäksi Tampereen Kauppa-seura ja Tampereen Ammattiklubi.

Vierailuohjelmamme alkoi mahtavalta lounaalla Tampereen raatihuoneella, jossa kuulumme ajankohtaiskatsauksen Tampereen kaupunkiin, esittelijöinä yhteysjohtaja Kirsi Koski pormestarin esikunnasta ja elinkeinojohtaja, tekniikan tohtori Kari Kankaala. Upean, vuonna 1890 valmistuneen raatihuoneen esittelyn lisäksi saimme kuulla myös Tampereen kaupungin vetovoimasta ja kasvus-

ta selkeään valtakunnalliseen kakkosasemaan heti pääkaupunkiseudun jälkeen.

Tämän jälkeen siirryimme perinteikkääseen hotelli Tammeriin, jossa Tampereen Suomalaisen Klubin puheenjohtaja, vuorineuvos Kari Neilimo, kertoi Tampereen kaupungin keskustan kehittämissuunnitelman 20 vuoden perspektiivillä laatimasta kehittämissuunnitelmasta ja visiosta kaupunkimiljöön kehittämiseksi. Seuraavaksi toimitusjohtaja Timo Mäki-Ullakko Pirkanmaan Osuuskaupasta kertoi maamme osuustoiminnan vahvoista tamperelaisista juurista, ja nykyisen SOK:

Tampereen Suomalainen Klubi

n synnystä Tampereella. Lisäksi todettiin että paikallisen osuuskaupan perustaminen oli tehty - kuinkas muuten - paikallisella suomalaisella klubilla.

Mahtavan iltapäiväkahvin jälkeen siirryimme Finlaysonin tiloihin, jossa Renor Oy:n varatoimitusjohtaja Orvo Laine kertoi, kuinka perinteikäs Finlaysonin alue oli muuntunut tekstiilitehtaasta mediatahtaksi. Esityksen päätteeksi siirryimme Finlaysonin kirkkoon, jossa nautimme Tampereen Suomalaisen Klubin jäsenen, taiteilija Matti Heinivahon laulusta muusikko Risto Hiltusen säestyksellä.

Konsertin jälkeen siirryimme Tampereen Suomalaiselle Klubille, jossa molemmat klubit esittäytyivät ja kertoivat toiminnastaan. Havaitimme että klubeillamme on paitsi juuriltaan yhteinen aatepohja, paljon yhtäläisyyksiä myös tämän päivän toiminnassa.

Vierailun aikana solmittiin monia hyviä yhteyksiä, ja päivän mittaan käytiin monia alustavia keskusteluja tulevista yhteisistä aktiviteeteista kuten kuoromme vierailusta Tampereelle. Tampereen Suomalainen Klubi on perustamassa omaa kuoroaan kuluvaan syksyn aikana, ja siten oma jo perinteikäs kuoromme kiinnosti heitä kovasti. Skruuviharrastuksesta sovittiin koulutusohjelmasta, jolla tamperelaisillekin opetetaan tätä meillä harjoitettua perinteikästä korttipeliä, jota nyt kanssamme pelaavat jo mm. Mikkelin ja

Kuopion klubit.

Eri harrastusaktiviteettien ohella todettiin myös, että jäsenten spontaaneja vierailuja esimerkiksi toistemme esitelmätilaisuuksien yhteyteen tulisi kannustaa, onhan YT-klubeilla keskinäinen vierailuoikeus. Lisätietoja Tampereen Suomalaisen Klubin toiminnasta ja ohjelmasta löytyy osoitteesta www.tampereensuomalainenklubi.fi/.

Tämän jälkeen nautimme yhteisen päivällisen, ja myös laulu raikasi pääsalissa, kun Matti Hokkanen, Matti Talasmäki ja Henrik Lamberg klubien yhteisvoimin musisoivat ja laulattivat meitä.

Tilaisuuden päätteeksi palasimme vauhdikkaasti pendolinolla Helsinkiin, ja havaitimme, että vaikka tilaisuus oli oivallisella tavalla henkisesti lähentänyt klubejamme, niin ei tuo fyysinenkään etäisyys tuntunut kovin pitkältä. Kiitos Tampereen Suomalaiselle Klubille mukavasta vierailusta.

Jari Karpkka

Sotiemme hämärät puolet

Otsikkomme aiheisessa historian teemaillalla 10.9. etsittiin vastauksia mm. seuraaviin kysymyksiin: Onko kaksi vuosikymmentä sitten alkanutta veteraanien kunnian kirkastamista seurannut sotien 1939–1945 kääntöpuolien korostaminen? Löytyykö omien miesten teloitamisesta, sotavankien kohtelusta, Itä-Karjalan miehityspolitiikasta ja ihmisten luovutuksista pimeitä puolia, vai ovatko niitä koskevat uutiset ja tutkimukset tarkoitushakuista jälkiviisautta?

■ Jyrki Vesikansa valotti avauspuheen-vuorossaan sodanjälkeisten vuosikymmenien henkisen ilmapiirin muutoksia ja esitteli paneelivieraat. He olivat eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen tehtävästä kansliapäälliköksi siirtyvä oikeustieteen tohtori ja historiantutkija Jukka Lindstedt, jolta on ilmestynyt teloituksia käsittelevä tutkimus Kuolemaan tuomitut, Helsingin yliopiston Suomen ja Venäjän historian dosentti Antti Kujala, jonka tuore kirja Vankisurmat sisältää tutkimuksen sotavankien kohtelusta, ja filosofian tohtori Oula Silvennoinen, joka selvittelee Salaiset aseveljet -kirjassaan Suomen ja Saksan turvallisuuspoliisien yhteistyötä 1933–1944. .

Keskustelun lähtökohtana oli toteamus, että sota on niin monitahoinen olotila, että siitä löytyy sellaisiakin puolia, jotka eivät ole kunnioitettavia. Kuulijat saivat kysymyksiin ja kommentteihin osallistua siihen.

Teloitukset

Jukka Lindstedt totesi, että tutkimuksiin on tullut erilaisia painotuksia varsinkin Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen. On löytynyt ja löytyy vähemmän sankarillisiakin tapahtumia, kuten esimerkiksi Neuvostoliiton partisaanien raaka toiminta rintamamme takaisissa siviilikylissä.

Omien sotilaidemme teloitukset kohosivat näkyvään julkisuuteen Lappeen-

rannan Huhtiniemessä tehdyiksi väitettyjen joukkoteloitusten uutisoinnin yhteydessä. Heikki Ylikankaan julkaisemalla kirjalla oli median tukema sosiaalinen tilaus. Median uutiset on jo aikaisemmin osoitettu tarinoiden pohjalta syntyneiksi huhuiksi ja Heikki Ylikankaan esittämät todellisuutta suuremmat luvut ovat joko huolimattoman arkistotutkimuksen tai tarkoitushakuisen huomion herättämisen tuloksia. Lindstedtin ja Kujalan mukaan tutkija ei voi esittää tietoja, joista ei ole lähteitä. Silvennoisenkin mielestä lähteettömät väitteet ovat huuhaata, tutkimuksen rimaa ei saa laskea niin alas.

Neuvostoliiton suurhyökkäyksen kaksi ensimmäistä viikkoa olivat Kannaksen rintamalla paniikinomaista aikaa. Karkureita ja kieltäytyjiä ilmaantui, mutta heidän teloitamiseensa ei ollut oikeutta. Siihen annettiin päämajasta lupa ja ohjaus vasta 20. kesäkuuta. Teloitukset jakautuivat tämän jälkeen kolmeen ryhmään:

- 1) viralliset oikeusistuinten määräämät kuolemantuomiot,
- 2) esimiesten tekemät karkurien ja kieltäytyjien ampumiset ja 3) hätävarjelutapaukset.

Ensiksi mainittuja oli 46 ja esimiesten ampumisia hieman yli 10. Suurenneltujen lukujen esittäjät ovat väittäneet asiakirjoja salatun ja tuhotun. Se ei ole ollut mahdollista, sillä niistä olisivat jääneet jäljet tavalla tai toisella.

Panelistit olivat professori Ylikankaan kanssa samaa mieltä siitä, että teloitusten tarkoituksena oli pelotusvaikutuksen avulla säilyttää rintamajoukoissa taistelukelpoinen kurinalaisuus.

Kenraaliluutnantti Ermei Kanninen huomautti yleisöpuheenvuorossaan, että jos teloituksia olisi tapahtunut niin paljon kuin Ylikangas ja eräät muut ovat esittäneet, niistä olisi joukoissa keskusteltu. Hänen rintamakokemuksensa mukaan suomalainen sotilas ei perusluonteeltaan ole teloittaja. Oman aseveljen teloittaminen oli liian kova tehtävä. Kujala totesi miesten usein kieltäytyneenkin siitä.

Sotavankien kohtelu

Antti Kujalan mukaan sotavankisurmista ei olisi voitu kirjoittaa ennen Neuvostoliiton hajoamista. Hänen tutkimuksensa osoittaa, että sotavankien kohtelussa lailisuus oli sodan alkuvaiheissa heikosti valvottua, mutta se parani sodan kestäessä mm. eduskunnan säätämän uuden lain vaikutuksesta, jolloin laittomat vankien surmaamiset vähenivät.

Suomalaiset saivat 65 000 sotavankia, joista kuoli 22 000 eli noin joka kolmas. Heistä kuoli ammuttuna 1200, joista puolet laittomasti. Toinen puoli tuli ammutuksi karkaamisen tai niskuroinnin seurauksena joskin niitä saatettiin joskus lavastaakin. Laitonta kurinpitoa esiintyi, mutta se ei ollut ylhäältä käskettyä, niin

kuin Neuvostoliitossa ja Saksassa. Joissakin tapauksissa se oli seurausta talvisodan kokemusten tuomasta katkeruudesta, lähiomaisen, aseveljen tai kodin menetyksestä. Stalingradin suurtappion jälkeen sotavankien kohtelu parani. Suomen menettely ei kuitenkaan ollut ainutlaatuinen.

On myös muistettava, että esimerkiksi maataloustöissä olleet sotavangit saivat hyvän kohtelun ja usein saman ravinnon kuin heidän isäntäväkensäkin. (Toim. huom.)

Sotavankeihin liittyy läheisesti valuttujen alueiden siviiliväestön kohtelu, jota johti Itä-Karjalan Sotilashallinto. Kujala on osoittanut, että miehityshallinnon alaisessa siviiliväestön leirittämisessä tapahtui sotavankien tavoin kansallista erottelua. Ravintotilanne oli ajoittain vaikea, mutta monet pitivät suomalaisten hallintoaikaa koulu- ja terveydenhoitopalveluineen jopa elämänsä parhaana aikana. On myös muistettava, että omienkin kansalaisten vapauksia rajoitettiin sotien aikana. Keskitysleiri-nimitystä on käytetty väärin, ne eivät olleet tuhoamisleirejä.

Yleisön taholta muistutettiin, että miehityspolitiikassa oli eri vaiheita. 1941 menttiin Itä-Karjalaan jäädäkseen. Venäläinen väestö sijoitettiin eri leireille ja tehtiin alustavia suunnitelmia väestösiirroistakin. Akateeminen Karjala-Seura

toimi aktiivisesti väestön valistustyössä ja siihen kuuluneet luterilaiset sotilaspaivit pyrkivät kääntämään ortodokseja, jolloin suomalaisten ortodoksipappien toiminta vaikeutui, kunnes päämaja rauhoitti tilanteen. AKS:n jäsenet muistivat, että Itä-Karjalasta oli tuloksetta tehty yli 300 aloitetta Tarton rauhan lupausten toteuttamiseksi.

Talvisodassa ja jatkosodan viimeisenä kesänä kansa kävi taistelua elämästä ja kuolemasta. Uuden sukupolven tutkijoiden ei ole aina helppo katsella tapahtumia tuon ajan näkökulmasta.

Ermei Kanninen, joka on toiminut mm. Sotahistoriallisen komission puheenjohtajana, huomautti, että liipasin oli joskus yllättävän herkässä, jolloin antautuva vihollissotilas tuli ammutuksi. Me suomalaiset tiesimme, mitä Neuvostoliitossa 1930-luvulla tapahtui ja se samoin kuin talvisodan kokemukset vaikuttivat asenteihin. Sotavangiksi antautuvan tai antautuneen vihollissotilaan ampumista pidettiin yleensä kuitenkin kunniantomana tekona. Kaukopartiotoiminnassa vangin äänetön vaintaminen oli joskus pakon sanelema, koska mukana kuljettaminen olisi saattanut muodostua kohtalokkaaksi koko partiolle.

Pentti Sadeniemi kyseli, mikä on moraalin, politiikan ja jälkiviisauden suhde historialliseen totuuteen. Yleisön joukosta kysyttiin myös, voisiko sotavankien

Sotiemme hämärät puolet

ampujilla ja tämän päivän koulukiusaajilla olla joitain henkisiä yhtäläisyyksiä. Henkinen sairaus, alkoholin vaikutus ja taistelun kiihko voivat olla joitakin seilytyksiä surmaamisiin. Sotavankileirien tehtäviin ei myöskään aina määrätty parhaita sotilaita.

Luovutukset

Tieto-Finlandia-palkinnon saanut Elina Sanan 2003 ilmestynyt kirja Luovutetut, Suomen ihmislouvatukset Gestapolle nosti tämän asian julkisuuteen. Kirja sai Oula Silvennoisen mukaan suurta huomiota ulkomailla, mutta siitä huolimatta aiheesta ei järjestetty tutkimusta, vaikka aineistoa olisi ollut. Nyt se on johtanut valtioneuvoston tutkimushankkeeseen.

Puhuja kertoi suunnitelleensa aiheesta väitöskirjaa, kun Valtiollisen poliisin arkisto avautui 1992. Valpon apulaispäällikön Bruno Aaltosen kirjeenvaihto pakotti vertailemaan aineistoa Baltian maiden, USA:n ja Ruotsin arkistotietojen kanssa. Se osoitti, että Suomen ja Saksan valtiolliset poliisit lähenivät toisiaan antikommunismien ollessa lähentävänä tekijänä.

Molotov–Ribbentrop-sopimus 1939 vähensi suomalaisten luottamusta Saksaan, mutta se vahvistui jälleen jatkosodan aikana, jolloin suomalaiset ehkä menivät liiankin pitkälle. Toiminta oli viranomaisten tiedossa. Lapissa saksalaiset käyttäytyivät muista rintamistaan

poiketen herrasmiesmäisesti.

Eversti Matti Koskimaan kysymyseen, voisiko puhuja tarkentaa tuota ”liian pitkälle menemistä”, Silvennoinen vastasi arkistojen osoittavan, että valtiollinen poliisimme teki saksalaisten kanssa yhteistyötä, muun muassa sotavankeja vaihdettiin 2000–4000.

Yhteenvetona panelistit lausuiivat käsityksensä, että historialliset ja muut yhteiskunnalliset tutkimukset ovat aika- ja paikkasidonaisia, joissa objektiivisyyteen pyrkiminen ei aina onnistu. Nyt puheenaiheina olleissa tapahtumissa Suomi selviytyi moniin muihin sodan kurimuksissa olleisiin maihin verrattuna melko puhtain paperein.

Teksti: Antti Henttonen

Golfmestaruuskilpailu

Yhteistoimintaklubien 17. golfmestaruuskilpailut käytiin 11.9. Mikkelissä Porrassalmen kentällä. Kilpailu pelattiin kaksimiehisjoukkuein 18 reiän taosituksellisenä lyöntipelinä. Mukana oli 36 joukkuetta 15 eri klubista.

■ ■ Tämän vuoden mestaruuden nimiinsä vei Tampereen Kauppaseura (Jarmo Pellinen ja Tuomo Pälviranta) ennen Mikkelin Liikemiestenseuraa. Helsingin

Suomalaisen Klubin edustajana kilpailussa olivat Rauli Askolin ja Jouni Palmgren sijoittuen kahdeksanneksi. Paras scratch-joukkue oli Mikkelin Liikemiestenseuran joukkue Jorma Koljonen ja Pasi Piispa tuloksella 159, Raulin ja Jounin sijoituessa kymmenenneksi tuloksellaan 177.

Jari Karpakka

Heittokalastuskilpailu

Palkintojenjako on tietenkin aina tärkeä tilaisuus

Kauniina syyskuisena torstai-aamuna 17.9 kokoontui viitisentoista klubiveljeä Karhusaareen. Sieltä ajettiin veneillä Enska Mäntylän saareen Granööseen.

■ ■ Sääntöjen kertaamisen jälkeen alkoi kiivas kalastus. Paikalla oli jälleen asiantuntijamme Kari Nyberg. Kahden tunnin jälkeen rantauduimme jälleen ja saaliiden tarkastus oli vuorossa. Mahtokohan johtua tavattoman kauniista syyskesäisestä päivästä saalis jäi vaatimattomaksi. Voiton vei 800 grammainen hauki.

Perinteisen loistavan lohikeiton jälkeen jaettiin palkinnot ja Kari opasti jälleen veljiä kalan käsittelyssä. Jälleen kerran harmiteltiin vaatimatonta osallistujien määrää. Päätimme kaikki tehdä propagandaa ensi vuoden kisa varten. Parempaa päivänviettoa syyskuisessa Siipoon saaristossa saa hakea!

Klubin kalakuninkaaksi 2009 julistettiin Markku Vermas.

Leif Eklöf

Ravintola

HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI

Ilmoittautuminen Klubin tilaisuuksiin

Voidaksemme palvella Teitä parhaalla mahdollisella tavalla, toivomme ennakkoon ilmoittautumista, jotta voisimme varata teille paikan tilaisuuksiin. Ilmoittautumiset tehdään ensisijaisesti suoraan Klubin internetsivujen kautta. Huomaattehan, että tilaisuuteen ilmoittautuminen ei automaattisesti ilmoita teitä ruokailuun, vaan ruokailu valitaan samasta ilmoittautumiskohdasta (raksi ruutuun). Myös käteisen varaaminen mukaan jouduttaa maksamista.

Tulevat herkut

Seuraavaksi ruokalistoilta tulee löytymään metsän herkkuja ja riistaa monessa muodossa. Tarjoilemme myös blinejä mätien kera ja joulukuun alusta alkaen päivittäin perinteisiä jouluruokia. Muistathan, että tänäkin vuonna voit tilata jouluherkut mukaan kotiisi.

Muistathan tehdä pöytä- ja tilavaraukset ajoissa

Klubin ravintola on vilkkaimmillaan lokakuusta joulutaukoon asti, joten varaathan toivomasi tilat ja pöytävarauksen sallista hyvissä ajoin!

Ystävällisin ja lämpimästi tervetuloa toivottaen

Miia Makkonen & Petri Karhu

sekä koko henkilökunta

Taksipalvelu Halen Oy

Ajoissa jo vuodesta 1929
www.taksipalvelu.fi

Tekniikka ja Terveys KTN ry

KLUBI 2009

Vuonna 2009 Klubin johtokunnan, sen toimikuntien ja lehden toimituskunnan jäseninä sekä Klubin toimihenkilöinä toimivat seuraavat henkilöt:

Klubin johtokunta:

Pääkonsuli Johannes Koroma
 puheenjohtajana,
 Varanotaari Pertti Virkkunen
 varapuheenjohtajana,
 Hovioikeudenlaamanni Elias Irola,
 Diplomi-insinööri Jari Karpakka,
 Diplomi-insinööri, kiinteistöjohtaja
 Kari Karvonen,
 Diplomi-insinööri, MSJBS, MBA
 Tuomas Koljonen,
 Vuorineuvos Jere Lahti,
 Laulutaiteen lehtori Henrik Lamberg
 ja Eversti Pekka Rapila.

Talous- ja hallintotoimikunta:

Pertti Virkkunen, pj
peritti.virkkunen@sibelius.fi
 Lauri Jouppi
 Kari Karvonen
 Juha Kojonen
 Jussi Koskinen
 Markus Miettinen
 Jarmo Pekkala
 Juhani Selinheimo

Ohjelmatoimikunta

Olli Alho, pj
olli.alho@fonet.fi
 Leif Eklöf
 Elias Irola
 Aarno Kaila
 Jari Karpakka
 Henrik Lamberg
 Pekka Piispanen
 Pakka Rapila
 Pekka Ritvos

Kulttuuritoimikunta

Henrik Lamberg, pj
henrik.lamberg@luukku.com
 Rainer Friberg, Kuoro
 Elias Irola, Klubin taideteokset
 Timo Kivi-Koskinen, Orkesteri
 Keijo Kulha, Teatteri
 Antti Lassila, Kuvataide
 Kauko Lehti, Kirjasto
 Weiho Pitkänen, Kuvataide
 Veikko Sonninen, Kirjallisuus
 Tuomo Tuomi, Kieli- ja
 kulttuurihistoria
 Ari Mentu, sihteeri

Viestintätoimikunta

Pekka Rapila, pj
 pekka.rapila@kolumbus.fi
 Leif Eklöf,
 Veikko Hannula
 Ari Huovinen
 Elias Iirola
 Leif Nordin
 Teppo Oranne
 Pentti Paalu
 Nikolai Yliroto

Harrastustoimikunta

Jari Karpakka, pj
 jari.karpakka@kolumbus.fi
 Matti Ahjopalo, Matkailu
 Ahto Alander, Biljardi
 Leif Eklöf, Maanpuolustus
 Pellervo Erkkilä, Skruuvi
 Jorma Hämäläinen, Gastronomia
 Ensio Mäntylä, Kalastus
 Jussi Neste, Tennis
 Jussi Papinniemi, Golf
 Kaj Sarpaneva, Veneily
 Heikki Sarso, Keilailu
 Kalevi Suortti, Digikamera ja
 luontokuvaus
 Hannu Vaahtio, Ammunta,
 Moottoripyöräily
 Rainer Wulff, Metsästys ja Viron kieli

Klubilehti

Leif Eklöf, päätoimittaja
 webmaster@klubi.fi
 sekä toimittajat:
 Veikko Hannula, kuvatoimittaja
 vhannul@attglobal.net
 Antti Henttonen
 antti.henttonen@suomiforum.com
 Elias Iirola
 elias@iirola.fi
 Yrjö Klippi, graafikko
 yklippi@gmail.com
 Yrjö Larmola
 yrjo.larmola@welho.com
 Kauko Lehti
 kauko.lehti@24.fi
 Erkki Nordberg
 enordber@welho.com
 Weijo Pitkänen
 weijo.pitkanen@elisanet.fi
 Jyrki Vesikansa
 jyrki.vesikansa@kolumbus.fi

Klubin toimihenkilöt

Toiminnanjohtaja:
 Jyrki Berner
 040-5100164
 toiminnanjohtaja(a)klubi.fi

Sihteeri:
 Tradenomi Inkeri Lohivesi-Virkkiä
 040-7569665
 sihteeri(a)klubi.fi

Klubimestarit:
 Arto Toivanen
 Jarmo Heinonen
 puh 09-5868830
 fax 09-58688370
 klubimestari(a)klubi.fi

**Insinööritoimisto
RAKENNUS-MÄÄRÄT OY**

Vuonna 1993 perustettu Insinööritoimisto Rakennus-Määrät Oy on Suomen johtava määrälaskentapalveluja tuottava yritys.

Luotettavaa ja ammattitaitoista määrälaskentapalvelua yhdeksällä paikkakunnalla.

Tutustu laskentakohteisiimme: www.rakennus-maarat.fi.

